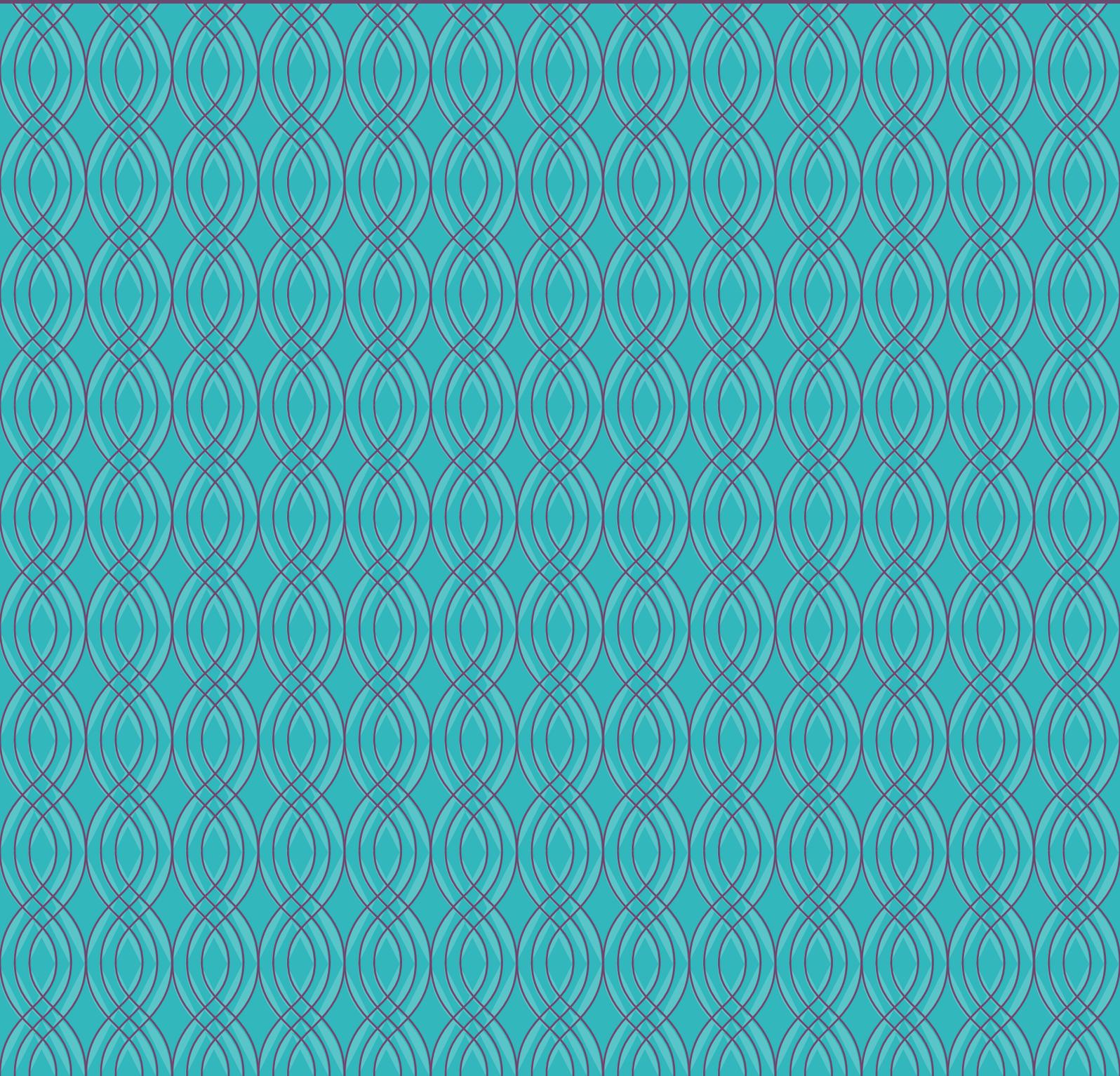

Sharing Stories, Connecting Lives

Sharing Stories, Connecting Lives

In February 2023, in the welcome note to the opening session of our online creative writing course 'Sharing Stories, Connecting Lives,' supported by the British Council Connections through Culture, Nyi Pu Lay, the President of PEN Myanmar, noted the dearth of creative writing and translation courses in Myanmar, which had resulted in an overwhelming number of applicants to the course. He urged the successful candidates to expect the usual challenges associated with the country— power outages, unreliable internet connection and the Myanmar-UK time difference. By the end of May, some of the Myanmar-based participants of the course had also survived the Cyclone Mocha that made landfall in Myanmar earlier that month.

The outcome of the course is an exciting array of flash fiction in three distinct linguistic groups; stories by Myanmar-based writers who wrote in Burmese, stories by Myanmar-based translators who wrote in English, and stories by the UK-based writers who wrote in English.

The Burmese language workshop, led by senior writer San Tun Thaung, translator Dr. Zaw Tun and editor Myo Myint Nyein, yielded seven stories reflecting the violences and idiosyncrasies of Burmese life under tyranny. 'The Country of Joy' by Hsu alludes to 'The City of Joy' by Dominique Lapierre, and is a sardonic take on daily life in Myanmar, often disrupted by power outages and always disturbed by the cost of living crisis. In 'Childhood Sweetheart', Po Po Phoenix makes a direct reference to a well-known Burmese pop song and its lyrics. While the story itself is a simple reminiscence about a childhood sweetheart by a grown-up person, understanding the decade, the 80s, when the song was popular, and perhaps being able to hear the song in one's head, may be key to understanding the story.

'If the World were Divided in Two' by Thu Ta, a story sprinkled with Burmese slang, is a challenge to any translator. In 'Have a Wonderful Time at the Festival', Aung Naing Htoo muses on the Burmese words *pwe*, for 'festival', and *sitpwe* for war, creating a 'festival of armed conflicts.' In 'The Princess of the Town', Thandar Tun shares a story of a neurodivergent woman who was routinely abused by men. 'Come and Rob Me of My Love' by Shwe Eain San is about child abuse of an incestuous nature, a tragedy

not uncommon in Myanmar, vividly told from the perspective of the child victim. 'Dawn: A Life is Born' by Thinn Thiri Tun is a nature-focused narrative. The reader will hear a bird hatchling speak and tweet in her story.

The English language group, led by Ko Ko Thett and Thett Su San, comprised six Myanmar-based translators, and four UK-based writers. Four out of the six translators were inspired by the UK-based writers to come up with their own stories in English. 'Farmer' by Olivia Ma is based on a true story of a farmer from the Irrawaddy delta, who was fixated on owning a satellite dish, a status symbol in Myanmar, so much so that he fashioned one out of bamboo, and got himself into trouble with the authorities. In 'Blissful Thanksgiving' the ethnic Kachin writer Nhkum Lu weaves her story around the Kachin thanksgiving culture, where the whole community gathers at church for a feast as well as poetry recitals and dance competitions. 'The Library' by Nu Htet Htet Lwin perhaps is an allegory for the situation in Myanmar, where the country's hard-earned democratic transition was ended by a putsch in 2021. 'Dreams' by Hsu Lei Nwe features a Burmese Pollyanna, who finds solace in dreams amidst the unfavourable reality of her circumstances.

Stories by the UK-based writers present no less a challenge to Burmese translators, but writer-translator collaboration between the Myanmar translators and the UK authors bore fruit.

The translated stories danced between cultures, tugging at the heartstrings of both languages and emotions.

'The Boy at the White Hotel' by Mika Royd is a bold LGBTQ+ story, a genre that has yet to be developed in the Myanmar literary landscape. 'Writer's Block' by Mariyam Karolia is about an honour killing, with a subtle twist. 'The Kitchen Table' by Jessica Wright impressed our guest editor, Nathan Hamilton of Strangers Press, as a piece of flash fiction that can say so much in so few words. 'Bewilderment' by Gus Mitchell is about a man who started talking to an unassuming birch tree in a park, and ended up becoming a reluctant celebrity.

The course, the first of its kind for Myanmar, provided an exceptional platform for literary collaboration and cross-cultural understanding. As the workshops approached their final sessions, the Myanmar literati was hit with the news that Nyi Pu Lay suddenly passed away from a cardiac arrest after he got home from his usual walk on the morning of 21 June 2023. Sayagyi Nyi Pu Lay, or Grand Master Nyi Pu Lay, as he was called in Myanmar, was a highly accomplished short story writer and a former prisoner of conscience who served nine years in jail in the 1990s. He was to deliver the closing remarks at the final session on 4 July. At the closing session, we, Myanmar workshop participants and tutors, fondly remembered him as a major force in contemporary Burmese literature. To his memory we would like to dedicate these short stories.

Thett Su San & Ko Ko Thett

The Country

Translated
by
Zar Myo
Thandar

By
Hsu

of Joy

Sometimes recalling beautiful memories from the past is like electricity is going on, when we know that it will be going off; especially now, when I am living as an insignificant and battered person not useful in the present.

'The summer temperature is extremely high. The power went off and hasn't come back on for over 24 hours. As if people are in hell, I've no idea where to stay comfortable in summer. How about you, my daughter? Don't worry if you can't contact with us when you're online. The power banks have run out of energy. My phone battery has 3% left and it'll be off very soon. Take care of everything, my daughter. You're not in your mother country. I'm worried about you. You know, I'm saying prayers every night for your safety.'

My mother is talking on the phone with her daughter who got a scholarship and is studying in America peacefully. Her voice is full with worries as well as dissatisfaction.

*

'Ma Thi, don't use so much water when you take a shower. As electricity is cut, we can't get enough water. I told you not to take a bath, but you did.' Mee Nge is angry with me again, fanning her pet dog who is suffering from heatstroke. She is worried about running out of water in the kitchen if I have a bath.

'It's terribly hot. From the opposite neighbourhood, the ceremony to propitiate the Gods still hasn't finished. It's really ear-splitting. Ma Thi, take a shower quickly. I can't stay anymore. I'll have a bath after you.'

'There! The elder one doesn't listen to me. My little son, no bathing today! There's only a little water left. There will be no water left for using in the kitchen and also in the toilet.'

'Oh, Mom! It's very hot. I assume that it's hotter than hell. I'll surely take a bath. If there's no water, you can call the Purified Water Seller.'

'It's been two days since the electricity went off. His phone is also turned off. There is no way to call him.'

'You guys, I don't wanna talk to you anymore. No one obeys me. What kind of people are you all?'

As electricity is cut off during the hot and stuffy season, mom nearly explodes as usual. She starts to explode at me and my younger brother for taking a shower. The meat in the refrigerator must be cooked, otherwise it will rot, so Mee Nge, cooking the meat over a charcoal fire, curses, saying, 'Me, who sweats the most, has no chance to take a bath. Alright! Alright! Only all of you have a body and a soul! xxxxxxxx'

*

'Hello! I'm speaking.'

'Your phone is not registered with a real identity card. So, I am calling to ask you to register again. If you don't re-register by April 18th, your SIM card will be canceled.'

'Is that right? Just this morning, I re-registered with my real identity card as shown in the registration form. What else I need to do?'

'Listen carefully to what I'm saying, madam. Use the Atom application and

I told you that I did that step by step this morning. What should I do next? Let it be! I won't use your operation anymore.' The summer day was roasting hot, and I nearly exploded, this kind of inconvenient operator is such a problem.

Mee Nge sitting next to me, said 'Don't be so rude, Ma Thi. Answer politely. You shouldn't respond curtly to people.' She is right. These days, I am satisfied with nothing, and I shout at everyone at home. And then, regretting it, I am angry with myself, and I cannot get out of my temper cycle. Scolding our siblings, feeling dissatisfied with everything, Mom said, 'When you stop taking the medicine prescribed by the Psychiatrist, you behave like this. You don't listen to me. And you're easily angry, aggressive and also cynical.' Mom scolds me and my younger sisters in turn.

At home, everyone is fuming like a bomb about to explode very soon and feeling dissatisfied with everything. All of us shout at each other. I have to be careful not to say the wrong thing. In fact, they think that I am very sensitive as I did not continue taking medicine. These days, my younger brother and Mee Nge (my youngest sister), who dropped the plan of the university strike as part of CDM movement, are highly sensitive and cry easily. In my mind, I am thinking of how to convince them to see the doctor.

Actually, it is not their fault they get depressed. Due to the political problems, they have stopped going to university and have been looking for a job. But they have not got a job yet. They think of pursuing university education, like others, but my salary is just enough to pay for our household expenses at home. They can't afford to attend educational courses if they are not free. When I think of their not-bright-but-dark future, I almost stop breathing.

*

'Ten eggs, madam. Pork costs twenty thousand kyats, so my mother asked to buy eggs.'

'Here you are. It's two thousand and five hundred kyats, Aunty Mon.'

'You can't get it for two thousand and five hundred kyats, Ma Thi. An egg costs three hundred and fifty kyats. It's three thousand and five hundred kyats.'

When I think of the prices I learnt in the market this morning, I find it harder and harder to breathe. Before, my salary was around two-hundred-thousand kyats and I also had annual increments. And I got nearly promoted, so I was very satisfied with my life. Mee Nge and my brother only have one year left to finish their university education. When they got a job after university, we planned to buy Mom a nice, spacious flat. It was a wonderful time. Discussing with family members about buying a new flat, all of our siblings looked full of energy and enthusiasm. On weekends, we had a lot of fun, going out in our own car and eating home-made snacks together. Now, with the gradually rising price of goods, national companies have left in a hurry as they were not provided with a proper electricity supply. I almost took sleeping pills and selfishly attempted suicide on many occasions, working for a very low salary as my mother's health slowly collapsed.

Sighing and unable to sleep, I used the internet (Facebook) to find relief. The oppressed crowd in their small flats are blaming and criticising various things, sharing posts such as 'How to live peacefully', 'Mindfulness and Minimalism' and 'Contentment' on Facebook. They are always worried about their household expenses with slowly-rising price of goods month by month. As electricity is cut, the air-conditioner cannot be switched on when it is extremely hot. Besides, bitten by mosquitoes, they are afraid they would suffer from leprosy.

In our country, everything is deteriorating. Looking at the latest posts on the newsfeed, our citizens – who can't even charge their phones and computers – respect motivational speakers from America who take their money, preaching success stories that say, 'If you try, anything is possible.' That's so funny.

I burst out laughing when I saw a post shared by Ma Muiar who sent her son to an international school. Her post says: 'Because of people like the children who continue to attend public school, we still can't beat those dog-beggars.' Looking further down the newsfeed, an acquaintance working at a Children's Rights Organization wrote about 'How smart Elonmart is' and 'Why youths need to study IT from now on so that, when AI replaces people, they will not be left unemployed.'

I cannot turn on the air-conditioner because there is no electricity. And I cannot sleep because of being unbearably hot and bitten by mosquitoes. So, I am sitting in the dark and scrolling through Facebook, my thoughts rambling here and there. Do I need to continue taking medicine as my mother and my sisters say? Or does everyone need to take medicine except for me? After I stop thinking, I am reading the book 'The City of Joy', which I have read ever since my childhood. Getting a bitter taste of the human hell that we can experience without actually going to hell, I upload a post on Facebook.

'If you look to the east, it's pitch dark. At present, I am suffocating like a bird trapped in a small glass bottle. Like a man doomed to death, in a helpless life, the saying 'If you try, nothing is impossible' is like a hot iron put into that bottle, to make me feel strongly.

သုခနိုင်ငံ

“တစ်ခါတစ်လေ အတိတ်ကိုပြန်တွေးကြည့်ရတာ မီးပျက်မယ်လို့ သိထားတဲ့အချိန် မီးလာသလိုပါပဲ။ အထူးသဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်မှာ အရေးမပါ။ သုံးစားမရအောင် စုတ်ပြတ်သတ်နေတဲ့လူတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်ရှင်နေရချိန်မှာပေါ့။”

*

“နေ့နေအပူချိန်ကမြင့်ရတဲ့အထဲ မီးပျက်ပြီးပြန်မလာတာ ၂၄ နာရီမကတော့ဘူး။ လူတွေလဲ ငရဲအိုးထဲ ရောက်နေသလိုပဲ။ ဘယ်လိုနေရမှန်းကို မသိတော့ပါဘူးအေ။ သမီးကော အဲဒါမှာအဆင်ပြေတယ် မို့လား။ သမီး လှိုင်းပေါ်တက်လို့ အမေတို့ကို ခေါ်မရရင် စိတ်ပူမနေနဲ့။ ပါဝါဘဏ်တွေလဲ အကုန်ကုန်ပီ။ ဖုန်းဘက်ထရီက ၃ ရာခိုင်နှုန်းတဲ့။ ခဏနေ စက်ပိတ်သွားတော့မှာ။ အရာရာ ဂရုစိုက်နော် သမီး။ သမီးက ကိုယ့်နိုင်ငံမှာမဟုတ်ဘူး။ အမေမှာ စိတ်ပူလိုက်ရတာ။ ညတိုင်း ဘုရားမှာ သမီးဘေးကင်းဖို့ဆုတောင်းပေးနေတယ်ကြားလား။”

အမေရိကမှာစကော်လာရပြီး အေးအေးဆေးဆေးကျောင်းတက်နေတဲ့ သူ့သမီးနဲ့ ပြောနေတဲ့ အမေ အသံကို နားထောင်ကြည့်တော့လဲ စိုးရိမ်သောကနဲအတူ စိတ်အလိုမကျမှုတွေ အတိုင်းသား။

“မသိ ... ရေတွေအကုန်မချိုးပလိုက်နဲ့နော်။ မီးပျက်နေတာ ရေတင်မရလို့ ရေမချိုးပါနဲ့ဆို။ ချိုးနေပြန်ပီ။” မီးငယ်ကလဲ အပူလွန်ပြီး Heat stroke ရချင်နေတဲ့ သူ့ခွေးလေးကို ယပ်ခပ်ပေးရင်း ကျမ ရေချိုးလိုက်လို့ သုံးရေတွေ ကုန်သွားရင် မီးဖိုထဲဆေးကျောမရမှာ တွေးကြောက်ပြီး ကျမကိုစိတ်တိုနေပြန်။

“ပူပါတယ်ဆို။ ဟိုဘက်ရပ်ကွက်က နတ်ကနားပွဲကလဲ မပြီးနိုင်တော့ဘူး။ နားတွေပါကွဲတော့မယ်။ မသိ မြန်မြန်ချိုး။ ငါလဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။ နင်ပြီးရင် ရေချိုးတော့မယ်။”

“ဟဲ့...အကြီးမကပြောမရတဲ့အထဲ။ သားငယ်ရေ ရေမချိုးပလိုက်နဲ့လေ။ ရေလေးနည်းနည်းပဲကျန်တာ။ အိမ်သာ သုံးမရ။ မီးဖိုထဲ ဆေးကျောမရဖြစ်မယ်။”

“ဟာအမေကလဲ ငရဲအိုးကအဖေခေါ်ရလောက်တဲ့အထိပူနေတာ။ ချိုးမှာပဲ။ ရေမရှိရင် ရေသန့်သည်လေးကို ဖုန်းဆက် ခေါ်လိုက်လေ။”

“မီးမလာတာ ၂ ရက်ရှိပီလေ။ သူ့ဖုန်းလဲ စက်ပိတ်ထားတယ်တဲ့။ ဘယ်လိုမှခေါ်မရဘူး။”

“နင်တို့တွေဟာလေ မပြောချင်တော့ဘူး။ တစ်ယောက်မှ ပြောဆိုဆုံးမ မရနဲ့။ ဘယ်လိုဟာတွေမှန်း ကိုမသိဘူး။”

ထုံးစံအတိုင်း အမေကတော့ ပူပူလောင်လောင်ချိန်ကြီး မီးဖျက်ခံထားရတော့ ပေါက်ကွဲလုနီးပါးဖြစ်နေတုန်း ရေချိုးနေတဲ့ ကျမနဲ့ မောင်လေးအပေါ် ပေါက်ကွဲဖို့တာဆူနေပီ။ ရေခဲသေတ္တာထဲက အသားတွေပုတ်ကုန်မှာ စိုးရိမ်လို့ မီးသွေးမီးဖိုနဲ့ ချက်ပြုတ်နေတဲ့ မီးငယ်ကလဲ “ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ လူက ရေမချိုးရဘူး။ အေးပါ။ နင်တို့ပဲ အသက်ပါကြတယ်။ xxxxxxxx” ကျမတို့ကို မြည်တွန်တောက်တီးရင်းက လက်ကလဲ ယပ်တောင် တစ်ဖြန်းဖြန်းဆက်ခတ်နေရှာလေရဲ့။

*

“ဟယ်လို ... ဟုတ်ကဲ့ပြောပါ။”

“အမဖုန်းက မှတ်ပုံတင်အမှန်နဲ့ စာရင်းသွင်းထားတာ မဟုတ်တဲ့အတွက် မှတ်ပုံတင်အမှန်နဲ့ စာရင်းပြန်သွင်းဖို့ ဖုန်းဆက်ပေးတာပါ။ ဧပရယ် ၁၈ ရက် နောက်ဆုံးထားပြီး ပြန်မှတ်ပုံမတင်ရင် ဆင်းကဒ်ဖျက်သိမ်းသွားမှာပါရှင်။”

“ဟုတ်လား။ မနက်ကပဲ အမ မှတ်ပုံတင်အမှန်နဲ့ သူ့ဖောင်မှာပါတဲ့ပုံစံအတိုင်း စာရင်းပြန်သွင်းလိုက်တယ်လေ။ ဘာဆက်လုပ်စရာလိုသေးတာလဲ။”

“ကျမပြောတာ သေချာနားထောင်ပါအမ။ ATOM application ထဲဝင်လိုက်ပြီး ...”

“အဲ့အဆင့်အတိုင်း မနက်က အမလုပ်ကြည့်ထားပြီးပြီလို့ ပြောတယ်လေ။ ဘာဆက်လုပ်ရမှာလဲ။ မရရင်လဲနေတော့။ ယူတို့ အော်ပရိတ်တာကို ဆက်မသုံးဘူး။” ပူကပူနဲ့ လူကအလိုလိုပေါက်ကွဲချင်ချင်ပါဆိုမှ အချိုးမပြေတဲ့ အော်ပရိတ်တာက တစ်မျိုး။

ဘေးမှာထိုင်နေတဲ့ မီးငယ်ကတော့ အဲဒါလောက်မရိုင်းနဲ့လေ မသိ။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြန်ဖြေလေ။ မသိ လူတွေကို မချေမငံဆက်ဆံလို့ မရဘူးလေတဲ့။ သူပြောမယ်ဆိုလဲ ပြောချင်စရာ။ ဒီရက်ပိုင်း အရာရာကို စိတ်တိုင်းကျတယ်လို့မရှိနဲ့ တစ်အိမ်လုံးကိုလဲ ပတ်အော်နေမိတာ။ ပြီးမှနှောင်တတွေရရင်း ကိုယ့်ဘာသာ ထပ်စိတ်တိုနဲ့ သံသရာလည်လို့မပြီး။ အလိုမကျမှုတွေနဲ့ ကျမတို့မောင်နှမတွေကို ဆူဆူပူပူနဲ့ အမေကလဲ ညည်း Psychiatrist ပေးတဲ့ဆေးတွေ ဆက်မသောက်ဘဲရပ်ပလိုက်လို့ ဒီလိုတွေ ဖြစ်နေတာ။ ဘာမှပြောမရဆိုမရ ထစ်ခနဲရှိ ဒေါသထွက်။ ရန်ရှာ။ အလိုမကျနဲ့ဆိုပြီး ကျမကို ဆူလိုက် အငယ်မတို့ကို ဆူလိုက်ပါပဲ။

အိမ်မှာလဲ အားလုံးက ပေါက်ကွဲခါနီးပါးပုံးတစ်လုံးလို ထစ်ခနဲရှိ စိတ်တို၊ အလိုမကျ၊ ထအော်ကြနဲ့မို့ စကားမမှားအောင် ဂရုစိုက်နေရချိန်။ တကယ်ဆို သူတို့ကသာ ကျွန်မကိုဆေးဆက်မသောက်လို့ အရမ်းကို ဆန်းဆန်းတင့် ဖြစ်နေတယ်ထင်နေတာ။ ကျမစိတ်ထဲလဲ ကျောင်းဆက်မတက်တော့ဘဲ နေ့ရှိသ၍ ထိလွယ်ရှလွယ်နဲ့ စိတ်ထိခိုက်လွယ်ငိုလွယ်ဖြစ်နေတဲ့ မောင်လေးနဲ့ မီးငယ်ကို ဆရာဝန် သွားပြဖို့ ဘယ်လိုစည်းရုံးရရင်ကောင်းမလဲ တွေးနေတာလေ။

သူတို့တွေ စိတ်ဓါတ်ကျမယ်ဆိုလဲ ကျချင်စရာလေ။ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကြောင့် ကျောင်းဆက်မ တက်တော့ဘဲ အလုပ်ရှာနေကြပေမယ့် အခုထိအလုပ်က မရကြသေး။ သူများလို ကျောင်းတက်မယ် ကြံပြန်တော့လဲ အိမ်မှာက ကျမလစာ တစ်မျိုးထဲနဲ့ တစ်လ တစ်လ အိမ်အသုံးစာရိတ်တောင် အနိုင်နိုင်မို့ သင်တန်းတွေတောင် အလကားမဟုတ်ရင် မတက်နိုင်ကြတာ။ ဘာအလင်းရောင်မှ မ မြင်ရတဲ့ ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်နေတဲ့ သူတို့အနာဂတ်ကိုတွေးမိတော့ ကျွန်မပါ အသက်ရှု ရပ်ချင် လာသလိုလို။

*

“ကြက်ဥ ၁၀ လုံးအမရေ ဝက်သားတွေက ၂ သောင်းဈေးမို့ အမေက ကြက်ဥဝယ်ခိုင်းတော့တယ်”
“ရော ၂၅၀၀ အန်တီမွန်”
“၂၅၀၀၀ နဲ့ မရတော့ဘူး မသိရေ။ ကြက်ဥ တစ်လုံး ၃၅၀ ဖြစ်နေပီ။ ၃၅၀၀ ကျတယ်။”
မနက်ဈေးသွားတုန်းက ကုန်ဈေးနှုန်းအကြောင်းတွေ အတွေးထဲပြန်ရောက်လာတော့ အသက်ရှုရ တာ ပိုပိုမွန်းကြပ်လာ သလိုလို။ အရင်ကတော့ ကိုယ့်လစာကလဲ နှစ်ဆယ်ပတ်ချာလည်နဲ့ နှစ်တိုး လစာလေးလဲ ရှိတဲ့အပြင် ရာထူတိုးလေးလဲမြင်တာမို့ ဘဝကို အကျေနပ်ကြီးကျေနပ်ပေါ့။ မီးငယ်နဲ့ မောင်လေးလဲ ကျောင်းပြီးဖို့ တစ်နှစ်ပဲ ကျန်တော့တာမို့ ကျောင်းပြီးအလုပ်ဝင်ရင် အမေ့ကိုပေးကျယ် ကျယ်နဲ့တိုက်ခန်းကောင်းကောင်းလေး ပြောင်းဝယ်ပေးဖို့ တိုင်ပင်ပြီးမောင်နှမတွေ အားမန်တွေ အပြည့်ရှိခဲ့ချိန်လေ။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေတွေဆိုတာလဲ အိမ်ကကားလေးနဲ့ လျှောက်လည်ကြ အိမ်မှာမုန့် လုပ်စားကြနဲ့ သိပ်ကိုပျော်စရာကောင်းခဲ့တာ။ အခုတော့ ကျွန်မအရပ်မြှုပ်လုနီးနီးတရိပ်ရိပ်တက် လာတဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းနဲ့အတူ မီးတွေမမှန်လို့ ဆက်လည်ပတ်လို့ မဖြစ်နိုင်တော့လို့ဆိုပြီး အလျှိုလျှို ထွက်သွားကြတဲ့ နိုင်ငံတစ်ကာကုမ္ပဏီကြီးတွေကြား ကျွန်မလဲ ရရာလစာလေးနဲ့ ဝင်လုပ်ရင်း တအိအိပြိုကျလာတဲ့ အမေ့ကျန်းမာရေးကြား တစ်ခါတစ်ခါ အားလုံးကိုထားခဲ့ပြီး ကိုယ်လွတ်ရန် သွားဖို့ ဆေးတွေသောက်မိတော့မလိုဖြစ်တာလဲ အကြိမ်ကြိမ်။

သက်ပြင်းအကြိမ်ကြိမ်ချရင်း အိပ်မရမယ့်အတူ စိတ်ပြေလက်ပျောက်အွန်လိုင်း (ဖေ့စဘုတ်) ပေါ် တက်ကြည့်ပြန်တော့လဲ လူ့အရပ်မြှုပ်လောက်တော့မယ့်အထိ တရိပ်ရိပ်တက်လာတဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်း နဲ့ တစ်လတစ်လ ပူပန်နေရတဲ့ အသုံးစရိတ်ကြား ပူကပူ၊ မီးကပျက်၊ အဲကွန်းကဖွင့်မရ၊ ခြင်တွေက ကိုက်လို့ တစ်ကိုယ်လုံး နူနာဝဲဆွဲချင်ချင်ဖြစ်နေတဲ့ တိုက်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းကြားကအဖိနှိပ်ခံလူအုပ် ကြီးက အကြောင်းချင်းရာမျိုးစုံကို ပြစ်တင်ဝေဖန်ဆဲဆိုနေရင်း “အေးချမ်းစွာ နေထိုင်နည်း” “mindfulness and minimalism” နဲ့ ရောင့်ရဲတင်းတိပ်မှုတွေအကြောင်း စာတွေအပြိုင်အဆိုင်ရှုလို့ ပေါ့။

နောက် စာမျက်နှာတစ်ခုက ပို့တွေကြည့်ပြန်တော့ အရာနိပိုပါးနေတဲ့ကြားက ဖုန်းနဲ့ ကွန်ပျူတာ တောင် နပ်မိုအောင် အားမသွင်းနိုင်တဲ့ကျမတို့ နိုင်ငံသားတွေ အားကျလေးစားတာက” ကြိုးစားရင် ဘာမဆိုဖြစ်နိုင်တယ်” ဆိုတဲ့ အမေရိကကနေ အောင်မြင်ရေးတွေဟောပြောရင်း သူတို့ပိုက်ဆံတွေ သယံဇာတတွေ မိုတီဗေးရှင်းနယ် စပိကာတွေတဲ့။ ရယ်စရာကောင်းလိုက်တဲ့အဖြစ်။

မျက်စောင်းထိုး အိမ်က သူ့သားလေး နိုင်ငံတကာကျောင်းပို့ထားတဲ့မမူယာ ရဲ့ထားတဲ့ ပို့တစ်ခုမြင် လိုက်တော့ ကျွန်မမှာ အော်ရယ်မိတဲ့အထိ။ ကြည့်လေ သူ့ရဲ့ထားတဲ့ပို့က “အစိုးရကျောင်း ဆက် တက်နေတဲ့ ကလေးတွေလို လူတွေကြောင့် အခုထိ ဟိုခွေးသတောင်းစားတွေကို မနိုင်သေးတာပဲ”။ သူ့အောက်ကို ဆက်ကြည့်လိုက်တော့ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှာလုပ်နေ တဲ့အသိတစ်ယောက်ရေးတင်ထားတာက “အီလွန်မတ် ဘယ်လောက်ထိတော်တဲ့အကြောင်းတွေနဲ့ မကြာခင် AI က လူတွေနေရာမှာအစားထိုးလို့ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်မကျန်ခဲ့ဖို့ လူငယ်တွေ အခုကထဲ က အိုင်တီကိုလေ့လာထားကြဖို့လိုတဲ့အကြောင်းတဲ့။”

မီးမလာလို့ အဲကွန်းဖွင့်မရတော့ ပူကပူ ခြင်တွေကကိုက်နဲ့ အိပ်မရလို့ အမှောင်ထဲထိုင်ရင်း ဟိုတွေးဒီ တွေးနဲ့ ဖေ့ဘွတ်ပွတ်နေတဲ့ကျမ။ အမေနဲ့ ကျမညီမတွေပြောသလို ကျမပဲ ဆေးဆက်သောက်ဖို့လို နေတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ကျမကလွဲပြီး အားလုံးပဲ ဆေးသောက်ဖို့လိုနေကြတာများလားဆက်မ တွေးတတ်တော့တဲ့နောက်။ ငယ်ငယ်က ဖတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ သုခမြို့တော်နဲ့ ငရဲပြည်ထိသွားစရာမလိုဘဲ တွေ့ကြုံခံစားနိုင်တဲ့ လူငရဲအရသာကို တဝကြီးခံစားရင်း ကျွန်မလဲ ဖေ့ဘုတ်စာမျက်နှာ ပို့တစ်ခု ကောက်တင်လိုက်တယ်။

“အရှေ့ကို မျှော်ကြည့်ရင် ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်လို့။ ပစ္စုပန်ဟာလဲ ဖန်ပုလင်းခပ်သေးသေးထဲ ထည့် ပိတ်ခံထားရတဲ့ ငှက်ကလေးလို မွန်းကြပ်ပြီး သေမိန့်ကျလူတစ်ယောက်လို ကူကယ်ရာမဲ့ဘဝမှာ ကြိုးစားရင်ဘာမဆိုဖြစ်တယ်ဆိုတာ အပြင်းအထန်ခံစားစေဖို့ ထပ်လောင်းထည့်လိုက်တဲ့ သံရည်ပူ တွေလိုပါပဲ။”

Childhood

By
Po Po Phoenix

Sweetheart

Translated
by
Zar Myo
Thandar

Someone told me once that everything in the world will be beautiful if you behold it with the eyes of love.

Someone special, who was mine once...

Someone I love...

I think loving eyes means loving heart.

I like staying alone and calm. For me, addicted to writing and reading, my ten-foot-wide room is my own little world.

My little world I love...

I love the bookshelf in the corner. I love my study table with a table clock. I love the simple white tablecloth with a beautiful little blue vase placed on it.

I love the only window in my room, which, though I can't see the whole world through it, can hide me from the whole world.

I love the warm sun, rays slanting down on my face when I open the window in the morning. I love the cool moonlight putting its chin on the window ledge on a yellow-moon night. I also love the smell of coral jasmine wafting from the front of the house, coming to me through that window.

When I opened the window today, the warm sun I love seemed to run away as the rain drops fell. It was a holiday but there was no place I needed to go. So, outside on the balcony, I was trying to pass a rainy morning, sipping a cup of coffee big enough for two people, engrossed in reading a novel by Kyi Aye. A song from the tea shop on the road reached my ears. It was 'Nge Chi Oo' (Childhood Sweetheart) by Sai Htee Hsai.

'It's been a long time,

I thought I had forgotten everything about the past ...'

Alas! It had been very long time! The music came through my eardrums into my heart. Because of the rain, the bleeding started again from the deep-rooted wound in my left breast. From 'Childhood Sweetheart', the song by Sai Htee Hsai, all of my thoughts began to fly back to my own childhood sweetheart.

The Raindrops of May 2000

His purple Pheasant bicycle was the main protagonist in our love story. I sat on the rear seat of his bicycle and hugged his waist tightly. It was the most wonderful time, as if the whole world belonged to me.

'Pedaling, I feel tired physically, but not mentally ...' Oh, those days!

In his bicycle basket, the lunch box I prepared for two; and on my head, a string of starflowers he had picked very early in the morning; laughing and giggling enchantedly, we pointed at each other and said, 'You are my whole life.' We even mocked Adam and Eve, holding hands and entwining our necks. The goddess of love came and spread felicity between us.

I was so happy.

Now, I am still missing him.

At that time, I never thought that the day would come to me when I would be drinking this coffee made for two, feeling so lonely; the day when I would be picking up seashells all alone whenever I went to the beach; the day when my only companion would be a lonely poem whenever I turned my feet towards the green fields.

Between the two of us, seven wide rivers had never flowed between us, and seven mountains had not blocked our way. It was simply a thin layer called 'misunderstanding' that had separated me from him.

But that thin layer made us run away from each other far, far away.

He was a guy who was always trying to keep abreast with the times, while I would stand and stare at the passing hands of the Clocks of Time and draw paintings on contemporary scenes. Although I was content with

a firefly's light, he wanted to spread brilliant rays around the world like the sun.

We were not black and white, but I could not get on with him anymore.

'Alright, let's not see each other.'

He held onto what he thought was the truth, and so did I. What was wrong was only destiny that made us meet and love each other.

The sound of the rain from the roof became louder and louder. It was raining heavily outside. The music from the tea shop had already stopped.

In my heart, the sound of music still remained and questions, like the lyrics of the song, rose in me once again:

'Now, if we meet again,

Like before,

Will our hearts beat again?

Like in the past, will our smiles still be warm?'

ပိုပိုဖိုးနစ်

ငယ်ချစ်ဦး

ချစ်သောမျက်စိဖြင့်ကြည့်လျှင် လောကမှာရှိသည့် အရာမှန်သမျှသည် သာယာလှပနေလိမ့်မည်ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ကျမကို ပြောခဲ့ဖူးသည်။

တစ်ချိန်က ကျမရဲ့တစ်စုံတစ်ယောက် ... ။

ကျမချစ်သော တစ်စုံတစ်ယောက် ... ။

ချစ်သောမျက်စိဆိုသည်မှာ ချစ်သောစိတ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု ကျမထင်ပါသည်။

တစ်ယောက်တည်း အေးအေးဆေးဆေးနေရသည်ကို သဘောကျသော၊ စာရေးစာဖတ်ခြင်းမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဝါသနာထုံသော ကျမအဖို့ ဆယ်ပေပတ်လည် အခန်းကလေးသည် ကျမ၏ကိုယ်ပိုင်ကမ္ဘာငယ်ကလေး ဖြစ်သည်။

ကျမချစ်သော ကမ္ဘာငယ်ကလေး။

အခန်းထောင့်မှ စာအုပ်စင်ကလေးကို ကျမချစ်သည်။ စားပွဲတင်နာရီလေးတစ်လုံးနှင့် စာကြည့်စားပွဲမနိမ့်မမြင့်လေးကို ကျမချစ်သည်။ စားပွဲခင်းဖြူလွလွလေးနှင့် ကြည်ပြာရောင် အလှပန်းအိုးကလေးကို ကျမချစ်သည်။

တစ်လောကလုံးကို မမြင်ရပေမဲ့ တစ်လောကလုံးကနေ ကျမကို ကွယ်ဝှက်ပေးထားနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော ပြတင်းပေါက်ကလေးကို ကျမသိပ်ချစ်သည်။

မနက်ခင်းပြတင်းတံခါးအဖွင့် ကျမမျက်နှာပေါ် တစ်စွန်းတစ်စ ဖြာကျလာသော နေခြည်နွေးနွေးလေးကို ကျမချစ်သည်။ ညအခါလဝါဝါမှာ ကျမပြတင်းတံခါးလေးပေါ် မေးလာတင်နေတတ်သော လရောင်အေးအေးလေးကို ကျမချစ်သည်။ ထိုပြတင်း တံခါးလေးမှတစ်ဆင့် ကျမဆီဝင်ရောက်လာသော အိမ်ရှေ့မှ ဆိပ်ဖလူးပန်းရနံ့လေး ကိုလည်း ကျမချစ်ပါသည်။

ယနေ့ ပြတင်းအဖွင့်မှာတော့ ကျမချစ်သော နေခြည်နွေးနွေးလေးမှာ မိုးရေစက်များ ကြောင့် ပြေးပြီ ထင်။ အားလပ်ရက်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် မဖြစ်မနေ သွားစရာဟူ၍လည်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဝရံတာ ဘက်ထွက် နှစ်ယောက်စာဖျော်ထားသော ကော်ဖီတစ်ခွက်ရယ်၊ ဆရာမကြည်အေး၏ ဝတ္ထုတစ်အုပ် ရယ်ဖြင့် မိုးနံနက်ခင်းကို ကုန်ဆုံးဖို့ ပြင်ဆင်နေခိုက် အိမ်ရှေ့လမ်းမဘက်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဆီမှ သီချင်းသံသဲ့သဲ့က ကျမနားထဲ ဝင်လာသည်။ စိုင်းထီးဆိုင်ရဲ့ ငယ်ချစ်ဦး။

** ကြာပြီဆိုတော့ မေ့လောက်ပါပြီ
စိတ်မှာယုံခဲ့တယ် ... **

ဪ... ကြာခဲ့ပြီပဲ။

သီချင်းသံက ကျမနားစည်မှတစ်ဆင့် ကျမနှလုံးအိမ်ဆီသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။ ဝဲဘက်ရင်အုံက အနာဟောင်းမှာ မိုးရေစက်များကြောင့် သွေးပြန်ထွက်လေပြီ။ စိုင်းထီးဆိုင်ရဲ့ငယ်ချစ်ဦးမှသည် ကျမ ရဲ့ငယ်ချစ်ဦးဆီသို့ စိတ်အစဉ်တစ်ခုလုံး ရစ်ဝဲသွားခဲ့ပြီ။

2000 ခုနှစ်၊ မေလရဲ့မိုးရေစက်များ။

သူ့ဖီးဆင့်စက်ဘီးခရမ်းရောင်လေးသည် ကျမတို့နှစ်ယောက်ဇာတ်လမ်းတွင် အဓိက ဇာတ်ဆောင် တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ သူ့ခါးကိုတင်းတင်းဖက်၍ သူ့စက်ဘီးနောက်ခုံမှာ ထိုင်လိုက်ရသောအချိန်များ တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ကျမအပိုင်စားရထားသလို ထင်မှတ်ခဲ့ရသည်။

“မောတော့မောတာပေါ့ ဒါပေမယ့် မမောဘူး” ဆိုသော ကာလများ။

သူ့စက်ဘီးရှေ့ခြင်းထဲမှာ ကျမပြင်ဆင်လာသော နှစ်ယောက်စာ ထမင်းဘူးနှင့်။ ကျမခေါင်းပေါ်မှာ သူ့ကိုယ်တိုင် မနက်စောစောထပြီး ကောက်ယူသီကုံးလာသော ခရေပန်းကုံးနှင့်။ ရယ်လျက်မော လျက် ... ရယ်လျက်မောလျက် တစ်ယောက်ကိုတစ် ယောက် ဘဝကြီးဟု လက်ညှိုးညွှန်ပြခဲ့ကြ သည်။ လက်ချင်းတွဲ၍ လည်ချင်းယှက်ကာ အာဒံနှင့်ဧဝကို လှောင်ပြောင်ခဲ့ကြသည်။ အချစ်နတ် ဘုရားမသည် ကျမတို့ကြား ဝင်ရောက်၍ ပျော်ရွှင်ခြင်းများ ကျဖြန့်ပေးခဲ့ပါသည်။

ပျော်ခဲ့ရပါသည်။
အခုတော့လည်း လွမ်းရပါသည်။

ထိုအချိန်ကတော့ ယခုလို နှစ်ယောက်စာကော်ဖီကို ကျမတစ်ယောက်တည်း သောက်နေရလိမ့်မည် ဟု မတွေးခဲ့မိပါ။ ကမ်းခြေဘက်တွေဆီ ခရီးထွက်တိုင်း ခရုခွံလေးများကို ကျမတစ်ယောက်တည်း ကောက်နေရလိမ့်မည်ဟု မထင်ခဲ့မိပါ။ လယ်တော စိမ်းစိမ်းတွေဘက် ခြေဦးလှည့်တိုင်း အထီးကျန် ကဗျာတစ်ပုဒ်နှင့် အဖော်လုပ်နေရလိမ့်မည်ဟု မစဉ်းစားခဲ့မိပါ။

ကျမနှင့်သူ့ကြားတွင် နဒီခုနှစ်သွယ်လည်း ဖြတ်သန်းစီးဆင်းမနေခဲ့ပါ။ တောင်တန်း ခုနစ်ထပ်ဖြင့် လည်း ပိတ်ဆို့ကာဆီးမထားခဲ့ပါ။ နားလည်မှု အလွှာပါးပါးလေးသာ ခြားထားခဲ့ပါသည်။

သို့သော် ထိုအလွှာပါးပါးလေးကပဲ ကျမတို့ကို တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ကျောခိုင်းပြီး ပြေးစေခဲ့ ပါသည်။ ဝေးစေခဲ့ပါသည်။

သူက ခေတ်နှင့်အညီ ပြိုင်ပြေးဖို့ကြိုးစားနေချိန်တွင် ကျမက တစ်နေရာရာကနေ ခေတ်ကိုရပ်ငေးပြီး ပန်းချီတွေဆွဲချင်ခဲ့သည်။ ကျမက ပိုးစုန်းကြူးလို တစ်ကိုယ်စာ အလင်းလောက်နှင့် ရောင့်ရဲချင် သော်လည်း သူက နေမင်းတစ်စင်းလို ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ပတ်ပြီး အလင်းတွေ ဖြန့်ကျက်ပေးချင်ခဲ့ သည်။

အဖြူနှင့်အမည်း မဟုတ်ပေမဲ့ သူနှင့်ကျမ ပေါင်းစပ်၍လည်း မရခဲ့ပါ ။

“ကောင်းပြီလေ ... ကိုယ်တို့မတွေ့ကြစို့နဲ့”

သူ့မှာလည်း သူ့အမှန်တရား ကျမမှာလည်း ကျမအမှန်တရား။ လွဲမှားခဲ့သည်က ကျမတို့ကို ဆုံတွေ့ စေခဲ့သော ကံတရားသာ ဖြစ်ပါသည်။

ခေါင်မိုးဆီမှ မိုးသံက ပိုကျယ်လာသည်။ အပြင်မှာ မိုးတွေပိုသည်နေပြီ။ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်မှ သီချင်းသံလည်း တိတ်သွားခဲ့ပြီ။

ကျမရင်ထဲမှာတော့ သီချင်းသံက ကျန်နေဆဲ။ မေးခွန်းတွေလည်း ညံ့နေဆဲ။

** အခုနေချိန်များ ပြန်တွေ့ကြရင်
အရင်တုန်းကလိုပဲ ... ရင်ခုန်ဦးမလား **

အရင်လိုပဲ အပြုံးတွေက နွေးထွေးပါဦးမလား။

If the World were Divided into Two, I'd Rather Live in the Hemisphere of the World Where Yati Was Not By Thu Ta

1. One July morning in 2018—the most hectic morning ever—took my father away, farther away. Then I had a crush on Julia. I happened to make a call to her, telling her my old man had passed away. But I found no sign of her among the mourners at the funeral. I didn't realise, then, that a girl named Yati, would come to replace her at the end of my father's funeral service. If I had been informed about her visit, I would have sent a notification to the Immigration Supervisor's Office of Attachment, requesting that they not issue a visa for that girl.
2. When there was no more chance to fall in love with Julia, the one I had a crush on, the Hall of Entertainment of the Parliament sent me a beautiful girl as a gift. Let's call her Rose. I was performing a play, a love story, with her, I thought Yati would have given up hope of making an approach to me. I was wrong! That bimbo's always finding a chance, like a prowling tigress. On the days and nights when my relationship with Rose had turned sour, there she would pop up from nowhere! Cajoling, caressing me. She even mocked me, saying, 'Can you resist my seducing you?' And she giggled to herself.

3. Often I make silent prayers, saying to myself, 'O God! Please stop this girl's mind flitting about like a red-lipped teenager rambling free like a rustling fallen leaf.' But Mi Yati is not that light-hearted type. She's very serious. She must get what she wants. Her fury is as strong as torrential rain, as is her love. She always finds a way to raid my heart. When I know she's coming, I seek advice from my pals, 'That cat's going wild. How can I free myself from her claws?' They know I have my girlfriend Rose, and maybe they accuse me of having an affair with another girl. No wonder their advice sounds vague. Their silent reactions led me to find a book by Maung Thar Ya, the title being, 'Who is Going to Bell the Cat?'. No way. I've lost the bell, too.
4. The Year 2021—the most wretched year should be wiped out from the calendar—was rung out. And Rose found her rest in another guy's lap. No words to express how heart-rending it was! 'When Rose is gone, Yati finds a better opportunity!' is the catchword in our friends' circle. Nothing blocked her from coming closer to me. She came in the morning, she came in the afternoon, she came at night. Her love had no time limit. No shame to pop up before me over and over again. Oh, how I hated her! The way she stared at me with her screwed up eyes. I didn't know if I should feel scared or disgusted. One thing for sure is she stirred in me no doting feelings at all.
5. July, my foe and friend—I am July born—was the woebegone month of the year! Now my father was gone! And our beloved General (General Aung San, the assassinated leader)! Now Nitric Acid was snatched away from my Lab of Love. No shield could stop it in time. I know when you are playing the role of a gladiator, you must fight the wild beasts to death! But you can't stop the dagger's unexpected stabs in the back. I was assassinated in my small room by that girl named Yati. She has blotched my bachelor's virginity. I faltered, I floundered under her wiles. I wished I had a mental cushion for some kind of buffering effect. But I was so helpless, not even time to put on a condom for resistance to the vicissitudes of Life under her wild, lustful kisses.
6. To my shock, Mi Yati has been sleeping with my friends one after another these days. Please keep that nymphomaniac beast under control! Now!

သုတ

ကမ္ဘာကြီးနှစ်ခြမ်းကွဲရင် ရတီမရှိတဲ့ အခြမ်းနေပါရစေ

(၁)

၂၀၁၈ ရဲ့ မလိမ်မိုး၊ မလိမ္မာ ဇူလိုင် နံနက်ခင်းတစ်ခုသည် ဖခင်ကို ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ထိုစဉ် က ကျွန်တော့်မှာ ကြိတ်သဘောကျနေသော ဂျူလီယာရှိပါသည်။ အဖေ တိမ်းပါးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သူ့ကို ဖုန်းဆက်လှမ်းပြောမိပါသည်။ အဖေ နားရေးလူအုပ်ထဲ ဂျူလီယာ ရောက်မလာခဲ့ပါ။ သူ့အစား ရတီဆိုတဲ့ မိန်းမဆိုးလေး အဖေရက်လည်အဆုံးမှာ နေရာစယူလာမယ်မှန်း မသိခဲ့ရိုးအမှန်ပါ။ သူ လာမယ်ဆိုတာ ကြိုသိရင် ရတီအတွက် ဗီဇ ထုတ်မပေးရဆိုပြီး သမုဒယ ကြီးကြပ်ရေးရုံးကို အမိန့် စာပို့ထားပါတယ်။

(၂)

ကြိတ်ပိုးနေသော ဂျူလီယာနဲ့ အလွဲမှာ လွှတ်တော်သဘင်ဆောင်က မိန်းမချောလေးတစ်ယောက် လက်ဆောင်ပေးပါတယ်။ ရှိစဉ်ပဲ အမည်ပေးကြပါစို့။ သူနဲ့ အချစ်ဇာတ်ကို ကနေချိန်တွင် ရတီတ ယောက် ကျွန်တော့်ကို လက်လျှော့လိုက်ပြီလို့ ထင်မိခဲ့သေးသည်။ တကယ်တော့ ရတီသည် ကျွန် တော့်ကို ကျားချောင်းချောင်းနေခြင်းသာဖြစ်သည်။ ရှိစဉ် အဆင်မပြေတဲ့ နေ့တွေ၊ ညတွေဆို သူ ရောက်ရောက်လာတတ်သည်။ ကလူ၏သို့၊ မြူ၏သို့ လုပ်တတ်သည်။ ရတီနဲ့ တွေ့ရင် ခံနိုင်ရိုးလား လို့လဲ တခစ်ခစ် လှောင်ရယ်တတ်သေးသည်။

(၃)

လေလွင့်ရာ မြူးပျော်တတ်တဲ့ ဆယ်ကျော်သက်နှုတ်ခမ်းနီမလေးများလို စိတ်ကစားချင်သာ ဖြစ်ပါ စေတော့လို့ ကျွန်တော်အကြိမ်ကြိမ်ဆုတောင်းမိသည်။ တကယ်တော့ မိရတီမှာ ထိုသို့မဟုတ်။ ဇွန်ပဲ ကြီးလှသည်။ အချစ်ကြီးလှသည်။ အမျက်ကြီးလှသည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲ မရောက်မချင်း သူလာ သည်။ သူလာမယ်မှန်းသိတဲ့ အချိန်တွင် “ဒီ ကြောင်မလေးတော့ အတော်ဆိုးနေပြီ။ ဘယ်လိုရှောင်ရ မလဲ သားကြီး” လို့ လူရင်းတွေကို တိုင်ပင်မိသည်။ သူတို့ ရည်းစားများနှင့်သာယာနေသော မိတ်ဆွေ များက ရှိစဉ်ရက်နဲ့ ရတီနဲ့ ဖောက်ပြန်လိုသူလို့ တွေးထင်၍လားမသိ အဖြေရေရာသေချာမလာ။ သူ တို့ရဲ့ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ အဖြေစကားအဆုံးမှာတော့ မောင်သာရဲ့ “ကြောင်ကို ဘယ်သူခြူးဆွဲပေးမလဲ” စာအုပ်ပြန်ရှာမိသည်။ ခြူးပါရှာမတွေ့တော့ချေ။

(၄)

ပြက္ခဒိန်ထဲ ထားဖို့ပင် မကောင်းသည့် ၂၀၂၁ အဆုံးတွင် ရှိတစ်ယောက် တပါးသူ၏ ပိုင်စိုးမှုကေရီ ဖြစ်သွားပါသည်။ ရင်နာရသည်မှာ ပြောဖွယ်ရာမရှိ။ ရှိအထွက် ရတီအချက် ဆိုသော ဆိုရိုးစကား တစ်ခု ကျွန်တော့်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ခေတ်စားလာသည်။ ရတီ တစ်ယောက် ချောင်းပေါက်မတတ် လာပါတော့သည်။ မနက်လည်း လာ၊ နေ့လယ်လည်း လာ၊ ညလည်း လာ။ သူ့အချစ်မှာ နာရီရှိဟန်မ တူ။ ချောင်းပေါက်မတတ် လာရလို့လဲ ရှက်ဟန်မပြ။ကျွန်တော့်မှာသာ သူကို မုန်းလှသည်။ သူက မျက်ထောင့်နီကြီးတွေနဲ့ ရံဖန်ခါ စူးစိုက်ကြည့်တတ်သေးသည်။ ကြောက်ရမှာလား၊ ရွံ့ရမှာလားမသိ မြတ်နိုးစိတ်မပေါ်လာသည်တော့ အမှန်ပင်။

(၅)

ကျွန်တော်နဲ့ ဖွားဖက်တော်ရန်သူ ဇူလိုင်သည် အဖေ့နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကို ခေါ်ပြီးသည်ကိုပင် ကျေနပ်ဟန်မ တူ။ နို့ကထရစ်အက်ဆစ်ကို ကျွန်တော့်အချစ်ဓာတ်ခွဲခန်းထဲမှ ထပ်မံ လှသွားပြန်သည်။ ဒီတစ်ခါ တော့ ဘယ် ဒိုင်းမှ ကာလို့မမှီလိုက်။ ဂလက်ဒီရေတာ (Gladiator) ဖြစ်နေသော ကာလများတွင် တိရစ္ဆာန်များကို တိုက်ရမည်ကို နားလည်ပါသည်။ ဒီလို နောက်ကြောကထိုးတဲ့ ဓားချက်များတော့ အလစ်ငိုက်ခံရခက်လှသည်။ ဒီလိုနဲ့ အခန်းကျဉ်းလေးထဲ ရတီရဲ့ လုပ်ကြံခြင်းကို ခံလိုက်ရပါ တော့သည်။ လူပျိုဘဝမှ လူပြို ဘဝသို့ ရောက်အောင် မိရတီလုပ်လိုက်သည်။ မိရတီရဲ့ စဉ်းလဲမှု ကြားမှာ အလဲလဲအပြိုပြို။ ထိုကာလများတွင် စိတ်ဆိုဖာလေးတစ်ခုရှိရင် ပိုပြီး အကျတော်ခဲ့မည်ထင် ပါသည်။ ခုတော့ ရတီ အနမ်းကြမ်းတွေကြား လောကမခံ ကွန်ဒုံးလေးပင်စွပ်ချိန်မရခဲ့။

(၆)

ဒီရက်ပိုင်းတော့ မိရတီတစ်ယောက် အသိဘော်ဒါတွေနဲ့လည်း ပတ်အိပ်နေသည်ကို အလန့်တ ကြားသိလိုက်ရပါသည်။ မိရတီကို ထိန်းကြပ်ပြီး ကွယ်တို့။

၁၈:၃၅ ည
မတ်လ ၁၆၊ ၂၀၂၃။
ကြာသပတေးနေ့
@EMU University of Oregon

Have a Wonderful Time

By Aung Naing Htoo

at the Festival

Translated by
Zar Myo
Thandar

As the war festival will be held near our village, our children will have a wonderful time, playing music through Bluetooth speakers and dancing merrily. They gather friends from far and near and make plans for fun. Not only our children are happy, but also the elderly people are delighted. They are too busy to welcome the visitors coming to watch the war festival near the village.

The village chief, Maung Toke, recites the lists of caterers and cooks with intonation and stress. He explains where arriving visitors should take a rest and in which place we should treat them to meals. It is very good to obey actively. Before he finishes announcing the duty lists, some people have already taken the embalmed corpses of soldiers and military equipment to be displayed at the war festival out from the village monastery. The pagoda trustee, Kyaw Thein, and his team, began to renovate the neglected pavilion after the last war festival.

The active and disciplined youth leaders have learned lessons from previous events. When visitors come, toilets are very important for getting rid of waste liquid or waste matter. During the previous war, as there was no comfortable toilet, one of the visitors prayed that the war would cease. He was consoled with five or six bullet shells. Another visitor was totally satisfied, as long as he was served a piece of meat from a soldier's dead embalmed body. So, it is necessary to build about ten or fifteen toilets urgently. Some dig the ground, others carry bricks and sand. To build the toilets, materials such as tinplate and thumbtacks are collected in five minutes flat.

Not only the village administrator but also all the villagers make a decision to be hospitable to visitors and to participate in the war festival. During the festival, we do not want our villagers to be absent and irresponsible. In the festival season, war festivals are not held at just one place since they have been very popular. Here and there, war festivals are held in parallel. Now, war festivals have been springing up everywhere, so we need to make the audiences aware of the festival in our village. We search for the most attractions that we can: visitors coming to the festival will hear the original song of war clearly with a very good sound system; they can watch scenes of people swallowing bombs to get bigger bodies; they can buy everything at a suitable price. This war festival is not only a happy festival but also an amazing carnival. The characteristics of our festival are typed up and the pamphlets are distributed in the town. The updated post about our unique festival by the administrator's wife has been shared by 3.4k Facebook users.

As it is a very profitable business that will increase the village's income, the villagers carry out their tasks thoroughly. They actively work together because it is the festival they have always desired the most.

'Listen to the Head of village, move in harmony

Try your best happily

For the next generation, for the next generation only!

Although they sing their own tuneful songs cheerfully, there is still one thing to worry about. As war festivals are held seasonally, they have to wait one whole year to enjoy the next one.

အောင်နိုင်ထူး

ပွဲတော်မှာ ပြုံးပျော်ရွှင်

ငါတို့ရွာနား စစ်ပွဲဖြစ်မှာဆိုတော့ ရွာက ကလေးတွေက ဘလူးတုတ်ဆောင်းဘောက်တွေဖွင့်ပြီး ကခုန်ကြတယ်။ နီးရာသူငယ်ချင်းတွေစုပြီး ပျော်မယ့်အစီအစဉ်တွေ ဆွဲကြတယ်။ ကလေးတွေပဲ ပျော်လားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ လူကြီးတွေကပါ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ပြီး ရွာနားမှာ စစ်ပွဲဖြစ်ရင် စစ်ပွဲ လာကြည့်ကြမယ့် ဧည့်သည်တွေအတွက် အလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။

ဒီနေရာက ဧည့်သည်တွေလာရင် နားနားနေနေအပန်းဖြေဖို့၊ ဒီနေရာက ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးဖို့ ပြီးရင် ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံရမယ့်သူစာရင်းနဲ့ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးရာမှာပါတဲ့ လူ စာရင်းတွေကို ရွာဆော် မောင်တုတ်ရဲ့ သံနိမ့်သံမြိုင်အတက်အကျနဲ့ ဖတ်ပြနေသံဟာ တကယ့် လိုက်နာဖွယ်ပဲ။ တကယ့်တက်တက်ကြွကြွပဲ။ တချို့ဆို တာဝန်ခွဲဝေမှုမပြီးဆုံးမိကတည်းက ပွဲခင်း ထဲ ခင်းကျင်းပြသမဲ့ မပုပ်သိုးအောင် ဆေးစိမ်ထားတဲ့ စစ်သားရုပ်အလောင်းတွေ၊ စစ် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေကို ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက ထုတ်ယူလာကြတယ်။ ဂေါပက ကျော်သိန်းတို့အဖွဲ့ကလဲ နောက်ဆုံးစစ်ပွဲဖြစ်ပြီးကတည်းက ဂရုမစိုက်ဘဲထားခဲ့တဲ့ မဏ္ဍပ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်နေကြတယ်။

တက်ကြွပြီး စနစ်ကျတဲ့ ကာလသားခေါင်းဆောင်တွေဟာလည်း အတိတ်ဖြစ်ရပ်တွေကနေ သင်ခန်းစာယူတတ်ကြတယ်။ ဧည့်သည်တွေရောက်လာရင် အလေးအပေါ့စွန့်ဖို့ သန့်စင်ခန်း တွေ ဟာ အရေးကြီးလိုအပ်လှပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့စစ်ပွဲတုန်းက အိမ်သာအဆင်မပြေလို့ဆိုပြီး စစ်ပွဲရပ်ဖို့ ဆုတောင်းနေတဲ့ဧည့်သည်ကို ကျည်ဆန်ခွဲ လေးငါးခြောက်ခွဲပေးပြီး ချောမောခဲ့ကြရတယ်။ နောက်ထပ်တစ်ယောက်ဆို ဆေးစိမ်ထားတဲ့ စစ်သားရဲ့အသားစတစ်ဖဲ့ ကျွေးမွေးလိုက်မှ ကျေနပ် သွားတော့တယ်။ အရေးကြီးတဲ့အိမ်သာ ဆယ်လုံး ဆယ်လုံး ဆောက်ရမယ်ဆိုတော့ အိမ်သာ တွင်းတူးသူကတူး၊ အုတ် သဲ သယ်သူကသယ်နဲ့ သံဖြူ သံမိုက် အစ လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ ငါး မိနစ်အတွင်း စုံစုံလင်လင် ရောက်ရှိလာကြပါတော့တယ်။

အခုတော့ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကအစ ရွာသူရွာသားတွေအားလုံးရဲ့စိတ်ထဲမှာ ပွဲတော်အတွင်း ရောက်လာတဲ့ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ဝတ်ကျေဖို့ရယ်၊ ပွဲတော်ကို ပျော်ရွှင်စွာ ဆင်နွှဲဖို့ရယ်ပဲ တွေး ထားကြတယ်။ ပွဲတော်အတွင်း မိမိတို့ရွာသားတွေရဲ့ လစ်ဟာမှု၊ တာဝန်မကျေပွန်မှုတွေကို မလိုချင် ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို စစ်ပွဲတွေခေတ်စားလာတာနဲ့အမျှ ပွဲတော်ရာသီရောက်ရင် စစ်ပွဲတွေကို တစ် နေရာထဲပဲ မကျင်းပကြတော့ဘူး။ ဟိုနေရာ သည်နေရာ အပြိုင်အဆိုင် ကျင်းပလာခဲ့ကြတာကနေ

အခုဆိုရင် စစ်ပွဲတော်တွေဟာ နေရာအနှံ့ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်ပဲ မှီလိုပေါက်လာပါတော့တယ်။ အဲဒါ ကြောင့်ပဲ ကိုယ်တို့ရွာမှာ ကျင်းပမဲ့ပွဲကို ပရိတ်သတ်တွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိနိုင်အောင် ဆွဲဆောင် နိုင်မယ့် နည်းလမ်းတွေရှာကြတယ်။ အသံစနစ်ကောင်းကောင်းနဲ့ စစ်ဖြစ်သံကို စစ်ဖြစ်သံအတိုင်း ကြည်လင်ပြတ်သားစွာ ကြားနိုင်တယ်ဆိုတာရယ်၊ ပြီးရင် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသွားအောင် ဗုံးသီးမျိုးချပြတဲ့ ပြကွက်လိုမျိုး ပြကွက်သစ်တွေပါတယ်ဆိုတာရယ်၊ ပြီးရင် ပွဲတော်လာကြည့်ကြသူတွေအတွက် အစစအရာရာ ဈေးနှုန်းချိုသာစွာ စီမံထားတယ်ဆိုတာရယ်၊ ပြီးရင် အခုစစ်ပွဲတော်ဟာ ပျော်ရွှင် ဖွယ်ရာပွဲတော်တစ်ခုသာ မဟုတ်ဘဲ ပျော်ရွှင် “အံ့ဩ” ဖွယ်ရာ ပွဲတော်ကြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ပါ စာစီစာရိုက်ပြီး မြို့ပေါ်မှာ သွားဖြန့်ကြတယ်။ ပွဲတော်အကြောင်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမိန်းမ တင်ထားတဲ့ပို့ စ်ကိုတော့ သရီးပွိုင့်ဖိုးကေ ရှဲရ်(3.4k share) ထားကြတယ်။

ရွာသူရွာသားတွေဟာ ရွာရဲ့ဝင်ငွေတိုးစေမယ့် လုပ်ငန်းကြီးမို့ ပီပီရီရီလုပ်ဆောင်ကြတယ်။ တောင်း တခွဲရတဲ့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲမို့ တက်တက်ကြွကြွလုပ်ဆောင်ကြတယ်။

“သူကြီးစကား လိုက်နာ ညီညီညာညာရွေးလျား

ပျော်ပျော်ပါးပါး ကြိုးစား

နောက်မျိုးဆက်ဖို့ နောက်မျိုးဆက်ဖို့”

သီချင်းတွေလုပ်ဆို ပျော်ပါးလှုပ်ရှားနေကြပေမယ့် စိုးရိမ်တာတစ်ခုတော့ ရှိကြတယ်။ အဲဒါကတော့ စစ်ပွဲတော်တွေဟာ ရာသီလိုက်ကျင်းပရတဲ့ပွဲတော်ဖြစ်တာနဲ့အညီ ဒီတစ်ခါပျော်ပြီးရင် နောက်တစ်ခါ ပျော်ဖို့ နောက်ထပ်တစ်နှစ် ထပ်စောင့်ရမယ်ဆိုတာပဲ ။ ။

မေ ၁၃ ၊ ၂၀၂၃

The

Princess

By Thandar Tun

of the town

Translated by
Zar Myo
Thandar

Our small town produced a considerable number of famous people some time ago. Then the Storm came, destroying most things on earth. Still alive but in a life full of ruins was like being dead. Aunt Ma Aye Nu's life was also torn apart by the storm, but nobody knew when. Nor did we know how strongly the typhoon had blown into her life.

Aunt Ma Aye Nu was Princess of the Town. She was the very first who wore her hair in the style of Pop Singer Phyu Phyu Kyaw Thein, who was not then a celebrity in Myanmar. She had a round face, a bald head with a few strands of stubble, and a plump body. She was always found dangling her bags and packs. Not only the old but also the young, all of the townsfolk, knew her well – she was the celebrity of our town, but not for people from other towns. Some loved Aunt Ma Aye Nu, others hated her and loathed her. The saying generally associated with Top Guns goes, 'The higher the Tree, the stronger the wind that blows it', but this is not true in her case. There were plenty of people who loved, hated, sympathized with her and loathed her.

A woman with too many packs straddling her shoulders and around her neck. These were her worldly belongings, of course. She carried them all wherever she went. Sometimes, she might pack her things using a patched piece of Paso (male longyi) or a worn-out Htamein (female longyi), sometimes with a crumpled plastic bag or a gunny. Sometimes she wore a bamboo hat on her head. Maybe someone had kindly given it to her to cover her head as she often wandered around the town without any cover in both heavy rain and blazing sun. The bamboo hat was just enough to cover her head. It was full of holes, all in tatters, the bamboo strips getting loose. But there she went, looking so confident, in her torn and rimless bamboo hat. She seemed to trust the townspeople as much as her torn bamboo hat. She was free as the wind to wander around town.

Walking like a fashion model, from one street to another in the whole town, was her daily routine. The children ran away if she came into their street. Some watched her in groups, others teased her by calling out to her, 'Lunatic Ma Aye Nu!'

Whenever the children teased her like that, Aunt Ma Aye Nu chased them and hit them with her bamboo hat. If her bamboo hat was not with her, she hit them with her umbrella or her pack. Then, the children got out of her way. Aunt Ma Aye Nu cursed them with the worst vulgar words. She did not stop cursing them until she reached another street and another district. If she came across her acquaintances once, she would ask for rice, curry or money - anything she could get from them. Her acquaintances were men and youths. She also begged for something – anything – from strangers. Some were very charitable indeed. Some drove her out with anger and disgust. If she saw the door of a house was open, she would stride straight into the house and take a seat there as though the house was her own. When the house-owners drove her out, she would come out of the house with a long face. But she cursed them, standing in front of their house. Some compassionate elders taught her not to say rude words and she obeyed them. But as soon as she was a short distance away from them, she fell back to her bad habits again. And she might give a whacking to anyone who came her way.

Some gave food to Aunt Ma Aye Nu and some money if they met her. She never said thank you to anyone who gave her charity. Under the shadow of the tree, she ate rice and curry given by others and sometimes took a nap there. When she woke up, she wandered off from place to place. At nighttime, she slept under the rain tree in the field called Kyohn Pyaw Khun. In the rainy season, she had a sleep on the walkway in front

of the market. It had no wall, but it did have a roof, so it was convenient for her to stay. Maybe, she totally ignored all the sufferings she was faced with. Who did she share her feelings with? She could endure staying on the streets in terrible weather; very hot or very cold. But what was the pain she suffered so much?

Aunt Ma Aye Nu never took a shower. Did she have the habit of brushing her teeth? Her body smelled awful as she was wandering the streets all day. Some sympathetic people gave her a bath, cut her very long hair and also gave her their hands-me-down to wear.

Sometimes she mumbled to herself, wandering along the roads. She imputed guilt to others and asked lots of questions. Mostly she put those questions only to men.

'Hey, dude! You owe me money. I must get money from you. You f**d me last night, ya know.'

'Bullshit!' the guys would say. 'This slut's talking shit. If you say that again, you'll get a whacking. Mind that!'

Humiliated, most of the men felt bitterly furious. They could not bear that kind of humiliation. Many people blamed Aunt Ma Aye Nu, complaining that such an idiot should be a troublemaker to everyone.

Who else would be on her side? Aunt Ma Aye Nu never searched for anyone who would support her. Did she believe that the judge of time would tell the truth to those people?

Aunt Ma Aye Nu had no family, no home and no food. She did not know that she had lost her mind. Looking so weather-beaten, she had no more beauty. Who dared sexually abuse poor Aunt Ma Aye Nu? She should be offered sympathy and treated as a sister or a mother. Unfortunately, she got pregnant several times, going through hell over and over again. She gave birth time after time, but the babies were not born alive. Many a time she had gone through an abortion. A pitiful sight, the people in the neighbourhood took care of her.

Aunt Ma Aye Nu never revealed who had abused her. As a result, there were no broken families in the town.

Now Aunt Ma Aye Nu did not fully recover from her latest illness. The end fell upon this celebrity of the town. To their shock, the whole town learned that she was suffering from AIDS! The townspeople saw her off at her funeral service as it was her very last journey. Aunt Ma Aye Nu's life had completely ended. But the lives of the townspeople and their families were undamaged, and continued functioning as usual.

သန္တာထွန်း

မင်းသမီး

နှစ်ကာလတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိခဲ့သည့် မြို့လေးမှာ ကျော်ကြားသူများ ရှိတတ်ပါသည်။ မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ပြီး အခြေအနေတစ်ခုနောက် ကြေမွပျက်စီးသွားသော အရာများရှိတတ်သည်။ ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး အသက်မဆုံးရှုံးရသော်လည်း အပျက်အစီးများလှသော ဘဝသည် သေကျန်ခဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဘယ်အချိန်ကစ၍ အရီးမအေးနုဘဝကို မုန်တိုင်း ဝင်ရောက်ခဲ့လေသလဲ မသိပါ။ တစ် နာရီ မိုင်နှုန်း ဘယ်လောက်များ တိုက်ခတ်ခဲ့လေသလဲ မသိရ။

အရီး မအေးနု သည် မြို့လေး၏ မင်းသမီးဖြစ်သည်။ ဖြူဖြူကျော်သိန်းအဆိုတော်ပေါက်စ အရွယ်က ဆံပင်ပုံစံမျိုးသည် ဖြူဖြူကျော်သိန်း မကျော်ကြားခင်ကတည်းက အရီးမအေးနုမှာ ရှိခဲ့သည်။ အရီးမ အေးနုမှာ ကတုံးဆံပင်ပေါက် ပုံစံနှင့် မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်း ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာမှာ ပုပုလုံးလုံး နှင့် အထုပ်အပိုးများကို အမြဲတမ်းထမ်းပိုး ထားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို လူကြီးလူငယ်မရွေး လူတကာက သိကြသည်။ ကျော်ကြားသူဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် မြို့လေးရဲ့ မင်းသမီးသာဖြစ် သောကြောင့် သည်မြို့မှ သူတွေသာ သူ့ကို သိကြခြင်းဖြစ် သည်။ ကျန်မြို့မှ သူများက အရီးမအေးနု ကို မသိကြ။ အရီးမအေးနုကို ချစ်ခင်သူ ရှိသလို မုန်းတီးသူ၊ ရွံရှာစက်ဆုပ်သူလည်း ရှိသည်။ နာမည်ကြီးသူတို့ ပီပီ အပင်မြင့်၍ လေတိုက်သည်တော့မဟုတ်ဘဲ ချစ်သူ၊ ခင်သူ၊ သနားသူ၊ မုန်းသူ၊ ရွံရှာသူ ပေါများ ခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့မှာ အထုပ်အပိုး များလှသည်။ ပိုင်ဆိုင်တာဟူ သမျှ သူနှင့်တပါတည်း သယ်သွား တတ်သည်။ အထုပ်အပိုး ထုပ်ပိုးမှုပုံစံမှာ တစ်နေ့ တစ်မျိုး မရိုးရပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ ပုဆိုးစဖြင့်၊ တစ်ခါ တစ်ရံ ထဘီဖြင့်၊ တစ်ခါတစ်ရံ ကျန်ကျောင်းအိတ်ဖြင့်၊ တစ်ခါတစ်ရံ ဂုန်နီအိတ်ဖြင့် ထုပ်ပိုးတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ခေါင်းပေါ်တွင် ခမောက်တစ်ချပ် ဆောင်းထားတတ်သည်။ မိုးရွာရွာ နေပူပူ အဆောင်း မပါဘဲ သွားနေသည့် အရီး မအေးနုကို တစ်ယောက်ယောက်က မမြင်နိုင်၍ အလကားပေးလိုက် ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့် မည်။ ခမောက်မှာ ခေါင်းလှုံ့မျှသာ ရှိသည်။ ပေါက်သည့်နေရာပေါက်၊ ပြုသည့် နေရာ ပြု၊ ဝါးနှီးများ အစွန်းထွက်သည်ထွက်နှင့် အနားမညီ ခမောက်တစ်ချပ်ကို ယုံကြည်မှု ရှိရှိနှင့်

ဆောင်းထားတတ်သည်။ သူ့ခမောက်ကို သူယုံကြည်သလို သည်မြို့က လူတွေကိုလည်း သူယုံခဲ့လေသလားမသိ။ သူ့မှာ လွတ်လပ်ပေါ့ပါးစွာ သွားလာနေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။

သူ့ရဲ့ နေ့စဉ်အလုပ်က တစ်မြို့လုံးရှိ လမ်းများကို တစ်လမ်းဝင် တစ်လမ်းထွက် ဖက်ရှင်ရှိုးလျှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့လာလျှင် ကလေးများ ပြေးကြသည်။ တစ်ချို့က ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ တစ်ချို့က လေးများက အရူးမ မအေးနုဟု ခေါ်ကာ ဝိုင်းစကြည့် သည်။

ထိုသို့ ဝိုင်းစကြသည့်အခါ အရီးမအေးနု သူ့ခေါင်းပေါ်က ခမောက်ဖြင့် လိုက်ရိုက်သည်။ ခမောက်မပါလျှင် သူ့မှာ ပါလာသည့် ထီး၊ ဒါမှမဟုတ် အထုပ်ဖြင့် လိုက်ရိုက်တတ်သည်။ ကလေးများ ထွက်ပြေးကြသည်။ အရီးမအေးနု ပါးစပ်က ဆိုးနိုင်သမျှ ဆိုးသည့် စကားလုံးများဖြင့် ကျိန်ဆဲသည်။ အရီးမအေးနု ကလေးများကို ကျိန်ဆဲနေသည်မှာ နောက်တစ်လမ်း၊ နောက်တစ်ရပ်ကွက်ကို ရောက်သော်လည်း ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းမှာ မပြီးသေးပါ။ လမ်းမှာ တစ်ချိန်က သူ့အသိများတွေ့လျှင် ထမင်း၊ ဟင်း၊ ပိုက်ဆံ ရတာ တစ်ခုခု တောင်းမည်။ သူ့အသိများမှာ လူကြီး၊ လူရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ သူနှင့်မသိသော သူများဆီမှလည်း တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု လိုက်တောင်းချင် တောင်းနေတတ်သည်။ တစ်ချို့က သနား၍ ပေးကမ်းကြသည်။ တစ်ချို့က စိတ်တိုသဖြင့်၊ ရွံရှာသဖြင့် မောင်းထုတ်တတ်ကြသည်။ အိမ်တံခါးပွင့်နေသော အိမ်များကို တွေ့လျှင် ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာသဖွယ် ဝင်၍ ထိုင်နေတတ်သေးသည်။ အိမ်ရှင်က မောင်းထုတ်သည့်အခါ မျက်နှာ ငယ်ငယ်နှင့် ထွက်လာပြီး အိမ်ရှေ့မှနေ၍ ဆဲချင် ဆဲနေတတ်သေးသည်။ တစ်ချို့ လူကြီးသူမများက အရီးမအေးနုကို မေတ္တာထားပြီး ကြမ်းတမ်းသော စကားများကို မပြောရန် သင်ပေးကြသည်။ ထိုသို့ သင်ကြားပေးသည့်အခါလည်း နာခံသည်။ သို့သော် ထိုလူကြီးသူမနှင့် မလှမ်းမကမ်းသို့ရောက်လျှင် ဆက်၍ ဆဲသည်။ တွေ့ကရာလူကို ရိုက် ချင်စိတ်ပေါ်လျှင် လိုက်ရိုက်သည်။

တစ်ချို့က အရီးမအေးနုကို တွေ့လျှင် စားစရာများ ပေးကမ်းတတ်ကြသည်။ တစ်ချို့က ပိုက်ဆံပေးကြသည်။ အရီးမအေးနုသည် သူ့ကို ပေးကမ်းတတ်သည့် သူများကို ကျေးဇူး တင်ပါသည်ဟူ၍ မည်သူ့ကိုမျှ မပြော။ ပေးလိုက်သည့် ထမင်းထုပ်၊ ဟင်းထုပ်များကို အပင်ရိပ်တစ်နေရာရာအောက် ဝင်ထိုင်ကာဝင်စားမည်။ တစ်ရေးတစ်မော အိပ်ချင်လည်း အိပ်တတ်သည်။ အိပ်ရာက နီးလျှင် သူ့သွားချင်သည့် နေရာသို့ ဆက်သွားပြန်သည်။ ညအိပ်တဲ့ အခါတော့ ကျုံးပျော်ကွင်းဟုခေါ်သော ကွင်းပြင်တစ်ခု၏ ကုက္ကိုလ်ပင်အောက်တွင် အိပ်တတ်သည်။ မိုးရာသီမှာတော့ အရီးမအေးနုတစ်ယောက်

ဈေးရှေ့ရှိ ၂ပါကာတန်းတွင် အိပ်လေသည်။ အကာမရှိသော်လည်း အမိုးလုံသော နေရာဖြစ်သောကြောင့် အရီး မအေးနုအဖို့ အဆင်ပြေသည်။ သည်ထင်မြင်ချက်သည် အရီးမအေးနုအဖို့ မှန်ချင်မှသာ မှန်ပေလိမ့်မည်။ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို အရီးမအေးနုတစ်ယောက် မျက်ကွယ်ပြုလေသလား။ ဘယ်သူ့ကိုများ ပြောပြတတ်လေသလဲ။ အေးလိုက်၊ ပူလိုက်၊ ချမ်းလိုက်၊ တုန်လိုက်နဲ့ ဆိုးဝါးလှတဲ့ ရာသီဥတုဒဏ်ကို အရီးမအေးနုတစ်ယောက် ခံနိုင်သည်။ ဘယ်ဒဏ်ကိုများ မခံနိုင်ခဲ့ လေသလဲမသိ။

အရီးမအေးနုတစ်ယောက် ရေချိုးသည်ဟူ၍လည်း မရှိ၊ မျက်နှာသစ် သွားတိုက်တာရော လုပ်တတ်လေသလား။ တစ်နေ့ကုန်လျှောက်သွားနေခြင်းကြောင့် နံစော်နေနိုင်သည်။ ဒါကို မမြင်နိုင်သည့် သူများက တစ်ခါတစ်ရံ ရေလာချိုးပေးကြသည်။ ဆံပင်များ ရှည်လာလျှင် ညှပ်ပေးတတ်ကြသည်။ အင်္ကျီအဟောင်းများ ပေးဝတ်ကြသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ လမ်းသွားရင်းထူးဆန်းသော စကားများပြောတတ်သည်။ တစ်ခြားသူများကို အတင်းယိုမယ်ဖွဲ့သည်။ မေးခွန်းများ လိုက်မေးသည်။ ထိုသို့ အပြောခံ၊ အမေးခံရသော သူများမှာ အများစုက ယောက်ျားများ ဖြစ်နေတတ်သည်။

“ဟေး နင်ငါ့ကို ပိုက်ဆံပေးရအုံးမယ်လေ။ နင့်ဆီက ပိုက်ဆံရအုံးမယ်လေ။ နင်မနေ့က ငါ့ကို လုပ်သွားတာလေ။”

“သိပ်ညစ်ပတ်တယ်။ ဒီအရူးမတစ်ယောက် မဟုတ်မဟပ်တွေပြောတာ လွန်လာပြီ။ နောက်တစ်ခါ ထပ်ပြောရင် ငါရိုက်မယ်နော်။”

အပြောခံ အမေးခံရသော ယောက်ျားအများစုက ဒေါသထွက်ကြသည်။ ရှက်ကြသည်။ အရီးမအေးနုကို အခဲမကျေကြ။ လူအများကလည်း အရီးမအေးနုကို အပြစ်တင်ကြသည်။ ရူးတာတောင် သူများကို ဒုက္ခပေးနေသေးသည်ဟု စိတ်ပျက်လက်ပျက် ပြောဆိုကြသည်။

သူဘက်မှာ မည်သူရှိသနည်း အရီးမအေးနဲ့ လိုက်မရှာပါ။ နှစ်ကာလတစ်ခုသည် အမှန်တရားကို ပြောပြလိမ့်မည်ဟု သူယုံကြည်သလားမသိ။

အရီးမအေးနဲ့မှာ မိသားစုမရှိ၊ နေရာအိမ်မရှိ၊ စားစရာမရှိ၊ သူ့ကိုယ်သူ ရှားနေသည်ဟု သူမသိ။ အရီးမအေးနဲ့မှာ အလှအပကို ခံစားလို့ရသည့် အကွက် တစ်ကွက်မှ မရှိတော့အောင် ဖြစ်နေသည်။ အစ်မလို၊ ညီမလို၊ အမိလို သနား ကရုဏာသက်ခြင်းသာ ဖြစ်သင့်သော အရီးမအေးနဲ့ကို မည်သူ ဖော်ကားပုံ ခဲ့ပါသလဲ။ ငရဲကို အကြိမ်ကြိမ် ခုန်ဆင်း နေရသကဲ့သို့ အရီးမအေးနဲ့မှာ အကြိမ်ကြိမ် ဗိုက်ကြီးသည်။ အကြိမ်ကြိမ် ကလေးမွေး သည်။ မွေးသည့်ကလေးများသည် အသေကလေးများသာ။ အကြိမ်ကြိမ် ကလေးပျက်ကျသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှ သူတွေ့က မမြင်နိုင်၍ အရီးမအေးနဲ့ကို ပြုစုကြသည်။

အရီးမအေးနဲ့ဟာ သူ့ကို ကျူးလွန်တဲ့သူတွေ၊ အနိုင်ကျင့်သူတွေကို ဘယ်သူဘယ်ဝါပါ ဆိုပြီး ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောခဲ့ရှာပါ။ မြို့လေး၏မိသားစုဘဝ တွေ မပြုမပျက်ခဲ့ရ။

အရီးမအေးနဲ့ကတော့ ပြန်မကျန်းမာလာတော့ပါ။ ကျော်ကြားသူအဖို့ နောက်ဆုံးအချိန်ကို ရောက်ခါနီးခဲ့ပါပြီ။ အရီးမအေးနဲ့ဟာ အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါဖြစ်နေသည် ဟု မြို့လေးကို သတင်းပါးလိုက်သည်။ အရီးမအေးနဲ့နောက်ဆုံးခရီးကို မြို့သူမြို့သားများ လိုက်ပို့ကြ သည်။ အရီးမအေးနဲ့ ဘဝဆုံးရသည်။ မြို့သူမြို့သား၊ မိသားစုတွေ ဘဝမပျက်ခဲ့ရပါ။

၁ ကျန်ကျောင်းအိတ် = ကျန်ကျောင်းမင်းသားပုံပါသည့် ပလက်စတစ်အိတ်ကြီး

၂ ပါကာတန်း = ဈေး အပြင်ဖက် ပတ်လမ်းတွင် အမိုး ပါသည့် လူသွားလမ်း

Come and Rob Me of

By
Shwe Eain San

My Love

Her little body was thrown onto the soft, springy mattress. She hurt a little, but she was giggling with joy. Father lifted her in his arms, and again, threw her down. She hurt a little this time too, but she held out her hands to him.

The fun the father and the daughter were having brought the mother into the bedroom; she was watching TV in the room for visitors.

'No! You two! Stop! You're spoiling the mattress!'

'Well, then, I'll get a new one. I bought this for my little daughter's sake so she can jump to her heart's joy.'

'Mom, come and join us.'

Jumping on the mattress, her daughter called her mother to join her, but she shook her head, quite pleased with how her child was having fun. When her father saw his little daughter raise her hand and call her mother, he said, as though in an angry voice:

'See how you've changed the moment you see your mom. No more playing with your dad? Come on.'

He tickled her little body, and she giggled, trying to seek a hiding place in her mother's lap, but her father pulled her back.

'Where could you find a place to hide yourself, sweet babe? Now, seriously, who do you love better, mom or dad?'

'Mom, for sure. Hee ... hee ...'

'Why mom? Why not me? Give me your love you've given to your mom.'

Mom took her baby in her arms, but her dad pulled her back in his arms and tickled her. The kid giggled, even though she had tears in her eyes.

Strange!

The father's tickling hands now turned rather rough, hurting her more painfully than ever. Normally, if she giggled in tears, he would stop tickling her, but now he kept on. Normally, if she was crying, lying on her bed, she would feel stuffy or suffocated, so he would warn her not to cry like that, and pull her upright into a sitting position. When she was suffering like that, he would open his mouth, showing her how to take in breaths.

But now her father was blocking her mouth.

Wait! Her father's tickling hand was hurting her. 'I am hurt!' she cried out in her heart, but her mouth was shut tight. She was lying there, crying, feeling so suffocated. She tried to take in deep breaths in but no way! What's her mom doing? Normally, she would take her in her lap, but not today. Why?

Her lids were as heavy as lead. She opened her eyes. So painful! So dark! She tasted saltiness in her mouth. What's that? So painful! What's that dark shadow? Who is it? So painful! Mom! Dad! Come and rob me of my love!

အချစ်တွေကို လှူလှည့်ပါဦး

အိမ်ကနေတဲ့ မွေရာကြီးပေါ် မီးခန္ဓာကိုယ်လေး ဝုန်းခနဲကျသွားချိန် နည်းနည်းနာသွားပေမဲ့ အပျော်စိတ်ကြောင့် တစ်ခပ်ခပ်ရယ်နေမိတယ်။ ဖေက မီးကို ပြန်ချီလိုက်ပြီး မွေရာကြီးပေါ် ဝုန်းခနဲပစ်ချလိုက်ပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါလည်း နည်းနည်းနာပေမဲ့ ဖေကို ထပ်ချီပေးဖို့ လက်လှမ်းလိုက်ပြန်တယ်။

သားအဖနှစ်ယောက်ရဲ့ ခိုးခိုးခစ်ခစ်ရယ်သံတွေကြောင့် မေမေတစ်ယောက် တီဗီရှေ့မှာ ကြာကြာမနေနိုင်ဘဲ အခန်းထဲဝင်လာတာပေါ့။

“ဒီသားအဖနှစ်ယောက်နဲ့တော့ မွေရာသစ်ကြီး ပျက်စီးတော့မှာပဲ”

“ပျက်စီးရင် နောက်တစ်ခုဝယ်ပေးမှာပေါ့။ ငါ့သမီးပူတူးလေး စိတ်ကြိုက်ခုန်လို့ရအောင် ဝယ်ပေးထားတာပဲကို... စိတ်ကြိုက်ခုန်”

“မေ.. လာလာ မီးနဲ့ အတူခုန်ရအောင်”

မွေရာပေါ်မှာ ခုန်ပေါက်ရင်း မီးက လက်ယက်ခေါ်တော့ မေမေက ပီတိတွေနဲ့ ခေါင်းယမ်းလိုက်ပြီး မွေရာပေါ်တက်ထိုင်လိုက်တယ်။ မီးက မေ့လက်ကို ကောက်ကိုင်ပြီး အတူတူခုန်ဖို့ ခေါ်လိုက်တော့ ဖေက မကျေမနပ်ပြောတယ်။

“ကြည့်စမ်း သူ့အမေရောက်လာတာနဲ့ ဒီက အဖေနဲ့ မကစားတော့ဘူးပေါ့ ဟမ်.. လာစမ်း”

ဖေက မီးကိုယ်လေးကို ဆွဲယူလိုက်ပြီး ကလိထိုးပါတော့တယ်။ အရမ်းယားတတ်တဲ့ မီးက ခိုးခိုးခစ်ခစ်ရယ်တာပေါ့။ ဖေလက်ထဲက ရုန်းပြီး မေ့ရင်ခွင်ထဲ ဝင်ပုန်းဖို့ကြိုးစားတော့လည်း ဖေက ပြန်ဆွဲခေါ်ထားပြန်တယ်။

“ဘယ်သွားမလဲ မိချိုသဲ... ဖေဖေချစ်တုံးလေး... ပြောစမ်း.. ဖေဖေနဲ့ မေမေ ဘယ်သူပိုချစ်လဲ”

“ဟီးဟီး..မေ.. ခစ်ခစ်ခစ်”

“ဘာမေမေလဲ.. မေမေ့ကို ချစ်တဲ့အချစ်တွေ ဖေဖေ့ကိုပေးစမ်း”

မီးကိုယ်သေးသေးလေးကို မေက ဆွဲဖက်လိုက် ဖေက ဆောင့်ဆွဲပြီး ကလိထိုးလိုက်နဲ့ မီးရယ်လိုက်ရတာ မျက်ရည်တွေပါကျရတဲ့အထိပဲ။

မီးကို ကလိဆက်တိုက်ထိုးနေတဲ့ ဖေလက်တွေက ဒီတစ်ခါတော့ ကြမ်းလိုက်တာ။ အရင်က ကလိထိုးခဲ့တုန်းကလို မဟုတ်ဘဲ ဒီတစ်ခါက နာလိုက်တာ။ ဖေလက်တွေကြမ်းသွားလို့ထင်ပါရဲ့။ အရင်ကဆို မီးမျက်ရည်ထွက်တဲ့ထိ ရယ်ရင် ကလိထိုးတာရပ်နေကျပါ။ အခုတော့ ဖေက မရပ်ဘူး။ အရင်က ပက်လက်အိပ်လျက်နဲ့ ငိုမိရင် နှာခေါင်းပိတ်ပြီး အသက်ရှူကျပ်တတ်တာမို့ “မီးကို ပက်လက်ကြီး မငိုနဲ့” ဆိုပြီး ဆွဲထူနေကျပါ။ အရင်က မီးနှာခေါင်းပိတ်ရင် ပါးစပ်နဲ့ အသက်ရှူဆိုပြီး သူပါ ပါးစပ်ဟစ်ဟစ်လုပ်ပြီး အသက်လိုက်ရှူနေကျ။ အခုတော့ ဖေက မီးပါးစပ်ကိုပါ ပိတ်ထားတာပါလား။

နေပါဦး။ ဖေကလိထိုးတာက အရမ်းနာတာပဲ။ “နာတယ် ဖေရေ” လို့ အားကုန်အော်ဖို့ လုပ်ပေမဲ့လည်း ပိတ်ထားတဲ့ လက်တွေကြောင့် ပါးစပ်ဖွင့်မရဘူး။ မီးပက်လက်လှဲပြီး ငိုမိလို့ထင်ပါရဲ့။ နှာခေါင်းပိတ်ပြီး အသက်ရှူကျပ်လာတယ်။ ပါးစပ်နဲ့ အသက်ရှူဖို့ ကြိုးစားပြန်တော့လည်း အချည်းနှီး။ ခါတိုင်း သူ့ရင်ခွင်ထဲ ပြန်ဆွဲသွင်းနေကျ မေကလည်း ဒီနေ့ကျ ဘာလို့ဆွဲမသွင်းတာလဲ။

မျက်ခွံတို့ လေးလံနေတဲ့ ကြားက ဖွင့်ကြည့်လိုက်တယ်။ နာလိုက်တာ။ ဟင်.. မှောင်မဲနေတာပဲ။ ပါးစပ်ထဲက ငန်ကျိကျိအရသာကရော ဘာလဲ။ နာလိုက်တာ...။ မဲမဲအရိပ်ကြီးကရော ဘယ်သူလဲ။ နာလိုက်တာ...။ မေ့နဲ့ ဖေရေ မီးရဲ့ အချစ်တွေကို လှူလှည့်ပါဦးကွယ်။

Dawn:

A Life is Born

Translated by
Thinn Thiri Tun

Oh! It's dark. What a narrow space! Both my hands and legs feel as though they're tied so tight, I have to bend my body like a bow. So hot and stuffy. I wriggle, making a slight move.

I try hard to stretch out my limbs and my little bald head. My body hits against the hard covering, it hurts. Bruises and cuts on my limbs. But I continue struggling because I can't handle this asphyxia any more.

Oh! I could see a thin strip of pale light. I think I did it! I must keep on trying. By and by my limbs are able to move, my head's now tilted up a little. The pale light also looks a bit brighter.

Hmm ... I thought I heard a sound like 'Crack'. All of a sudden, the rays of dazzling light invade my space inside, like lances. I can't open my eyes fully. The brightness is so powerful. I frown and screw my eyes tight.

What the heck! It's so noisy. I think my ears have gone deaf. A shift from the dark, narrow space out into the wide, bright and noisy place, I can't adjust very well to the new situation. Feels so scary. I cuddle myself in fear.

A few moments ago, I was choking inside, with my limbs tied so tight, and my head hidden between my hands, so I struggled to get out of this suffocating space. But now, the new environment scares me so much that I have to bend and hide my body in fear as though I am under threat of danger.

Time passes. I just stay where I am. No one is hurting me. I blink and open my eyes, and out of curiosity, I look around. In the glaring light, I check myself. My upper and lower bodies are not the same. I have two feathery hands that I can flap, and my scaly legs and feet have little bony toes. As I stretch out my hands, I touch something accidentally. The white oval covering has cracked in half. A few moments ago, I got myself out. I am as free as air.

The place I have found myself inside has a little springy floor. A bit wide for me, of course. The surrounding wall, filled with dry bits, is circular in shape. I feel curious about the environment, outside of the wall, so I try very hard to stand up. But I can't. I fall down again and again.

Looking up from my vantage point, I can see shaking, swaying, whispering greens. Up above is a big, big blue space, boundless and bare. I try my best to look up but I can't. It's too bright.

Ah! At that very moment, I hear a violent roar, and suddenly, the whole place is shaking terribly. I feel scared. I roll down to the opposite side of the wall. I try to clutch something on the wall, but my hands and feet are not strong enough. I am panic-stricken, and I bite something popping out of the wall. It hurts. I wait till the surroundings turn quiet, but I am still biting the thing in my mouth out of fear.

I stay quiet, then feel hunger burning in my stomach. I am starving, and feeling so cold. My hungry eyes look around, and I find something. It's a small insect. My mouth touches and feels it, but it doesn't move. So hungry, I devour this unknown insect. Now my stomach is full. To protect myself from the cold, I cuddle myself close into a cozy nook, lost in thoughts.

'Who am I? Where am I?'

I am locked in rambling thoughts, I can't understand the situation, then I fall asleep, tired.

When I wake up, I screw up my eyes to see what's happening. The blue space above my head is dark. Oh! I feel so scared. Sometimes, a scream comes from nowhere, and disappears. What an insecure, terrible environment!

'Tweet!... Tweet!'

Oh! Something is coming to me. My trembling little body is embraced by her warm arms, she makes me feel secure, and comfortable. This moment is the best, the warmest and the safest time since my birth. I am not alone, and having someone near me gives me really, really happy feelings.

Relieved, I try to talk about the terrible noise that I heard, about how the whole place was shaking and how I tried to catch part of the wall with my mouth, and how hunger made me eat an unknown insect. I also want to ask her who am I and about the environment I am in. But no words come out of my throat.

She embraces and talks to me affectionately. I can't understand what she is tweeting, but she continues. I feel safe hearing her gentle voice and I fall asleep again.

When I wake up, I find her still with me. She tweets something, and puts a little insect into my open mouth. The surroundings aren't dark like before. It is bright. My eyes are more open than before. I can see her clearly. In detail, she is bigger than me and similar to me, so I know we are the same species. And she knows who I am, and I hope she can help me with the problems I can't solve.

When I try to stand up, she is watching me with her eyes full of hope and affection. My feet are so groggy I fall down again and again. She gazes at me with love and understanding.

The time passes day by day. Now I can stand by myself. I can speak a little, and communicate with her in the language we share. Besides, I can understand my mom's words of advice. Even my hands, equipped with thick feathers, are strong, almost ready to flap harder and harder. My mom says that I will be able to fly soon. As I look out into the world from this nest, a thought comes to my head that if I can fly, I can see everything that I want to see. My mom always tells me about other animals, humans and the environment. I am curious about all these.

The day that I start flying is so scary because I fall out of the nest. As my mom catches me in time by the neck, I'm not injured. Otherwise, I would have fallen from the high tree. 'I don't want to fly,' I say. 'Mom, it's awful! Scary thing!'. My mom embraces and explains, saying, 'This is the gift of Nature. You must accept it. Every little fledgling starts off like this and finds a way to fly in the vast sky. You made a mistake in your first step, maybe, but you don't need to be shy, don't be scared. You should learn the art of flying step by step.'

Later, I can fly. I fall down again and again but I can handle it. If I get pain, I rest awhile and try to fly again. Eventually, I can fly well. I've decided to help my mom look for food, I fly joyfully, leaving my nest.

The world is fresh, green and delightful. The sky is wonderful, blue, adorned with pure white clouds. I laugh and enjoy my flight, flapping my wings, gliding in the wind for ages. Then, I remember what my mom reminded me: 'Don't go far away, don't get too close to other animals'. At that moment, I try to return home, but I've lost my way back home. Everywhere I look, the surroundings seem the same.

I alight on the branch of the nearest tree and look around. I miss my mom, feeling so sad. I wish my mom were looking for me. 'I've lost my way back home, Mom'. I regret I refused to follow my mom's advice.

At that moment, I hear a hissing sound. When I check where this sound has come, I see a long, round creature slithering along. He slips and slides very fast, trying to do harm to me. Scared, I fly away. I don't know where I am. Later, I'm tired of flying and check my environment carefully, then, I alight on a tree where I see no sign of an animal.

On that tree, I cry regretfully for a long time until I hear mom's voice. My mom says that the place I had flown to was far from our nest, so she looked for me, full of worries. She warns me about not doing that again, not going out all alone without knowing the route. She also stresses the landmarks of the flying route that I have to remember.

I promise that I will never do it again, I will listen to her advice. I am so scared, you know. The world is not as beautiful a place to live as I once imagined. I understand that it is not only blessed with natural beauty but also blighted with waylaying dangers.

On the following days, I practice searching for food together with my mom. I try to memorise what my mom has taught me about the environment, other animals, especially the dangers wrought by Homo sapiens. I've learned that all things have good and bad sides.

The world has amazing beauty but also unseen dangers. Kindness is precious so it is difficult to find. I must always take good care of everything so that I can survive. I've learned that I must try my best to keep myself alive. And so the days go by.

သင်းသီရိထွန်း

ရောင်နီဖျိုးဖျ ဆန်းသစ်စ

အိုး.... မှောင်မည်းနေတာပဲ။ နေရတာလည်း ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ်နဲ့။ ခြေထောက်လည်းလှုပ်မရ၊ လက်လည်းလှုပ်မရလို့ ကွေးထားရတယ်။ မွန်းကြပ်လိုက်တာ။ မရရအောင် လှုပ်ကြည့်မယ်ကွာ။

လက်ကိုဆန့်၊ ခြေထောက်ကိုဆန့်ပြီး ခေါင်းကိုမတ်ဖို့ကြိုးစားမိတယ်။ ဘေးက အကာနဲ့တိုက်မိတော့ နာလိုက်တာ။ ကျွန်တော့လက်တွေ ခြေထောက်တွေ ပွန်းပဲ့ကုန်ပြီလားမသိ။ နာနေပေမယ့်လည်း မွန်းကြပ်တဲ့ဒဏ်ကို မခံနိုင်လို့ ဆက်ပြီး တွန်းထိုး ရုန်းကန်နေမိတယ်။

အယ့်.... အလင်းရောင်မှိန်ပြုလေး လင်းလာသလိုပဲ။ ကျွန်တော့ကြိုးစားမှု အရာထင်ပုံရတယ်။ ဆက်တွန်းဦးမှ။ တွန်းရင် ထိုးရင်း ရုန်းကန်ရင်းနဲ့ ကျွန်တော့လက်တွေ၊ ခြေထောက်တွေ လှုပ်လို့ရ လာသလို ခေါင်းလည်း နည်းနည်း မတ်လာပြီ။ အလင်းရောင်ကလည်း တဖြည်းဖြည်းချင်း ပိုပိုလင်း လာတယ်။

အင်.... စိတ်ထင်တာလား မသိ။ ဝှပ်! ဆိုတဲ့ အသံတစ်သံ ကြားလိုက်ရသလိုလို။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ကျွန်တော် မျက်စိစူးလောက်တဲ့အလင်းတန်းကြီးနဲ့ ရင်ဆိုင်လိုက်ရတယ်။ မျက်စိစူးတယ်သာပြော တာပါ။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးတွေက အပြည့်အဝ ဖွင့်မှ မဖွင့်နိုင်သေးတာ။ မျက်ခွံတွေကိုဖြတ်လာတဲ့ အလင်းတန်းကြီးက စူးလွန်းလို့ မျက်မှောင်ကို တတ်နိုင်သလောက် ကြို့လိုက်မိသေး။

အခုမှ ပြဿနာပဲ။ ဆူညံလိုက်တာ။ နားတွေတောင်အူတယ်။ တိတ်ဆိတ် မည်းမှောင်နေတဲ့ နေရာ ကျဉ်းကျဉ်းလေးကနေ လင်းထင်းပြီး ဆူညံနေတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရုတ်တရက်ကြီး ရောက်လာရ တော့ ကျွန်တော် အသားမကျ။ ကြောက်လန့်မှုကြောင့် တတ်နိုင်သလောက်ကြို့ပြီး ကွေးကွေးလေး နေနေမိတယ်။

ခုနကတော့ လှောင်ပိတ်နေတဲ့ နေရာတစ်ခုမှာ လက်တွေ ခြေထောက်တွေ ကွေးထားရပြီး ခေါင်းပါ ကျိုးမတတ်ငဲ့ထားရလို့ လွတ်မြောက်ချင်စိတ်နဲ့ ရုန်းကန်ခဲ့ပေမယ့် ဆူညံနေတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်သစ်ကို ကြောက်လွန်းလို့ ကျွန်တော် ကွေးကွေးလေး ပြန်နေနေ မိပြန်ရော။

အတန်ကြာတဲ့အထိ ထိုအတိုင်း နေနေမိပြီး ကျွန်တော့်ကို အန္တရာယ်ပြုမယ့်သူ မရှိမှန်း သိတော့မှ မျက်လုံးကို မှေးမှေးလေးဖွင့်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာကြည့်ဖြစ်တယ်။ အလင်းရောင်ထဲမှာ ကြည့်

မိတော့မှ ကျွန်တော့ခြေထောက်တွေနဲ့ လက်တွေက ပုံစံမတူပါလား။ လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ခြေထောက် နှစ်ချောင်းရှိတယ်။ လက်က အမွှေးတွေနဲ့ဖုံးနေပြီး ခြေထောက်မှာက ခြေချောင်းလေးတွေပါတယ်။ လက်ကိုဆန့်ကြည့်လိုက်တော့ တစ်ခုခုနဲ့ တိုက်မိသွားတယ်။ အဖြူရောင် ခပ်လုံးလုံး အရာတစ်ခုက ထက်ခြမ်းကွဲနေလေရဲ့။ ခုနက ကျွန်တော် အဲ့ဒီအရာထဲက တိုးပြီးထွက်လာတာနဲ့တူပါတယ်။

ကျွန်တော် အခုရောက်နေတာက နူးညံ့တဲ့ နေရာတစ်ခုပဲ။ ကျွန်တော့တစ်ကိုယ်စာအတွက်တော့ နည်းနည်းကျယ်တယ်။ ဘေးဘက်နံရံတွေက ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းပုံစံ ကွေးနေတယ်။ နံရံတွေအလွန်မှာ ဘာ ရှိမလဲ စူးစမ်းချင်စိတ်နဲ့ ကျွန်တော် မတ်မတ်ရပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်တယ်။ မရပါဘူး။ ပြန်ပြန်လဲကျ တာပဲ။

အဲ့ဒါနဲ့ ကျွန်တော် အပေါ်ကို မော့ကြည့်မိတယ်။ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်မှာတော့ အစိမ်းရောင်တွေက တလှုပ်လှုပ်နဲ့။ သူ့အပေါ်မှာတော့ အပြာရောင်လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးကို မြင်ရတယ်။ ကြိုးစားကြည့်နေ ပေမယ့် လင်းလွန်းလို့ ဆက်မကြည့်နိုင်တော့ဘူး။

အမလေးလေး.... အဲ့ဒီအချိန်မှာပဲ ဝေါ! ဆိုတဲ့ ကြောက်စရာအသံကြီး ကြားလိုက်ရပြီး ကျွန်တော်ရှိ နေတဲ့နေရာလေး ရမ်းခါသွားလို့ ကြောက်လိုက်တာ ဆိုတာလေ။ ကျွန်တော်လည်း ဘေးဘက်နံရံဆီ လိမ့်သွားတော့တာ။ နံရံကို အတင်းကုတ်တွယ်ထားဖို့ ကြိုးစားပေမယ့် ကျွန်တော့လက်တွေ၊ ခြေထောက်တွေက မသန်မာသေးဘူး။ နံရံက အစတစ်စကို လုပ်မိလုပ်ရာ ပါးစပ်နဲ့ အတင်းကိုက် ထားမိတယ်။ နာလိုက်တာ။ ကြောက်စရာအသံကြီး ငြိမ်သွားတာတောင် ကျွန်တော် နံရံနားမှာကပ် ပြီး ပါးစပ်ထဲက အစကို မလွှတ်မိသေးဘူး။

ငြိမ်ငြိမ်လေး နေနေရင်းနဲ့ သတိမပြုမိဘဲ မနေနိုင်တော့တာက ဝမ်းဗိုက်ထဲက ဆာလောင်လာမှု။ ဆာလိုက်တာ။ ချမ်းလည်းချမ်းတယ်။ ကျွန်တော် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လိုက်ရှာကြည့်တော့ အကောင် သေးသေးလေး တစ်ကောင်ကိုတွေ့တယ်။ ကျွန်တော်ပါးစပ်နဲ့ ထိုးကြည့်မိတယ်။ သူမလှုပ်ဘူး။ ဗိုက် ဆာလွန်းလို့ မနေနိုင်တော့တဲ့အဆုံး ဘာမှန်းမသိတဲ့ အကောင်လေးကို စားလိုက်မိတယ်။ ဗိုက်ပြည့် သွားပြီဆိုတော့မှ အချမ်းပြေအောင် နံရံနားကိုကပ်ပြီး ကွေးနေမိရင်း တွေးမိရဲ့။

“ကျွန်တော်က ဘာလဲ။ ဘယ်နေရာကို ရောက်နေတာလဲ။”

အတွေးတွေထဲမှာ ပိတ်မိနေရင်း အဖြေရှာမရတဲ့အဆုံး ကျွန်တော် အိပ်ပျော်သွားတော့တယ်။

ကျွန်တော်ပြန်နိုးလာတော့ မှေးနေတဲ့မျက်လုံးကို အားစိုက်ပြီးဖွင့်ကြည့်မိတယ်။ ကျွန်တော့ခေါင်း ပေါ်က အပြာရောင် လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးက မည်းမှောင်နေပြီ။ အိုး.... ကျွန်တော်ကြောက်လိုက်တာ။ တစ်ချက်တစ်ချက် စူးခနဲအော်သံကိုကြားရလိုက် ရပ်သွားလိုက်နဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ခြောက်ခြားစရာ ကောင်းနေတယ်။

“ကျလိ...ကျလိ”

အယ့်... တစ်ခုခု ကျွန်တော့ဆီလာနေတယ်။ ကြောက်လွန်းလို့ တုန်နေတဲ့ ကျွန်တော့ကို သူ့ရဲ့ နွေးထွေးတဲ့ရင်ခွင်ကျယ်ကြီးထဲမှာ ထွေးပွေထားပေးပြီး နှစ်သိမ့်ပေးနေတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော် လောကကြီးကို စတင်သိရှိတဲ့အချိန်ကစပြီး အလုံခြုံဆုံး အနွေးထွေးဆုံး အခိုက်အတန့်ပါပဲ။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့အသိ တစ်ယောက်ယောက်က ကိုယ့်အတွက်ရှိနေပေးတယ်ဆိုတဲ့အသိက တကယ်ကို ပျော်ရွှင်ဖို့ ကောင်းလွန်းပါတယ်။

ကျွန်တော်ပျော်ရွှင်စွာနဲ့ စကားပြောကြည့်ဖို့ ကြိုးစားမိတယ်။ သူမလာခင်က ကျွန်တော်ကြုံခဲ့ရတဲ့ ထိတ်လန့်စရာအသံကြီးအကြောင်း၊ ကျွန်တော်ရှိနေတဲ့နေရာလေး ရမ်းခါသွားလို့ မနည်းကုပ်တွယ်ထားရတဲ့အကြောင်း၊ ဆာလောင်လွန်းလို့ တွေ့တဲ့အကောင် သေးသေးလေးကို စားလိုက်မိတဲ့အကြောင်း၊ ကျွန်တော်ကဘာလဲဆိုတာကို အဖြေရှာမတွေ့တဲ့အကြောင်း၊ သူ့ကိုပြောပြချင်တယ်။ ကျွန်တော် မသိသေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့အကြောင်းတွေကို မေးကြည့်ချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် အသံမထွက် နိုင်သေးဘူး။

သူကတော့ ရင်ခွင်ထဲ ထည့်ဖက်ထားရင်း စကားတွေပြောပြပေးနေတယ်။ ကျွန်တော်နားမလည်သေးပေမယ့် သူကတော့ ဆက်ပြောပြနေဆဲပဲ။ ကျွန်တော့ကို နှစ်သိမ့်ပေးနေတယ်ထင်ပါတယ်။ သာယာနာပျော်ဖွယ် သူ့စကားသံကို နားဆင်ရင်း နွေးထွေးလုံခြုံတဲ့ရင်ခွင်ထဲမှာ ကျွန်တော်စိတ်ချလက်ချနဲ့ ပြန်အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် နောက်တစ်ခေါက် ပြန်နိုးလာတော့လည်း သူကထွေးဖက်ပေးထားဆဲပဲ။ ကျွန်တော့ကို အကောင်သေးသေးလေးကို ခွံကျွေးပေးတယ်။ လောကကြီးကလည်း ကျွန်တော် မအိပ်ခင်ကလို မည်းမှောင်မနေတော့ဘူး။ လင်းထင်းနေပြီ။ ကျွန်တော် မျက်လုံးနည်းနည်း ပိုပြီးပွင့်လာသလိုပဲ။ သူ့ကိုပိုပြီး ထင်ထင်ရှားရှားမြင်ရတယ်။ သေချာကြည့်မိတော့မှ သူက ကျွန်တော့ထက် အကောင်ကြီးပြီး ကျွန်တော်နဲ့ ပုံစံအလုံးစုံ တူနေတာပဲ။ အဲ့ဒါဆို သူနဲ့ကျွန်တော်က မျိုးတူပဲပေါ့။ ကျွန်တော်ဘာလဲဆိုတာ သူသိမှာပဲ။ ကျွန်တော်အဖြေရှာမရတဲ့အရာတွေအားလုံးကို သူသိမှာ။

ကျွန်တော်မတ်တပ်ရပ်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်တော့ သူကဘေးမှာ ရပ်ကြည့်ပေးနေတယ်။ ခြေထောက်မခိုင်ဘဲ ပြန်ပြန်လဲကျနေတဲ့ ကျွန်တော့ကို ချစ်စနိုးမျက်ဝန်းနဲ့ ငေးလို့ပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် ကုန်လွန်လာခဲ့တာ ကျွန်တော်မတ်တပ်ခိုင်ခိုင်ရပ်နိုင်တဲ့ အရွယ်ကို ရောက်လာပြီ။ ကျွန်တော် စကားလည်း တစ်စွန်းတစ်စ ပြောတတ်နေပြီ။ မေမေပြောတာတွေကိုလည်း ကျွန်တော် နားလည်နေပြီ။ ကျွန်တော့အတောင်တွေလည်း အရင်လို ကျိုးတိုးကျဲတဲ မဟုတ်တော့ဘဲ တော်တော်လေးစုံလာပြီ။ မေမေပြောတယ်။ မကြာခင်မှာ ကျွန်တော် စပြီးယုံနိုင်တော့မှာ

တဲ့။ ဒီအသိုက်လေးထဲကနေ လောကကြီးကို ငေးမောကြည့်နေရတာမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ယုံနိုင်ပြီဆိုရင် ကျွန်တော် လေ့လာချင်တာတွေကို မျက်စိနဲ့တပ်အပ် မြင်ခွင့်ရတော့မယ်။ မေမေပြောပြတဲ့ တခြားတိရိစ္ဆာန်တွေရဲ့အကြောင်းတွေ၊ လူတွေရဲ့အကြောင်းတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့အကြောင်းတွေကို ကျွန်တော် လေ့လာကြည့်ချင်တယ်။

ကျွန်တော်စပြီး ယုံကြည်တဲ့နေ့က အသိုက်ထဲကနေ ပြုတ်ကျတာ တော်တော်လေး ထိတ်လန့်ဖို့ ကောင်းတယ်။ မေမေက ကျွန်တော့ကို ပွေပြီးဖမ်းထားပေးလို့သာပေါ့။ မဟုတ်ရင် ကျွန်တော် သစ်ပင်အမြင့်ကြီးပေါ်က ပြုတ်ကျတော့မှာ။ ကျွန်တော် မယုံကြည်ချင်တော့ဘူး၊ ကြောက်တယ်လို့ မေမေ့ကိုပြောတော့ မေမေက ရှင်းပြတယ်။ ဒါဟာ သဘာဝပဲ ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ငှက်ကလေးတွေကလည်း ဒီလိုနဲ့စပြီး အပျံသင်ရတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ပထမဆုံးခြေလှမ်းမှာ လဲကျတာဟာ ရှက်စရာ ကြောက်စရာမဟုတ်ဘဲ ကြိုးစားပြီး ယုံသန်းဖို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း လေ့ကျင့်ရတဲ့အကြောင်းကိုပေါ့။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော်ယုံသန်းနိုင်သွားခဲ့တယ်။ အကြိမ်ကြိမ် လဲကျလိုက် ပြန်ထလိုက်၊ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေရတဲ့အခါ နားလိုက်၊ တစ်ခေါက်ထပ်ပြီး ယုံသန်းဖို့ ကြိုးစားလိုက်နဲ့ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းယုံနိုင်သွားပြီ။ မေမေ့ကိုကူပြီး အစာရှာ ပေးလို့ရပြီ ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ကျွန်တော်ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အသိုက်ထဲက ထွက်လာခဲ့တယ်။

လောကကြီးတစ်ခုလုံးက စိမ်းစိုလို့ အရမ်းလှနေတယ်။ ပြာလွင်လွင် ကောင်းကင်ကြီးမှာ မိုးသားတိမ်တိုက်တွေက အဖြူရောင်ခြယ်လို့ အလှဆင် ပေးထားသေးတယ်။ တောင်ပုံကိုဖြန့်လို့ လေဟုန်စီး ယုံသန်းနေရင်း ကျွန်တော် ပျော်ရွှင်စွာ ရယ်မောနေမိတယ်။ အတန်ကြာတဲ့အထိ ယုံသန်းနေရင်းမှ အဝေးကြီးမသွားဖို့နဲ့ တခြားတိရိစ္ဆာန်တွေအနား မကပ်ဖို့အကြောင်း မေမေမှာလိုက်တာကို ကျွန်တော် ပြန်သတိရတယ်။ ရောက်တဲ့နေရာကနေ လှည့်ပြန်ဖို့ ကြည့်လိုက်တော့ အသိုက်ကိုပြန်တဲ့လမ်းကို ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ဘူး။ ဘယ်ဘက်ကိုပဲကြည့်ကြည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးက ဆင်တူနေသလိုပဲ။

ကျွန်တော် အနီးကသစ်ပင်တစ်ပင်ရဲ့ သစ်ကိုင်းပေါ်မှာရပ်လို့ ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ မေမေ့ကိုတမ်းတရင်း ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်နေမိတယ်။ မေမေ ကျွန်တော့ကို လာရှာပါစေ။ ကျွန်တော်လမ်းပျောက်နေပြီ မေမေ။ မေမေ့စကားကို နားမထောင်မိတဲ့အတွက်လည်း နောင်တရနေပြီ။

အဲ့ဒီအချိန်မှာကြားလိုက်ရတဲ့ ‘ရှူး’ ဆိုတဲ့အသံ။ ဘာများလဲလို့ကြည့်လိုက်မိတော့ ရှည်ရှည်မော့မော့နဲ့ အကောင်တစ်ကောင်။ သူက ကျွန်တော့ကိုရန်ပြုဖို့ လျင်မြန်စွာ တရွေ့ရွေ့လာနေတယ်။ ကျွန်တော် ကြောက်လွန်းလို့ယုံပြေးမိတော့တာပဲ။ ဘယ်နေရာတွေ ရောက်ကုန်မှန်းလည်း မသိတော့

Farmer

By Olivia Ma

My troubles began when I became fixated on owning a satellite dish. I am the patriarch of a family of ten. I used to own a much larger paddy but recently lost nine and a half acres of my ancestral land, here, in Hinthada, in the Irrawaddy delta. How this happened to me I still find perplexing.

The junta had banned foreign media outlets, such as the BBC and the VOA. Satellite dishes were a luxury, way beyond the means of most people; like luxury cars, they were a symbol of status and power, associated with the generals and their cronies.

But I had wanted to stay abreast of the news from independent media outlets. So, without thinking much about it I decided to install a huge dish in front of my hut on my land on the outskirts of Hinthada, next to a motorway. My dish was fashioned from what was available to me, which was mostly bamboo and paper. But a large satellite dish looks grotesque and incongruous in front of a rustic bamboo hut and soon it became a kind of tourist attraction. People would stop by just to admire my dish. So, I put a scarecrow beside it.

Then one year, in the name of productivity, the junta ordered us to cultivate a summer paddy. It's next to impossible to cultivate a summer paddy on land like mine. A good portion of my rice paddies were on a plateau, and we relied on the rain to cultivate them during the monsoon. Nevertheless, I applied for a permit for an irrigation canal so I might comply. My application was rejected. The military motto, 'We don't want to hear about the hole in the bucket. Only the water you might bring us,' indeed.

I found their decision unreasonable. Even if they allowed me to pump water for my paddy, I wouldn't be able to get enough to flow without an irrigation system. I had submitted my application to the Irrigation Department under the Ministry of Agriculture correctly, legally. But the Irrigation Department didn't have the gumption to request the higher-ups to build a canal for my farm. They suggested I convert a diesel pump and that was that. They couldn't stand the sight of me. It was all because I owned a satellite dish, I am sure.

I am not someone who would let injustice pass without putting up a fight. So, I tried to find a solution. One morning it struck me, while looking at my satellite dish; I should send my story to a foreign media outlet, the BBC or VOA perhaps. But I didn't have a video camera. Nor did I know a videographer. Indeed, none of the households in Hinthada at that time had a camera, a cell phone, or even a CD /DVD player, for that matter. But I persisted and eventually I found someone in nearby Patheingyi, the capital of the Irrawaddy Delta. We recorded my presentation on VHS. I explained what I knew, which paddies lacked water for summer rice, which areas were on a plateau and which lands would be at risk if the authorities insisted. Many farmers already felt aggrieved at the thought of losing their land and livelihoods. I explained it all in detail. Then I went around to other farms and invited others to do similar. They all supported me. We agreed that I should take the video to Yangon and pass it on to someone well known to the international media.

As soon as I had left, a military intelligence (MI) agent visited my hut. He had learned what I was up to and when he couldn't find me alerted the MI in Patheingyi to hold me for questioning. But I was faster and smarter than he gave me credit for and had by this stage already arrived, having headed straight to Yangon, though I had told my family and neighbours that I'd go via Patheingyi.

On arrival, I went straight to the house of opposition leader Daw Aung San Suu Kyi and tried to meet with her. I didn't get to see her in person but one of her aides, U Win Htein, received me warmly. I passed the interview tape to him. That very night, while I was staying at Kyimyindaing monastery, the MI officers caught up with me and arrested me. I was taken straight back to Hinthada the following day. They searched my whole house and interrogated my family but eventually had to release us as they couldn't find any evidence ultimately for sedition.

Then a few days later, my interview video was broadcast by an Australian network. It must then have gone viral because the Myanmar authorities saw it too. I was taken into custody again. This time, they had hard evidence. They made me read Section 124A of the Penal Code several times; 'Whoever by words, either spoken or written, or by signs, or by visible representation, or otherwise, brings or attempts to bring into hatred or contempt, or excites or attempts to excite disaffection towards [the Government established by law for the Union or for the constituent units thereof,] shall be punished with imprisonment for life or a shorter term, to which a fine may be added, or with imprisonment which may extend to three years, to which a fine may be added, or with a fine.'

I didn't know how to defend myself in court and I couldn't afford a criminal lawyer. My family sold three cows so they might hire one and though she tried her best we both knew I was doomed from the moment my face appeared on Western TV. The judge sentenced me to seven years imprisonment. This was back in 1996.

As a result, my children and relatives, who all relied on me, couldn't manage to keep up the farm. They borrowed money from neighbours without my permission. Loans which they were unable to pay off. After my release, I had to settle these with proceeds from selling my nine and a half acres. It still aches my heart. It was good land.

So all I have now is a paddy on a plateau. And according to the weather forecast, there will be a drought this season. I have found it increasingly difficult to grow things in the traditional way, ploughing with a pair of oxen. I would die for a drop of rain. I am just a humble farmer, whose ancestors were also farmers. I know no other way of living. Rain or not, I till the fields.

Blissful Thanksgiving

By
Nhkum Lu

'Oh.o.o...O.o.o...Ooh..o.o...O...o...o...ooooohhhh...'

The 'Mangai ta' songs from the speakers of the local church spread through the neighbourhood on this cold winter morning. Brang Dut remains in bed, listening to the songs, in the warmth of thick blankets. He opens his eyes and looks outside the window near his bed and sees that it's the blue hour. After chilling out in bed for another fifteen minutes, he gets up and gets ready for the day. It's Saturday and he has a plan to go and volunteer at the church in preparation for the thanksgiving ceremony on Sunday. He carefully picks a shirt, a hoodie, and a pair of trousers for this cold winter morning. He needs to stay warm, as well as stylish. There will be girls doing volunteer work at church. He looks at the mirror countless times, trying to fix his hairstyle. He hears his granny calling him.

'Brang Dut, wake up now. You said you are going to the church to volunteer.'

'Ae ae... I am ready.'

Brang Dut is a third-year university student majoring in English. He was appointed as the Block (3) leader this February during Youth Retreat, which is why he is actively participating in local church activities. His house is just two blocks away from the church and he can usually hear church music in the mornings.

Our Kachin community celebrates thanksgiving on the last Sunday of November in every church, and they call it 'Chyeju Dum Poi' or 'Nlung n-nan sha poi'. In Kachin State, November and early December are the times for harvesting. The season is known as 'Mangai Ta', 'the season of growth.' During this time, everyone feels blessed as they have so much food from their farms. Everyone is very eager to try the first harvest rice that they get from their farms. The aroma and the taste of first harvest rice is very different from other rice. Thanksgiving celebration is all about being thankful and counting the blessings that we have all throughout the years with our families, friends and communities.

The nearer he gets to the church, the more clearly he can hear the songs from the church speakers. When Brang Dut arrives at the church, there are already many people: elders, adults, and youths. Everyone seems to be working to the rhythm of the songs. The thanksgiving songs make people more energetic. He can see an uncle from the church choir, busy with a long broom, collecting fallen leaves on the cement floor of the church compound. When the uncle sees him, 'Brang Dut, can you find me a dustpan? I need to pick up these leaves.' Brang Dut quickly runs to the place where the church helpers usually put the brooms and dustpan, and then brings it to the uncle. He also helps him put the trash into a trash bin.

Then his friend, Naw Lawn, calls him to help them find a long bamboo stick to remove the spider web from the church ceiling. When he goes inside the church, he sees some girls wiping the dusty glass windows with a piece of clothing. Everyone is very busy cleaning the interior and the furniture of the church, singing and dancing along to the songs. After cleaning for a while, they have breakfast prepared by the church aunties. Then they continue with their chores.

Brang Dut helps the aunties set the long table in the reception hall to display the vegetables and fruits from donors. While they are setting the table, one church member brings fresh big yellow pumpkins from their back garden in a rattan basket on a motorcycle.

The aunties said, 'Gai looo.... Gai looo..... We have church members coming in. Welcome. Welcome.'

The aunty on the motorcycle shouts, 'Brang Dut, can you please help me put this basket down from the motorcycle? It is so heavy, and I can't do it alone.'

'Ae ae... yes, sure.'

One aunty commands him, 'Brang Dut, count the pumpkins and make notes in the notebook that is on the reception table. I will take this aunty to the praying areas to receive prayers.'

Brang Dut calls his friend and carries the pumpkin basket to the display table and puts them on the table beautifully. From then on, church members keep coming in and bringing the best vegetables and fruits from their farms and back gardens for donation to the church. By noon, the long table in the reception hall is topped with fresh and colourful vegetables: pumpkins, eggplants, long beans, chillies, ginger, garlic, onions, apple, orange, banana, papaya, eggs and so on. The aunties in the reception hall are busy organizing and displaying the vegetables, and aunties in the church kitchen are busy cooking lunch and dinner for the volunteers. Some elderly aunties are sitting together in a group, chatting and peeling garlic, onions and potatoes that will be used for the thanksgiving feast tomorrow. Brang Dut's granny is also there. The uncles are busy chopping pork into small pieces. The church decorators are looking for the choicest fruits and vegetables for display on the altar tomorrow. Brang Dut helps them carry the vegetables that they choose inside the church and helps place them beautifully for decoration.

In the evening, Brang Dut helps the youth to practice group songs for the prayer. After that, the youth rehearse reciting their harvest poems that they will present at the mass worship. The poem Brang Dut has in mind is called 'Rice'. Excited by thoughts of having to perform the poems in front of an audience, most of them forget their lines during the rehearsal. The youth leader reminds them about the schedule for tomorrow and the traditional costumes they have to wear for the recital.

When Brang Dut reaches home, he takes out the traditional costume and irons it. He is very excited for the poetry recital. He knows that he needs to look smashing as his crush will join the worship service. He keeps repeating his lines, looking at himself in the mirror. Then he remembers something and shouts,

'Grandma, can you wake me up at 7:00 in the morning?' Soon after that he is fast asleep.

*

It's Sunday morning. Brand Dut is very excited. He is dressed in an impeccably pressed traditional costume as he walks to church. The Wunpawng Band is already at the front gate, warming up for the welcoming songs. The church service will start at 10:00 a.m. But the church members come to the church at 9:00 a.m. as they are afraid that they will not get seats inside the church. During the church service for thanksgiving celebration, it can be very crowded, as most of the church members come back home to enjoy the festivities. Brang Dut and his friends stand beside the Wunpawng Band and dance along to the welcoming songs. They sway left and right, welcoming the church members who come early for the service.

The worship starts with an opening prayer. After that, the youth sings group songs. The worship programme continues. Then there is the poetry recital. When the thanksgiving songs are played, the youths, who will recite poems, come to the front and dance to the music. When the music dies down, the whole church goes quiet. Brang Dut is the first to perform a poem. His palms are cold and sweaty. Even though he is very nervous, he nails the poem, 'Rice'. However, as soon as he finishes, he accidentally lets out a very loud sigh at the microphone. The whole church breaks out in laughter.

After the poetry recital, Brang Dut changes into everyday wear, a white collared t-shirt and Kachin longyi. Every thanksgiving, the church provides lunch for everyone who comes to the service with the donations they received from church members. We Kachin believe that feasting at church for thanksgiving brings blessing and luck. Therefore, everyone eats the thanksgiving lunch to their heart's content.

For lunch, the aunties pack hot white rice in banana leaves, and put it on the table. This year, on the menu are pork and potato curry, chicken and potato curry, taro vegetable soup, assorted vegetables salad and spicy pounded banana flower. Around two hundred tables are laid out, eight seats per table. Once the service is finished, the church members come to the tables for lunch. Brang Dut's church has around 2,500 church members. To be able to feed all the members of the community in time, the volunteers have to be very quick in clearing the tables and laying them out again when one table is finished eating.

Brand Dut is in charge of carrying rice to the tables. He instructs his friends to bring rice packets and dishes when there are tables available. The volunteers are very busy serving the people. People are enjoying lunch. Friends greet each other at the lunch table. The children are running around and playing. Some people are waiting for their turn to enjoy lunch. Some people are taking photos with the vegetable decorations inside the church. When the feast is over, the youth help clean up the dining areas.

At the end of the day, the volunteers take a group photo inside the church, with the thanksgiving decoration in the background. At the group photo call, Brang Dut gets a chance to stand next to his crush. Of course, Brang Dut is smiling widely.

The Library

By
Nu Htet
Htet Lwin

Everyone in our village counted the days until this moment. Today the first library ever, a small wooden building with a thatched roof, was opened through our blood, sweat and tears. Sixty used books were stacked on an old bookshelf in fresh blue paint in the left corner. Three pairs of long school desks and benches were arranged by the youth team near the windows on the right side. The interior mural paintings by Ko Moe with books and Myanmar proverbs about reading books, such as *Wisdom is in the books*, *Books are friends*, created a cosy atmosphere. The children, reading comics on the solid hardwood floor, were fighting a war of words about the characters. The village elders also gathered in front of the library to mark the occasion, without reminding themselves of their inability to read. They all wore radiant smiles.

*

After the opening of the library, evenings became the community's hours for gathering near the library. Every evening the village elders usually had a long talk about random topics under the shady mango tree in front of the library. Children and young people enjoyed the evening reading roundups in the library. Parents waited for their children near the mango tree.

*

Two months later, many library members requested that the library team add new books to the library. They also suggested regular activities. The library was run by a community fund, to which everyone contributed. Within a tight budget, the library team decided to buy ten new books every two months and to begin with low-cost activities.

Of the four regular activities suggested by the majority of library members, the biweekly 'Read & Discuss' sessions started that weekend. The teenage and adult sessions were facilitated by the librarian himself. I was forced to take on the moderator role for children's sessions.

'Whatever you say, *Little Alien Kha Kwe* is the most powerful. He can do everything. He helps everyone. He can even cure dying people. This is why he is more powerful than *Superman*,' concluded Group A.

Group B argued '*Superman* sacrifices himself, even his life, for other people. He is the best superhero ever.'

The first children's session ended with a heated debate over the superpower rivalry of *Little Alien Kha Kwe v. Superman*.

*

Thanks to the photos of our lively debates regularly uploaded by Ko Moe, our coordinator, on the library's social media page, two local civil society organisations donated a hundred books and a bunch of stationery to the library. The donations included sheets of drawing paper, colour pencils, watercolour paint sets, and palettes.

The library proudly announced that it would launch drawing sessions soon. Ko Moe, a graduate from the National University of Arts and Culture, would be the instructor for the drawing sessions.

As soon as the library members heard the news, children and teenagers came to the library and prepared for their gallery wall. They planned to start drawing sessions on the first anniversary of the library, which was only a month away.

*

It was rice harvest time. This year's high yields brought smiles to the farmers, who promised that a huge contribution would be made to the library's first anniversary celebration. There was a tradition in our village: the harvest festival with bonfire.

The village head vetoed the request of the library team to make the place for the bonfire further from the library. Local legend had it that since the settlement of the village, the bonfire had been lit in the open field located only three doors away from the library. The village elders also unanimously supported the village head's decision. They firmly believed that something bad would happen if the festival was not held at the original spot. The library team had no option but to accept that decision.

Everyone was occupied with their volunteer duties for the lavish feast in the open field. The delicious smell of traditional chicken curry wafted up from the cauldron. Raw mango soup, roasted and pounded chilli dip, and vegetable salad were all tasty. Nothing was better than a hot meal on a cool and windy night. Three plates of rice and yummy dishes made me full.

The bonfire would be lit at 8:00 pm. I didn't think I could dance on a full stomach around the bonfire, so I decided to rest early that night. The next morning, Ko Moe and I would go to town to run errands for the library.

*

Fire! Fire! A warning shout woke me up around midnight. When I looked from the balcony, I saw a big fire raging near the library, only a distance of ten minutes. I ran there with a portable fire extinguisher. When I got there, huge flames had engulfed the library. Auxiliary and volunteer firefighters tried to bring the huge blaze under control. The librarian, Ko Moe, other villagers and I also joined them. We succeeded in putting out the fire an hour later. No casualties, but five houses and the library were burnt down. No one knew exactly how the fire started. We eventually drew the conclusion that the strong wind that night must have carried embers from the remnants of bonfire onto the thatch roof of the library.

*

The following morning, many villagers gather near the burnt library in silence. All the books have turned to ashes. So have our hopes. The ashes are spread out by the breeze, little by little. We stare at the ashes floating in the air until they are out of our sight.

Dreams

By Hsu Lei Nwe

The evening sky is flushed with colour, clouds move in the wind and small birds fly high, returning home. The brightness of the sun lightens the whole sky as though a beautiful horizon painted by angels. It is hard to turn her eyes from the view. She walks alone on this quiet path to feel the coolness of the air that comes from the big pine trees. As she walks, it becomes darker and darker. She is thinking so hard she doesn't notice the music in her headphones has stopped.

When she reaches home, she feels different, less satisfied, as all the chores she has to do weigh her down. In the dark kitchen, she feels gloomy and exhales a heavy sigh, and murmurs, 'I don't want to live like this,' she said, 'But there is nothing I can control.'

At one time, her mind was stable, but now, every emotion has become unpredictable. She doesn't remember the last time she felt peace of mind.

'You hear me, May?'

'You say something to me?'

'Yeah, take out the things from the cart. We have to prep for tomorrow. Have you finished chopping the vegetables?'

'Not yet, Mom. Where is Linn?'

'He is at the shop, doing some cleaning.'

May takes out a knife and board, starts chopping all the vegetables for their restaurant in the market.

She thinks about her life, the future, dull and uncertain, stressing her out, but she tries to be optimistic and mumbles:

'I am fine; I am very happy with my life; better days are about to come.'

Then, she wonders, if her family were happier, would she still feel this emptiness? In a world full of darkness, it must be really terrible for mom to raise her children all alone. If that man, whom they should call 'father,' was here, would mom be happy?

A few minutes later, May pictures a sunset in a small port town by the sea. A teenage boy and girl sit on the sand, watching ships. The boy reaches out and takes the girl's hand. They have made a thousand promises, both are determined to keep them. They believe they will be able to keep every promise they have made and love each other forever, even though they do not even understand what forever means.

She tries to imagine a girl waiting alone at the docks at the next sunset. And the next, walking alone even on rainy days. She waits for him every day with the twins in her womb. Maybe he never intended to keep the promises. The girl becomes a woman, the twins grow to be her companions. A heart wounded so young in youth can never be healed. She still wonders what happened to the sailor she once loved.

*

May wants to know about her father, eager to know if she or Linn looks most like him. When she has finished all her work, she prepares for bed. Neglecting every emotion, hoping to get a good night's sleep. Then, she falls under, and May dreams, images influenced by an impression of her past.

It begins with a warm morning where red peacock flowers are blooming beautifully, and the air is refreshing. Her hair is bouncing in the air as she walks. Heavy steps run up from behind her. She knows it's Linn. 'Why didn't you wake me up, May?' he complains in his loud and exhausting voice.

'I did, but you were in a deep sleep, sleeping like a dead person.'

'Ah, I missed breakfast, do you have something to eat?'

'No, I ate it all.'

'You're so mean. I will just go to the school canteen.'

Then he runs to the canteen; he'll be late for class and get scolded by the head teacher. Giggles and laughter of the students are spreading in the school compound.

As her dream progresses, she hears a tune which is pleasing to her ears. Suddenly, she is in class. As the teacher plays the guitar, the students sing along with him. She sees the English teacher telling stories, the students acting out dramas in front of the class, and how the science teacher tells jokes whenever they feel bored during lessons. It was such a blessing to be with grateful people.

Now, she is at a different place. Some upbeat songs are playing.

The sound of the clapping hands and shouts of joy and excitement. Cheerleaders enter the stadium; the players close behind them. Linn waves at May in the stands. Linn scores a goal in the second half, winning the game.

That night, their family celebrates with a party at their house, and even Mom sings her favourite song. She loves classical music, but Linn interrupts and forces her to dance with him. Mom is smiling brightly, so brightly that they can see the dimples on her cheeks. May has missed her mom's dimples. She doesn't smile very often. May sings along with them clapping and swaying her body from side to side. Their hearts are filled with joy.

Her mom enters her room to check on her. May seems to be smiling; maybe her dreams are good. She leaves, slowly closing the door. May rolls her body towards the door, but doesn't wake.

In this moment, May sees herself at the beach. The sun is slowly diving into the crystal-blue water. There, a boy and a girl are building a sandcastle. A woman is taking pictures of them; she looks like Mom, but younger. She can hear the giggles and see a moment full of happiness. The little boy swims out to sea, the girl following him. Later, they start teasing each other by splashing water. A tall man comes closer, capturing the twins in his muscular arms. She can't see his face, and everything swirls into smoke.

Resurfacing through the fog, the school is beautifully decorated, with flowers on both sides and a red carpet. They are in their best clothes. May's eyes are filled with ambition and confidence. Being a clever student, she goes up the stairs proudly to accept her prize. She knows she deserves it. After receiving the prize, she turns around. She turns around to the stage, gradually collapsing. She falls into a pitch-black void, the cheers changing to screams as she wonders how she got there. There is no trophy, no goal, no one. The path that she has paved has disappeared. She is calling out for help, but no one hears her.

'Mom, Mom, Mom!!!!'

She wakes up with tears continuously falling down her cheeks. She's frightened; her heart is beating so fast it exhausts her. She knows she is trapped between good memories and nightmares.

She gets up from the bed and slowly moves to the dressing table. It breaks her heart to know that she is no longer at school. Life is terrible, two weeks off school to help her family became years. She looks at herself in the mirror. She is not a kid anymore, and she has responsibilities. Everyone in this house is tired. But who will understand her feelings? Who cares about her dreams being destroyed?

She tries to be optimistic by reciting 'I am fine; my life is enjoyable; I am happy'. She has heard that manifestation really works. She listens to piano tunes to relax her mind. It is past midnight before she falls asleep.

Dark woods. No people. The sharp-pointed leaves and vines on the trees. This place, almost remembered, but she's lost. She sees something glowing. A brook with strange lights dancing across the surface leading her forward to somewhere brighter, calmer and more pleasant. The dazzling sun forces her to close her eyes, until she becomes used to it. In front of her is a gorgeous, dreamy, turquoise sea. The waves are crawling gently to the shore. She goes closer as the clear water attracts her. It seems familiar.

'Beep beep beep'

She wakes up to the sound of her alarm. Half-conscious, dizzy, she hits the snooze button. She feels great after this short dream. For the first time in her life, she feels peace and hope. The sea reminds her of her hometown, her father. Could he be waiting at the same place where they lived? He might be looking for them, she wants to find him. She decides to start a quest for her father.

She runs out of the bedroom and heads to the kitchen.

'Mom Mom!'

May wants to ask permission but she doesn't reply.

She looks in the toilet, bedroom; finally, in the living room, she sees a tall man with broad shoulders who is standing, facing the wall.

As he hears her footsteps, he turns around and smiles at May. That man gave her those thick eyebrows. She smiles back at him.

The Boy at the

by **Mika Royd**

White

Hotel

The lift in Emmett's apartment building requires a code. He mentioned this, but it slipped your mind. You scroll through his messages on your phone.

A young woman is standing next to you, a small dog at her feet. She keys in the digits and the doors open.

'Going up?'

'Thanks,' you say.

She follows you into the lift.

'We've had problems with drunks before.'

'Oh right,' you say, and wonder whether she can smell the alcohol on your breath.

*

Emmett cuts three lines with his credit card.

'One each,' he says in his teacher voice.

When it's your turn you roll the ten-pound note into a tube, bring it to one nostril and close the other with your index finger. The line of powder disappears like a magic trick.

*

Along the main road, new apartment buildings give way to old warehouses and disintegrating brickwork. A discarded takeaway lies strewn across the pavement. Soon this too will be flats, you think; the clubs will move further out until there's nowhere left for them to go. It is just like you to be nostalgic before they are gone. You look at the faces of your friends, laughing as you step over the remains of stir-fry.

*

The bass shakes the whitewashed walls of the garage-turned-club. The DJ surveys the crowd from behind the decks, her braids swaying. A new track sends a sea of hands into the air. That's when you see him under the strobing lights, for a moment, then lost again to darkness, then reappearing in a different pose, over and over. His dance is different to the others. He unfurls his arms slowly, his hands carving shapes in the sticky air. He is younger, his cropped hair bleached blond, a faint fuzz on his grinning face. The track builds, the crowd convulses. When you look again, he is gone.

*

In the courtyard outside Emmett lights your cigarette. 'Why do you always go for straight guys?'

You take a drag, inhaling the smoke deep into your lungs.

'Yeah, what's so wrong with gays?' Luca adds, digging his elbow into your ribs.

You like to think your desires are independent from such influence, but deep down you are not so sure. 'Who says he's straight?'

'Babe it's obvious.' Emmett says, wide-eyed. 'Did you see his friends? They literally fist-bumped each other.'

Luca raises his fist in parody. Emmett reciprocates and they fall about laughing. You exhale the smoke over your shoulder. You can't help but smile.

*

The music comes in waves, each more powerful than the one before. You are dancing with the others when you see him. He looks over and smiles, and then he is beside you.

'Where did you learn to dance?' you ask into his ear.

'Here,' he says gesturing to the club.

He is beautiful, but not in a classical way. Your friends would pass him over. You can't think of anything more to say, so you dance and he dances, close so that you are touching and really you want to kiss him right there and maybe it's the drugs, but your hand moves to his shoulder and when you notice this you say.

'Is this OK?'

'Is what OK?' he says smiling.

You squeeze his shoulder. 'My hand, here.'

'Oh right,' he says, glancing at his friends. 'Not my thing,' a note of apology in his voice. You take your hand away.

'Sorry.'

He smiles. 'Fancy a bump?'

*

The queue for the toilets stretches along the corridor. People talk in loud voices to be heard above the music, punctuated by shrieks of laughter. Others walk past on their way to the urinals. 'GET MORE TOILETS!!!' says the graffiti on the wall. George tells you about a project he is working on. The council want to demolish a skate park. He is making a documentary. He studied film.

'What do you do?' he asks.

Just then the door to a cubicle opens and three people spill out, sweaty and smiling. You follow George inside and lock the door. The sudden privacy is intoxicating, the stink of piss erotic. George produces a bag of white powder from the inside of his sock.

'You got a key?' he asks.

You offer him your house key. He concentrates, carefully loading the powder before holding it out for you. You snort it back.

'Good job' he says, smiling.

Then it's his turn.

'Can you hold it,' he says, handing you the key. He takes your hand and guides it to where he wants it. His touch is electric. When he is done, you put the key back in your pocket. He takes your face in his hands and you kiss, long and slow.

Someone bangs on the door. 'Hurry the FUCK up!'

*

Outside it is light. The sun rises from behind the warehouses. It is February but you aren't cold, even in your shorts. People are gathered by the road waiting for taxis to take them home. Emmett and Luca left an hour ago. They came to say goodbye, hookups in tow. George is leaning against a wall, chatting to his friends who wear sunglasses, impossibly fresh.

'Hey,' you say but he doesn't hear. You wait to catch his eye.

'Oh hey,' he says, but something has changed.

'I just came to say bye.'

Reluctantly, he turns to face you but he cannot hide the look of disgust, so he stares at the ground instead. You get it. You've been here before.

'Get home safe,' you say, as you walk on down the road towards the city.

အဖြူရောင်အငွေ့အသက်တွေ ရစ်နွယ်ထားတဲ့ နယ်မြေတစ်နေရာက ကောင်လေး

အန်းမက်ရဲ့ တိုက်ခန်းက ဓာတ်လှေခါးကို စီးဖို့ ကုတ်နံပါတ် လိုတယ်။ အန်းမက်က ဒါကို ပြောလိုက် ပေမဲ့ မင်းမေ့သွားတယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ မင်းဖုန်းထဲက သူပို့ထားတဲ့ စာတွေကို ပြန်ရှာကြည့်လိုက်တယ်။

မင်းဘေးမှာ မိန်းမတစ်ယောက် ရပ်နေတယ်။ ခြေထောက်နားမှာ ခွေးသေးသေးလေးတစ်ကောင် လည်း ပါတယ်။ သူ(မ)က ကုတ်နံပါတ် ရိုက်လိုက်တဲ့အခါ ဓာတ်လှေခါးတံခါး ပွင့်သွားတယ်။

“အပေါ်တက်မလို့လား”

“ကျေးဇူးပါ” လို့ မင်းက ပြောလိုက်တယ်။

သူ(မ)က မင်းနောက်ကနေ ဓာတ်လှေခါးအတွင်း လိုက်ဝင်လာတယ်။

“ငါတို့အရင်တုန်းက အရက်သမားတွေနဲ့ ပြဿနာတက်ဖူးတယ်”

“အိုး ဟုတ်လား” လို့ မင်း ဖြေလိုက်ရင်း ပါးစပ်က အရက်နံ့ရနေလို့များလားလို့ မင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို သံသယဝင်မိတယ်။

#

အန်းမက်က သူ့ရဲ့ခရက်ဒစ်ကတ်နဲ့ အမှုန့်တွေကို အတန်းသုံးတန်း ဖြစ်အောင် ပိုင်းလိုက်တယ်။

“တစ်ယောက်တစ်တန်းပဲ” သူက ဆရာလုပ်တဲ့လေသံနဲ့ ပြောလိုက်သေးတယ်။

မင်းအလှည့်ရောက်တော့ ပေါင်တစ်ဆယ်တန် ပိုက်ဆံတစ်ရွက်ကို ကျစ်နေအောင်လိပ်လိုက်ပြီး နှာခေါင်းတစ်ဖက်မှာ တေ့လိုက်တယ်။ တခြားနှာခေါင်း တစ်ဖက်ကိုတော့ မင်းရဲ့လက်ညှိုးနဲ့ ပိတ် ထားလိုက်တယ်။ အဖြူရောင်အမှုန့်တန်းလေးကတော့ မျက်လှည့်ပြလိုက်သလို တခဏအတွင်း ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။

#

မိန်းလမ်းမကြီးတလျှောက် လျှောက်လာရင်းက တိုက်ခန်းအသစ်တွေကို ကျော်လာပြီး ကုန်လှောင် ရုံအဟောင်းတွေနဲ့ ယိုယွင်းပျက်စီးနေတဲ့ အုတ်အဆောက်အဦတွေနား ရောက်လာတော့ မကြာခင် မှာ ဒီအဆောက်အဦတွေလည်း တိုက်ခန်းတွေ ဖြစ်သွားတော့မှာပဲ။ ကလပ်တွေကလည်း ပြောင်း စရာ မြေမရှိတော့တဲ့အထိ နေရာရွှေ့နေရတော့မှာပဲလို့ လို့ မင်းတွေးနေတယ်။ မင်းအကျင့်အတိုင်းပဲ ကလပ်တွေ ပျောက်မသွားခင်ကတည်းက ကြုံပြီး လွမ်းတသသ ဖြစ်နေပြီ။ မင်းသူငယ်ချင်းတွေကို ကြည့်လိုက်တော့ လမ်းပေါ်မှာ ပစ်ထားတဲ့ မွှေကြော်ဟင်းတွေကို တက်နင်းမိတဲ့ မင်းအဖြစ်ကို ကြည့် ပြီး ရယ်နေကြလေရဲ့။

#

ကားဂိုဒေါင်ကို ကလပ်ပြောင်းထားတဲ့အခန်းရဲ့ ထုံးရည်ခပ်ကျဲကျဲ သုတ်ထားတဲ့ နံရံတွေက ဘေ့စ် အသံကြောင့် တုန်ခါနေတယ်။ ဒီဂျေသမားက ဒီဂျေခုံနောက်ကနေ လူအုပ်ကို အကဲခတ်ရင်း စည်း ချက်နဲ့အတူ သူမရဲ့ ကျစ်ဆံမြီးတွေကို လှုပ်ယမ်းနေတယ်။ သံစဉ်အသစ်တစ်ခုပြောင်းသွားတဲ့အချိန် မှာ လူအုပ်ကြီးက လက်တွေ့ကို လေထဲ လှုပ်ရမ်းနေကြတယ်။ လှိုင်းထနေတဲ့ ပင်လယ်ပြင်ကြီး အတိုင်းပဲ။ အဲ့ဒီအချိန်မှာပဲ မှောင်တလှည့် လင်းတလှည့် ကလပ်မီးရောင်အောက်မှာ မင်းသူ့ကို ဖျတ်ခနဲ တွေ့လိုက်တယ်။ ခဏအတွင်းမှာပဲ သူက အမှောင်ထဲထဲ ပြန်ပျောက်သွားလိုက်၊ မတူညီတဲ့ ကကွက်အသစ်တစ်မျိုးနဲ့ နောက်ထပ်တစ်ခါ ပြန်ပေါ်လာလိုက်။ ဒီလိုနဲ့ သူ့ရဲ့ပုံရိပ်က ထပ်ခါထပ်ခါ ပေါ်လာလိုက် ပျောက်သွားလိုက်နဲ့။ သူ ကနေတဲ့ပုံစံက တခြားသူတွေနဲ့ မတူဘူး။ သူ့လက်မောင်း တွေကို တဖြည်းဖြည်း ဆန့်ထုတ်လိုက်ပြီး လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်က စိုထိုင်းဆပြင်းတဲ့လေထုကို ပုံဖော် ရေးခြယ်နေသလို။ ခပ်တိုတို ရွှေအိုရောင်ဖျော့ဖျော့ဆံပင်နဲ့ သူက မင်းထက်ငယ်တဲ့ ပုံပေါ်တယ်။ သူ ရဲ့ခပ်ပြုံးပြုံး မျက်နှာထက်မှာ အမွှေးနုလေးတွေကို ခပ်ရေးရေး မြင်နေရတယ်။ သီချင်းသံက ပိုမို ကျယ်လောင်လာသလို လူအုပ်ကြီးကလည်း ပိုပြီးမြူးကြွကခုန်နေကြတယ်။ နောက်တခါ မင်းအကြ ည့် သူ့ဆီ ပြန်ရောက်သွားချိန်မှာ သူ့ကို မတွေ့ရတော့။

#

ကလပ်အပြင်ဖက် ခြံဝင်းထဲမှာ အန်းမက်က မင်းကို စီးကရက်မီးညှို့ပေးတယ်။

“မင်းအမြဲတမ်း ဘာလို့ အဖြောင့်တွေကိုပဲ ချိန်နေတာလဲ”

မင်းက စီးကရက်အငွေ့တွေကို အဆုတ်ထဲရောက်အောင် ရှိုက်သွင်းလိုက်တယ်။

“အေးလေ မင်းတို့ဂေးတွေက ဘာလို့ အဲ့လိုကောင်တွေကိုပဲ ကြိုက်ကြတာလဲ”

လုကာက မင်းရင်ဘတ်ကို တံတောင်ဆစ်နဲ့ထိုးရင်း အမေးရှိတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ဒီလိုထင်မြင်ယူဆချက်တွေက မင်း စိတ်အလိုဆန္ဒကို လွှမ်းမိုးထားနိုင်ဘူးလို့ မင်း ထင်ထားချင်ပေမယ့် မင်း အတွင်းစိတ်ထဲမှာတော့ သိပ်မသေချာဘူး။

“သူက အဖြောင့်လို့ မင်းတို့ကို ဘယ်သူပြောလဲ”

“ဘေဘီရာ အဲ့ဒါက သိသာနေတာကြီးကို” မျက်လုံးပြူးလျက် အဲ့အားသင့်နေပုံရတဲ့ အန်းမက်က ပြောလာတယ်။ “မင်း သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို မတွေ့ဘူးလား၊ သူတို့က တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လက်သီးချင်းတိုက်ပြီး နှုတ်ဆက်ကြတာလေ”

လုကာက လှောင်သလို ပြောင်သလိုနဲ့ သူ့ရဲ့လက်သီးကို ထုတ်လိုက်တယ်။ နောက် အန်းမက်က လည်း လက်သီးချင်းတိုက်ပြလိုက်တဲ့အခါ သူတို့ ဟားတိုက်ရယ်မိကြတယ်။ မင်းကတော့ ဆေးလိပ် ငွေတွေကို ပုခုံးအထက်ကနေ မှုတ်ထုတ်ရင်း သူတို့ကိုကြည့်ပြီး မနေနိုင်ဘဲ လိုက်ပြုံးလိုက်မိတယ်။

#

ရုတ်ချည်း သံစဉ်တွေက ပြင်းရှလာပြီး တစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ် ပိုမိုမြူးကြွလာတယ်။ တခြားသူတွေနဲ့ က နေရင်း မင်းသူ့ကိုတွေ့လိုက်တယ်။ သူက မင်းကို လှမ်းကြည့်ရင်း ပြုံးလိုက်ပြီး တခဏအကြာမှာပဲ မင်းဘေးကို သူ ရောက်နေပြီ။

“ဘယ်နေရာမှာ အကသင်လာတာလဲ” မင်းက သူ့နားနားကပ်ပြီး မေးလိုက်တယ်။

“ဒီမှာလေ” သူက လက်ဟန်နဲ့ ကလပ်ကို ညွှန်ပြရင်း ဖြေတယ်။

သူကချောတယ် ဒါပေမယ့် တော်ဝင်ဆန်တဲ့ ချောပုံမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ မင်းသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးရင်လည်း ကြောင်တောင်တောင်နိုင်ပြီး မသိကျိုးကျွဲ ပြုကြမယ်ထင်တယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ ဘာဆက်ပြောရမယ်မှန်းမသိဖြစ်ပြီး မင်း ဆက်ကနေလိုက်တယ်။ သူကလည်း ဆက်ကနေတယ်။ အတူတူကရင်းနဲ့ တဖြည်းဖြည်းချင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ထိမိတဲ့အထိ နီးကပ်သွားတယ်။ တကယ်ပဲ သူ့ကို အဲ့ဒီနေရာမှာ နမ်းလိုက်ချင်တာ။ ဆေးသုံးထားတဲ့အရှိန်ကြောင့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် မင်းရဲ့လက်တွေက သူ့ရဲ့ ပုခုံးထက်ဆီ ရောက်နေတာကို မင်းသတိထားမိချိန်မှာ သူ့ကို မေးလိုက်တယ်။

“ဒီလိုဆို အဆင်ပြေလား”

“ဘာကလဲ” သူက အပြုံးတစ်ပွင့်နဲ့ ပြန်ဖြေတယ်။

မင်းက သူ့ရဲ့ပုခုံးကို ဖျစ်ညှစ်လိုက်ရင်း “ငါ့လက်တွေ ဒီမှာတင်ထားတာလေ”

“အိုး ဟုတ်သားပဲ” သူက သူ့သူငယ်ချင်းတွေဆီ တစ်ချက်လှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း ပြောတယ်။

“အာ ... သိပ်တော့ အဆင်မပြေဘူး” သူ့အသံမှာ တောင်းပန်တဲ့သဘောပါတယ်။ မင်းက လက်တွေကို သူ့ပုခုံးထက်ကနေ ဖယ်ပေးလိုက်တယ်။

“ဆောရီး”

သူကပြုံးရင်း “ဆေးသွားချကြမလား” တဲ့လေ။

#

သန့်စင်ခန်းဝင်ဖို့ တန်းစီနေတဲ့လူတွေက ကော်ရစ်ဒါမှာ ပြည့်နေတယ်။ ကျယ်လောင်တဲ့ သီချင်းသံကို ဖောက်ထွက်ပြီး အချင်းချင်းကြားရအောင် ခပ်ကျယ်ကျယ် ပြောနေကြတဲ့ လူတွေရဲ့ စကားပြောသံတွေကြားမှာ စူးရှတဲ့ ရယ်သံတွေကိုလည်း တချက်တချက် ကြားရတယ်။ တခြားသူတွေကတော့ ဆီးသွားခွက်တွေဆီကို လျှောက်သွားကြတယ်။ နံရံပေါ်မှာတော့ “သန့်စင်ခန်းတွေ ထပ်ဆောက်ပေး” ဆိုတဲ့ ဂရက်ဖတီစာသားအကြီးကြီးတစ်ခုက အခန်းသား။ ဂျော့က သူ့လုပ်နေတဲ့ ပရောဂျက်အကြောင်း မင်းကို ပြောပြနေတယ်။ ကောင်စီက စကိတ်ကွင်းပန်းခြံတစ်ခုကို ဖျက်ချင်နေတာ။ သူက ရုပ်ရှင်ပညာကို လေ့လာထားတော့ အဲ့ဒါကို မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်တစ်ခု ရိုက်နေတာတဲ့။

“မင်းရော ဘာအလုပ်လုပ်လဲ” သူကမေးတယ်။

အဲ့ဒီအချိန်မှာပဲ ကန့်ထားတဲ့သန့်စင်ခန်းတွေဘက်က တံခါးတစ်ချပ်ပွင့်သွားကာ ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ လူသုံးယောက်က ပြုံးရွှင်ပြီး ထွက်လာကြတယ်။ မင်းက ဂျော့ရဲ့နောက်ကနေ လိုက်ဝင်ပြီး တံခါးကို လော့ချလိုက်တယ်။ အော်ဂလီဆန်စရာ သန့်စင်ခန်းရဲ့ သေးချေးနံ့တွေကြား ရုတ်တရက် စက္ကန့်မဆိုင်းရလိုက်တဲ့ နှစ်ယောက်တည်း သီးသန့်လွတ်လပ်မှုရနံ့က ယစ်မူးဖွယ်ရာ။ ဂျော့က အဖြူရောင် အမှုန်ထုတ်လေးကို သူ့ခြေအိတ်ထဲက ထုတ်လိုက်တယ်။

“မင်းမှာ သော့ပါလား” သူကမေးတယ်။

မင်းအိမ်သော့ကို ထုတ်ပေးလိုက်တယ်။ မင်းအတွက် လှမ်းမပေးခင် သူက ဂရုတစိုက်နဲ့ အမှုန့်တွေကို အထုပ်ထဲကနေ ထုတ်ပေးနေတယ်။

မင်းက နှာခေါင်းဝမှာတော့ပြီး ရှိုက်သွင်းလိုက်တယ်။

“ကောင်းတယ်” သူက ပြုံးရင်းပြောတယ်။

ပြီးတော့ သူ့အလှည့်။

“ကိုင်ထားလို့ရမလား” လို့ပြောပြီး မင်းသော့ကို သူလှမ်းပေးတယ်။

နောက်တော့ သူက မင်းလက်ကိုကိုင်ပြီး သူလိုချင်တဲ့နေရာမှာ ထားဖို့ ပြတယ်။ သူ့လက်အထိအတွေ့က ဓာတ်လိုက်သွားသလို မင်းကို ရင်ခုန်နှုန်းမြန်သွားစေတယ်။ သူ့ရှုလို့ပြီးသွားတဲ့အခါ မင်းက သော့ကို အိတ်ကပ်ထဲ ပြန်ထည့်လိုက်တယ်။ သူက မင်း မျက်နှာကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ဆွဲယူလိုက်ပြီး မင်းက ကြာရှည်တဲ့ အနမ်းတစ်ပွင့်ကို တဖြည်းဖြည်း ဖန်တီးလိုက်တော့တယ်။

တစ်စုံတစ်ယောက်က တံခါးကို တဘုံးဘုံး ထုရိုက်ရင်း အော်တယ်။

“သောက်ရေးထဲမှ ပြီးရင် မြန်မြန်ထွက်ကြ”

#

အပြင်ဘက်မှာတော့ အလင်းရောင်ဖြာကျနေပြီ။ စက်ရုံအဆောက်အဦတွေရဲ့ အနောက်ဘက်ကနေ နေရောင်ခြည် ဖြာထွက်နေတယ်။ ဖေဖော်ဝါရီလထဲ ရောက်နေပေမယ့် ဘောင်းဘီတိုဝတ်ထားတာ တောင် မင်းအအေးဓာတ်ကို မခံစားရဘူး။ လူတွေကတော့ အိမ်ပြန်ဖို့ တက္ကဆီတွေကို စောင့်နေကြတယ်။ အနီးမက်နဲ့ လူကာက အတွဲကိုယ်စီနဲ့ မင်းကို “ဝတ်ဘိုင်” လို့နှုတ်ဆက်ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့တစ်နာရီလောက်က ပြန်သွားကြပြီ။

ဂျော့ကတော့ နံရံကိုမှီရင်း နေကာမျက်မှန်တပ်ထားတဲ့ သူ့သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ မထင်မှတ်ထားလောက်အောင် ရွှင်လန်းပြီး စကားတွေပြောနေတယ်။

“ဟေး” မင်းအသံပေးလိုက်ပေမယ့် သူမကြားဘူး။ သူ့ရဲ့အကြည့်တစ်ချက် မင်းဆီ ရောက်လာတဲ့ အထိ မင်းစောင့်နေလိုက်တယ်။

“အိုး ဟေး” သူ ပြန်နှုတ်ဆက်ပေမယ့် တစ်ခုခုကတော့ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ။

“ငါ နှုတ်ဆက်ဖို့သက်သက် စောင့်နေတာ”

တုံ့ဆိုင်းနေရင်း မင်းကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖို့ လှည့်လိုက်ချိန်မှာ သူ့ရဲ့စိတ်ထဲက မနှစ်မြို့မှုကို မဖုံးကွယ်ထားနိုင်လိုက်။ သူက မင်းနဲ့ မျက်လုံးချင်းမဆုံဘဲ မြေပြင်ကိုသာစိုက်ကြည့်နေတယ်။ မင်း သိလိုက်ပြီလေ။ အရင်လူတွေလည်း ဒီလိုပဲ။

“အိမ်ကို ချောချောမွေ့မွေ့ပြန်ရောက်ပါစေ” အဲ့ဒီစကားကိုဆိုပြီး မြို့ထဲသွားတဲ့ လမ်းပေါ်မင်း ဦးတည်လိုက်တော့တယ်။

The Poet, by Lily Prigioniero (Italy, b. USA) 2021

Writers Block

By Mariyam Karolia

He trips on the mat at the entrance of the café, his search for inspiration, a muse to focus his garbage thoughts, forgotten as he tumbles into wakefulness. Sleeping has not been in darkness for some time, nor without a knife stashed between ink-stained pillows that refuse to come out in the wash.

Commandeering a booth at the rear, where he can observe anyone who walks in, he one-eighties the room, the chess floor, dotted with tables black and metallic, decorated with soft cream silk and centred with a bowl of tainted sugar cubes.

A floor-to-ceiling window acts as focal point, pale, clouded sunlight filtering through to discover Highland canvases trying to add green landscapes to dull brown walls. Outside plastic bags and spent nitrous oxide canisters dance to the music of a stiff breeze.

Behind the counter, a waitress replaces a display of baked goods, single item for single item.

'You're quiet today?' He asks, her bored approach with stylus and pad, the chewing of nude pink lips, the look of reproach in harsh brown eyes, almost making the question rhetorical.

In two minds, debate flickers across her features, settling on truth and the shrug of a caught-out teenager. 'Dog got loose yesterday, had an accident on a bell-end MP's shoes.' Her voice lowers to that of co-conspirator, 'a number two kind of accident.'

Casing the exterior before approaching the building, there is no evidence of a dog, of any animal, save for a kitchen hand throwing out the slop of unprepared, rancid meat.

He anticipates more, letting the silence of the room connect the dots for her.

'Half of 'em sided with the mutt, wanted him left unchained... half questioned whether we were patriots. They all walked out.' The waitress returns his expectation, her nib poised, itching to scribe.

'Peppermint tea' he requests 'With a spoonful of honey on the side. No food.' No ink is used.

Filling the kettle with bottled water, she digs beneath the counter for the unopened box of mint chai. Someone dances in the kitchen, the hand, the chef, maybe both, the strum of a Strauss Waltz and a mechanical voice calling out the next movement, beckoning through the barely closed fire door.

'One side together, back side together, one two three, one two three...' on endless repeat.

With his foot, he nudges the chair opposite out of place when the girl returns with his beverage. 'Sit, please?'

She eases her stick-thin frame into the seat with caution as if the slightest knock may break her.

'I read your book.' Her softly spoken voice punctuates with the occasional pen tap on the table.

'What did you think?'

She perfectly places the pad so it lines up with the nib in front of her. 'Were you high when you wrote it?'

He laughs, a small unnerving laugh, which jolts her back to her regular state of caution. 'Something like that.'

'The poetry made me cry.' Living in the pregnant silence that follows her words, becomes too much, too quickly. 'Tell me a story.'

The plea of a lonely child.

'What about?' he answers.

Unconsciously, she pushes the pad towards him. 'Snow white... I dunno... make something up?'

The poet considers. 'Once upon a time...' he begins.

'No' she interrupts. 'Scary... a murder.'

'Not my forte,' he reminds her.

'You watch telly, I'm sure you'll manage.'

*

The bones of a smallish hand rose out of the earth in the mountains above Inverness, uncovered when unprecedented rain washed away swaths of soil from unreachable peaks. A group of teenagers on a weekend hike celebrating the end of the makeshift monsoon came across the pungent smell of drying rotting meat still permeating the air and then the hand and the skeleton still hanging onto pieces of flesh. Two returned to civilisation to contact the *Polis* while the others waited, thankful for their futures.

A day later a coroner determined female, suffocation caused by non-biodegradable plastic bag filling her oesophagus. Teeth, DNA, fingerprints didn't match with anyone on national databases. The autopsy was logged as unable to determine identity or connection to any missing person report filed.

'Why?' asks the waitress. 'Why would no one report her?'

'Maybe she was a frequent runaway, or maybe her family just didn't care?'

'If it was my sister, I'd say something.' She brushes her hair out of her face, twisting it back, grabbing the pen to pierce through the jumble. Her hair falls back to her shoulders, the pen to the floor. 'What happens next?'

Facial reconstruction, disseminated in national papers, on television and social media, brought no fresh leads which left the diamond nose ring that had slipped through her deteriorating flesh and settled into the soil like the seed of a beanstalk ready to destroy worlds.

'How can everyone see the reconstructed face?' the waitress interrupts, her hunt for a rubber band so successful she treats herself to a cup of black coffee. The plate of unwanted pastries settles exactly halfway between them before she adds an almond croissant to her prize tally, biting into the dry buttery flavour until the custard centre oozes from the side of her mouth. She swipes it away with the back of her hand.

'Let's just assume everyone who matters saw it.' He picks up her pen and doodles a quick sketch of his victim's face on the pad. 'But no one admits to knowing her. No school. No friend. No family. No one.'

There was nothing special about the nose ring except the 2-karat blue diamond and rhodium pressed in gold. Engraved in the back was the letter G with no room for anything else. A search through jewellery brands was unfruitful, until the morgue assistant suggested a one-off conceit. Photos were sent to major jewellery houses, Bvlgari, Cartier, Graff, Winston. Not one of ours. Someone at Graff mentioned an apprentice that had walked out a few months previous with no notice. He hadn't returned but nose rings had been his specialty.

A last known address, a knock on the door, revealed a tango in full flow, a figure emerging from the room beyond, a young man with drowning eyes that had forgotten how to breathe.

He told a tale about a forbidden dance, a family who felt the only solution to saving their honour was to disappear a daughter into a marriage in a far-off land, a sister who had promised to aid an escape and had pivoted to betray, and a promise, a promise that no matter how long it took she would find him again.

Sadness ends the tale floating away like a child's dream in the sun, like a sister's nursery rhyme fading from sleepy ears, like plastic bags crinkling on the wind.

The waitress draws in a breath. 'Why didn't he admit to knowing her when the picture was released?'

The poet sips his now cold tea, the honey hiding the over-infused bitterness of green leaves. He takes his time placing the cup neatly back on the saucer. 'Because the day he makes the call, she's gone - and he wasn't ready.'

The waitress clears her pen and pad back into her pocket, empties the crumbs into the bin and hurries the china into the bowl of kettle-hot water. She returns for his empty cup. 'What happens to the family?'

Unmitigated grief returns with the lifting of the veil around his own testimony - parents escorted to life sentences, adored sister lost for playing cricket. His book had been a declaration of brotherly affection and a mandate for men to speak out, demand change, everywhere. 'I don't know yet.'

Outside flashing blue lights blur in the raindrops on the glass. The music in the kitchen gone, unnoticed.

'Did my sister suffer?' her voice breaks, her eyes welling with tears that will never be truthfully shed.

'Unimaginably,' answers the poet taking out his warrant card to read her rights.

ရေးဖွယ်နတ္ထိ အလျင်းမရှိ

သူသည် ကော်ဖီဆိုင်အဝင်ဝရှိ ခြေသုတ်ခုံကို သတိမထားမိဘဲ ခလုတ်တိုက်ပြီး လဲမလိုဖြစ်သွားသည်။ အသုံးမဝင်သည့် အတွေးများကို စုစည်းပြီး စျာနယ်စာစရာ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတစ်ခုကို ရှာဖွေလျက်ရှိရာ လဲကျမလိုဖြစ်သွားတော့မှ အိပ်ပျော်နေခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သတိဝင်လာသည်။ အမှောင်ထဲတွင် အိပ်ပျော်တော့သည်မှာ အတော်ကြာပြီ။ ထို့ပြင် လျှော်၍မပျောက်တော့သည့် မှင်စက်များစွန်းနေသော ခေါင်းအုံးများကြားတွင် ဓားတစ်ချောင်းကို မဂှက်ထားဘဲနှင့်လည်း အိပ်၍ မရနိုင်ခဲ့ပေ။

ဆိုင်တွင်းသို့ဝင်လာသော လူများကို စောင့်ကြည့်ရန် ဆိုင်၏ အတွင်းကျကျ စားပွဲတစ်ခုတွင် သူနေရာဦးလိုက်သည်။ စစ်တုရင်ခုံနှင့်တူသော ကြမ်းခင်းကို ၁၈၀ဒီဂရီ ဝှေ့ပိုက်ကာ ကြည့်လိုက်၏။ အနက်ရောင် သံစားပွဲများ ချထားသည်။ ထိုစားပွဲများကို နို့နှစ်ရောင် ပိုးသားအခင်းနုဖြင့် အလှဆင်ထားပြီး သကြားခဲများ ထည့်ထားသည့် ပန်းကန်လုံးကို အလယ်တွင် ချထားသည်။

ကြမ်းပြင်မှ မျက်နှာကျက်အထိကျယ်သော ပြတင်းပေါက်မှာ အလင်းဆုံမှတ်တစ်ခုသဖွယ်ရှိနေ၏။ ပြတင်းပေါက်မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်လာသော နေရောင်ဖျော့ဖျော့သည် ခပ်မိုန့်မိုန့် အညှို့ရောင် နံရံပေါ်ရှိ တောင်တန်းပုံ ဆီဆေးပန်းချီကားကြီးများမှ ရှုခင်းများကို ပိုမိုပေါ်လွင်အောင် မီးထိုးပြနေသကဲ့သို့ ရှိလေသည်။ အပြင်ဘက်တွင်မူ ပလက်စတစ်အိတ်ခွံများနှင့် သုံးပြီးသား နိုက်ထရိုဂျင်အောက်ဆိုဒ် ဂတ်စ်ဘူးအခွံသေးသေးလေးများမှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်းတိုက်ခတ်နေသော လေအဝှေ့၏စည်းချက်အတိုင်း ယိမ်းနွဲ့လှုပ်ရှားနေသည်။

ကောင်တာ၏ အနောက်ဘက်တွင် စာပွဲထိုးမလေးသည် မီးဖုတ်ထားသော စားဖွယ်များ မုန့်များကို ခင်းကျင်းပြသရန် တစ်မျိုးစီ နေရာချလျက်ရှိသည်။

'မင်း ဒီနေ့ တိတ်ဆိတ်နေပါလား' သူ မေးလိုက်သည်။ စားပွဲထိုးကောင်မလေးက ဘောပင်နှင့်မှတ်စုစာအုပ်ကို ကိုင်လျက် ပျင်းရိလေးလံသောခြေလှမ်းများဖြင့် သူ့အနားရောက်လာပြီး သူမ၏ဆေးမဆိုးထားသော ပန်းနုရောင်နှုတ်ခမ်းများကို ကိုက်ထားသည်။ စိတ်ပျက်ဟန်ပေါ်နေသည့် သူမ၏စူးရှသော မျက်လုံးညိုညိုများက သူမေးခွန်းအား အဖြေပေးရန်မလိုဟု ပြောလိုက်သည့် နှင့် တူသည်။

သူမ၏ အမူအရာမှာ စိတ်ထဲတွင် ဒွိဟဖြစ်နေကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ အမှန်အတိုင်းပြောဖို့ အချိန်ယူနေဟန်လုပ်ပြီးမှ အမှားလုပ်ထားသည်ကို လူမိသွားသည့် ဆယ်ကျော်သက်တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပု

ခုံးတွန့်ပြလိုက်သေးသည်။ ‘ခွေး မနေ့က လွတ်သွားပြီ၊ အချိုးမပြေတဲ့ လွတ်တော်အမတ်ရဲ့ ဖိနပ်ကို မတော်တဆ သွားလုပ်တာလေ’ သူမသည် ကြံရာပါတစ်ယောက်ကဲ့သို့ အသံကိုနိမ့်မြီးပြော၏။ ‘မတော်တဆ နံပါတ်နှစ် သွားစွန့်တာ။’

ကော်ဖီဆိုင်သို့လာစဉ်က မီးဖိုချောင်အလုပ်သမား စွန့်ပစ်ထားသော အနံ့ထွက်နေသည့် အသား အစအနများမှ လွဲ၍ အနီးတဝိုက်တွင် ခွေးမဆိုထားနှင့် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်တလေမျှ အရိပ်အယောင် မတွေ့ခဲ့ပေ။

သူ ဘာမှဝင်မပြောတော့ဘဲ သူမ ဆက်ပြောမည့်အကြောင်းအရာကိုသာ နားစွင့်နေလိုက်သည်။ အခန်းမှာ တိတ်ဆိတ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် သူမအနေနှင့် ထိုအဖြစ်အပျက်တစ်ခုချင်းစီကို ဆက်စပ်ပြီး ပြောပြနိုင်လိမ့်မည်ဟု သူတွေးလိုက်သည်။

‘လူတစ်ဝက်လောက်က ခွေးဘက်ကနေ ရပ်တည်ပြီး ခွေးကို လွှတ်ပေးစေချင်ကြတာ၊ ကျန်တဲ့လူ တွေတော့ ခင်ဗျားတို့ မျိုးချစ်တွေရောဟုတ်ရဲ့လားဆိုပြီး မေးခွန်းထုတ်နေကြတယ်၊ နောက်ဆုံးကျ တော့လည်း သူတို့အားလုံး လက်လျော့သွားကြတာပါပဲ’ စားပွဲထိုးမလေးက သူမေးခွန်းကို ဖြေပြီးပြီ ဟူသော ပုံစံဖြင့် အမှာကို ရေးရန် ဘောပင်နှင့်မှတ်စုစာအုပ်ကို အသင့်ပြင်လိုက်၏။

‘ပက်ပါမင့်ထံ တီးတစ်ခွက်၊ ပျားရည်ဖွန်းအပြည့်တစ်ဖွန်း ယူမယ်၊ စားစရာ မမှာတော့ဘူး။’ ရေးမှတ် ရန် မှင်သုံးစရာ မလိုလိုက်ပေ။

ရေသန့်ပူးတစ်ပူးကို ဖွင့်ပြီး ကရားအိုးတွင် ထည့်လိုက်ပြီးနောက် ကောင်တာ၏အောက်ဘက်ရှိ မဖွင့် ရသေးသော မင့်ထံတီးဘူးကို နှိုက်ယူလိုက်သည်။ မီးဖိုခန်းထဲတွင် တယောက်ယောက် ကနေသည့် အသံကြားရသည်။ စားဖိုမှူးလား၊ အကူလား၊ နှစ်ယောက်လုံး ဖြစ်နိုင်သည်။ စည်းချက်ကျသော ‘စ ထရပ်စ် ဝေါ့စ်’ ဂီတသံနှင့်အတူ ကကွက်များကို ရေရွတ်နေသော ထိုသူ၏ အသံသည် စေ့ရုံသာစေ့ ထားသော မီးဖိုတံခါးကြားမှ တသိမ့်သိမ့် တငြိမ့်ငြိမ့် ထွက်ပေါ်လာသည်။

‘တစ်ဘက် ပြိုင်တူ၊ နောက်တစ်ဘက်ပြိုင်တူ၊ တစ်နှစ်သုံး၊ တစ်နှစ်သုံး’ တကျော့ပြန် တကျော့ပြန်နှင့် မရပ်နားဘဲ ကနေသည်။

သူသည် ရှေ့မှာရှိသည့် ကုလားထိုင်တစ်လုံးကို ခြေထောက်ဖြင့် အသာအယာတွန်းပေးလျက် သောက်စရာ လာပေးသော စားပွဲထိုးမလေးအား ‘ခဏလောက် ထိုင်ပါဦး’ ဟုပြောလိုက်၏။

သူမသည် သူတွန်းပေးသောခုံတွင် အသာကလေးဝင်ထိုင်လိုက်၏။ သူမ၏ခန္ဓာကိုယ်မှာ သစ်ကိုင်း ခြောက်သာသာ မျှရှိရာ အသာလေးဝင်တိုက်မိလျှင်ပင် လဲကျသွားတော့မည့်ပုံပေါ်သည်။

‘ကျွန်မ ရှင့်စာအုပ်ကို ဖတ်ဖူးတယ်’ စားပွဲခုံကို ဘောပင်နှင့် တတောက်တောက် လုပ်ရင်း ပြောသည်။ သူမ၏ အသံတိုးတိုးလေးမှာ တစ်ချက်တစ်ချက်ထွက် ပေါ်လာသော ဘောပင်အသံနှင့် ရောထွေး နေသည်။

‘ရှင် အဲ့လို အတွေးမျိုး ဘယ်လိုရခဲ့တာလဲ’။

စားပွဲပေါ်တွင် မှတ်စုနှင့်ဘောပင်ကို ညီညီညာညာတင်ထားလိုက်ပြီး ‘ရှင်အဲ့စာအုပ်ကို ရေးတုန်းက မူးယစ်ဆေးသုံးခဲ့သေးလား’။

တဖက်သားကို ကသိကအောက်ဖြစ်စေသည့် ရယ်သံမျိုးဖြင့် သူ ရယ်လိုက်သောအခါ သူမသည် ခပ်တန်းတန်းနေသည့် သူမ၏ နဂိုပုံစံ ပြန်နေလိုက်သည်။ ‘အဲလိုမျိုး ခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ’။

‘ရှင့်စာအုပ်ထဲက ကဗျာကို ဖတ်ပြီး ကျမ ငိုရသေးတယ်’ သူမ၏ စကားအဆုံး၌ ချက်ချင်းပင် နှစ် ယောက်လုံး တိတ်ဆိတ်သွားကြသည်။ အချိန်အနည်းငယ်ကြာတော့ သူမကပင် ‘ကျွန်မကို ပုံပြင် တစ်ပုဒ် ပြောပြပါ’ ဟု ခပ်သွက်သွက် ဆို၏။

အထီးကျန်နေသော ကလေးငယ်တစ်ယောက်၏ တောင်းဆိုခြင်းနှင့်တူသည်။

‘ဘာအကြောင်း ပြောရမှာလဲ’ သူမ ပြောသည်။

သူမ၏မှတ်စုကတ်ပြားကို သူ့ဆီ မသိမသာတွန်းပေးလိုက်ပြီး ‘စနိုးပိုက်အကြောင်းဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်မလဲ မပြောတတ်ဘူး၊ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ဖန်တီးပြီး ပြောလို့လဲရတာပဲ’။

ကဗျာဆရာသည် စဉ်းစားပြီးနောက် ‘ရှေးရှေးတုန်းက’ အစချီ၍ ပြော၏။

‘မဟုတ်သေးဘူး’ သူမက ဖြတ်ပြောသည်။ ‘ကြောက်စရာကောင်းတာမျိုး၊ လူသတ်မှုအကြောင်း ဖြစ်ဖြစ်’။

‘အဲဒါ ငါ ကျွမ်းကျင်တဲ့ အပိုင်းမဟုတ်ဘူးလေ’ သူ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သူမကို သတိပေးလိုက်ရသေးသည်။

‘ရှင် တီဗီကြည့်တယ်မလား၊ ရှင်ပြောနိုင်မှာပါ ကျမသိတယ်’။

#

ပုံမှန်မဟုတ်သည့်မိုး သည်းကြီးမည်းကြီး ရွာချလိုက်ပြီးနောက် အင်ဗာနက်စ်မြို့ရှိ လူသူအရောက် အပေါက်နည်းသော တောင်တန်းများထိပ်တွင် မြေကြီးအတော်များများ မျောပါသွားပြီး သေး ငယ်သောလက်တစ်ဖက်အရိုးစုမှာ မြေကြီးထဲမှ ပေါ်ထွက်လာ၏။ စာမေးပွဲပြီးသဖြင့် မုတ်သုံရာသီ နှောင်းပိုင်း ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် တောင်တက်လာကြသည့် ဆယ်ကျော်သက် လူငယ်တစ်စုသည် လေထဲတွင် ပျံနေသော ပုပ်ပွနေသည့် ခပ်ပြင်းပြင်း အနံ့များထွက်ရာ ထိုအရိုးစုရှိသည့် နေရာအနီးမှ ဖြတ်သွားမိကြလေသည်။ အဖွဲ့ထဲမှ နှစ်ယောက်သည် ရဲကို အကြောင်းကြားရန် မြို့ထဲသို့ ပြန်သွားခဲ့ ကြသည်။ ကျန်လူငယ်များမှာမူ ထိုနေရာ၌ပင် စောင့်နေကြရင်း မိမိတို့ လုပ်လိုက်သည့် လုပ်ရပ် အပေါ် ကျေနပ်နေကြပြီး မိမိတို့ ကံကောင်းသည်ဟု တွေးနေခဲ့ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မှုခင်းအရာရှိက ထိုအလောင်းသည် မိန်းကလေးတစ်ယောက်၏ အလောင်းဖြစ်ပြီး အသက်ရှူကြပ်၍ သေသည်ဟု အတည်ပြုခဲ့သည်။ မဆွေးမြေ့လွယ်သည့် ပလက်စတစ်အိတ်မှာ သူမ၏အစာလမ်းကြောင်းတွင် ပိတ်နေသောကြောင့် အသက်ရှူကြပ်ကာသေဆုံးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ သူမ၏ သွား၊ ဒီအင်နီအေနှင့် လက်ဗွေများမှာ နိုင်ငံ၏မှတ်တမ်းထဲရှိ လူများ၏အချက်အလက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပေ။ ရင်ခွဲစစ်ဆေးချက်အဖြေမှာလည်း ထိုမိန်းကလေးမည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေမပြနိုင်ပေ။ အခြားလူပျောက်ကြေညာချက်များနှင့်လည်း ဆက်စပ်မှုမရှိ။

‘ဘာလို့လဲ’ စားပွဲထိုးမလေးက မေး၏။ ‘ဘာလို့ သူမ ပျောက်နေတာကို ဘယ်သူမှ သတင်းမပေးအကြောင်းမကြားရတာလဲ’။

‘အိမ်ကနေ မကြာခဏ ထွက်ပြေးတတ်လို့နေမှာပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် သူမိသားစုက သူ့ကို ဂရုမစိုက်တာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်’။

‘ကျွန်မအစ်မသာ ပျောက်နေရင်တော့ ကျွန်မအနေနဲ့ တစ်ခုခုပြောမှာပဲ’ သူမသည် မျက်နှာရှေ့ကျနေသော ဆံပင်များကို ယူလိုက်ပြီး ဆံပင်များအားလုံးကို လိမ်ကာ နောက်တွင် ဆံထုံးပုံစံ လုံးလိုက်သည်။ လုံးထားသည့် ဆံပင်ကို ဘောပင်နှင့် ထိုးကာ ထိန်းထားလိုက်သည်။ ဆံပင်များ သူမပခုံးပေါ်သို့ပြန်ကျလာသည်။ ဘောပင်လည်း ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ကျသွားသည်။ ‘နောက်တော့ရော ဘာဆက်ဖြစ်လဲ’။

အလောင်း၏မျက်နှာကို ပြန်လည်ပုံဖော်ပြီး နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာ၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဆိုရှယ်မီဒီယာတို့တွင် ဖော်ပြထားသော်လည်း သတင်းအစအန မရရှိပေ။ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသည့်မျက်နှာမှ ကျွတ်ကျကျန်ခဲ့သည့် စိန်နာခေါင်းကွင်းလေးမှာ ပဲစေ့လေးသဖွယ် မြေကြီးထဲတွင် နစ်ဝင်နေသည်။ ထိုစိန်နာခေါင်းကွင်းလေးမှာ မမြင်နိုင်သည့် အန္တရာယ် ကျရောက်လာတော့မည်ကို ကမ္ဘာပေါ်က လူများအား သတိပေးနေသည့်နည်း။

‘ပြန်ပြီးပုံဖော်ထားတဲ့ မျက်နှာကို မြင်ခဲ့တဲ့သူရောရှိလား’ စားပွဲထိုးမလေးက ဖြတ်ပြောလိုက်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ သူမသည် ဆံပင်စည်းရန် သားရေကွင်းတစ်ကွင်း ရလာသည်။ ထို့နောက် ဘလက်ကော်ဖီတစ်ခွက်ကို ဖျော်သောက်နေသည်။ မရောင်းရသော အစာသွပ်မုန့်တစ်ပန်းကန်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်၏ အလယ်တွင် ရှိနေသည်။ စားပွဲထိုးမလေးသည် အယ်မွန်သီးခွာစွန်မုန့်ကို ပန်းကန်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။ ထောပတ်အရသာ ခွာစွန်မုန့်ကို သူမ တစ်ကိုက်ကိုက်လိုက်သည်။ မုန့်အလယ်က ကြက်ဥနို့အနှစ်များသည် ပါးစပ်ထောင့်စွန်းမှ ယိုစိမ့်ကျလာရာ သူမ လက်ဖမိုးနှင့် အမြန်သုတ်ပစ်လိုက်သည်။

‘အဲဒီပုံကို အရေးပါတဲ့သူတွေ တွေ့သွားတယ်ပဲ ဆိုကြပါစို့’ ဟု ပြော၍ ကဗျာဆရာသည် သူမ၏ဘောပင်ကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး မှတ်စုစာအုပ်ပေါ်တွင် အသတ်ခံရသူ၏ မျက်နှာပုံကြမ်းကို အလျင်အမြန်

ရေးဆွဲလိုက်၏။ ‘ဒါပေမယ့် ဘယ်သူမှ သူမကို သိတယ်လို့ ထွက်ဆိုကြတာမရှိဘူး၊ ဘယ်ကျောင်း၊ ဘယ်သူငယ်ချင်း၊ ဘယ်မိသားစု၊ ဘယ်သူမှ မရှိဘူး’။

ထိုနာခေါင်းကွင်းအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ၂ ကာရက်ရှိသည့် အပြာရောင်စိန်နှင့် ရွှေရည်စိမ် ရိုဒီယမ်ပါဝင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားထူးခြားမှု မတွေ့ရပေ။ နာခေါင်းကွင်း အနောက်ဘက်တွင် အကွာရာ ‘G’ဟု ထွင်းထားသည်။ စကားလုံး ထပ်၍ထွင်းစရာ နေရာမရှိပေ။ ရတနာပစ္စည်းတံဆိပ်များကို လိုက်စုံစမ်းသည့်အခါတွင်လည်း ပုံစံတူသည့်တံဆိပ်ကို မတွေ့ရချေ။ ရင်ခွဲရုံ အကူအလုပ်သမား၏ လမ်းညွှန်ချက်ကြောင့် နာခေါင်းကွင်းဓာတ်ပုံများကို ဘူဂါရီ၊ ကတ်တီယာ၊ ဂရက်ဖ်၊ ဝင်စတန် စသော ကျောက်မျက်ရတနာ လုပ်ငန်းကြီးများထံသို့ ပို့ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရတနာတိုက်များက ၎င်းတို့လက်ရာ မဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် လွန်ခဲ့သည့်လအနည်းငယ်လောက်က အကြောင်းမကြားဘဲ အလုပ်ထွက်သွားသော အလုပ်သင်တစ်ယောက် ရှိကြောင်း ဂရက်ဖ် ရတနာတိုက်မှ အလုပ်သမားတစ်ယောက်က ပြောပြသည်။ ထိုသူငယ်မှာ အလုပ်မလာတော့သော်လည်း နာခေါင်းကွင်းများကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်လုပ်တတ်ကြောင်း သိရလေသည်။

နောက်ဆုံးရရှိထားသည့် လိပ်စာအတိုင်း လိုက်သွားပြီး တံခါးခေါက်လိုက်ချိန်တွင် အိမ်ထဲမှ တန်ဂိုသံစဉ်တေးသွား ထွက်ပေါ်လာ၏။ သံစဉ်အဆုံး၌ အခန်းထဲမှ လူတစ်ယောက် ထွက်လာသည်။ ထိုသူမှာ အသက်ရှူရမည်ကိုပင် မေ့နေဟန်တူသော ပူဆွေးသောကရောက်နေသူတစ်ယောက်၏ မျက်လုံးများနှင့် လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်။

ထိုသူငယ်မှ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ပြောပြသည်။ သူနဲ့တွဲကဖော် မိန်းကလေး၏ရှေးရိုးစွဲမိသားစုမှ တားမြစ်ထားသည့် အကအကြောင်း၊ မိမိတို့ဂုဏ်သိက္ခာကို အဖယ်ဆယ်ရန်အတွက် ထိုမိသားစုမှ သမီးဖြစ်သူအား အဝေးတစ်နေရာတွင် အိမ်ထောင်ချထားပေးရန် အတင်းအကြပ်စီစဉ်ကြသည့် အကြောင်း၊ ညီမဖြစ်သူသည် သူမအား ထွက်ပြေးရန်ကူညီမည်ဟု ကတိပေးထားခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် သစ္စာဖောက်ခဲ့သည့်အကြောင်း၊ နောက် အချိန်ကာလမည်မျှပင်ကြာညောင်းစေကာမူ သူမသည် သူ့အား တွေ့အောင်ရှာမည်ဟု သူ့ကို ကတိပေးခဲ့သည့်အကြောင်း။

#

ထိုဝမ်းနည်းဖွယ်ဇာတ်လမ်းသည် အိပ်ပျော်နေသည့်ကလေးငယ်တစ်ယောက်၏ အိပ်မက်မှာ နေရောင်နှင့်ထိတွေ့လိုက်ချိန်တွင် လွင့်မျောပျောက်ကွယ်သွားသကဲ့သို့၊ စစ်စတာ ဆိုပြနေသည့် ကလေးသီချင်းမှာ အိပ်ငိုက်နေသည့် ကလေးတစ်ယောက်အတွက် တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန်သွားသကဲ့သို့၊ တွန့်လိမ်နေသော ကြွပ်ကြွပ်အိတ်များ လေနှင့်အတူ လွင့်ပါသွားသကဲ့သို့ ပြီးဆုံးသွား၏။

စားပွဲထိုးမလေးသည် ပင့်သက်ကို ရှိုက်ယူလိုက်၏။ ‘အဲဒီပုံထွက်လာတုန်းက သူမကို သိတယ်လို့ သူ ဘာလို့ဝန်မခံရတာလဲ’။

ကဗျာဆရာသည် အေးနေပြီဖြစ်သော လက်ဖက်ရည်ကို တစ်ငုံသောက်လိုက်သည်။ အနပ်လွန်သွား ပြီဖြစ်သော အရွက်စိမ်းများ၏ ခါးသက်သက်အရသာထဲတွင် ပျားရည်အရသာမှာ မပြောပလောက် တော့ပေ။ ကဗျာဆရာသည် လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်ပြားပေါ်တွင် ခွက်ကို သပ်ရပ်စွာ ပြန်တင်ထား လိုက်၏။ ‘ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူဖုန်းဆက်ပြောမယ့်နေ့မှာ သူမက မရှိတော့ဘူး၊ သူ့အနေနဲ့ သူမကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရတဲ့အမှန်တရားကို လက်ခံဖို့ အဆင်သင့်မဖြစ်ခဲ့သေးဘူး’။

စားပွဲထိုးမလေးသည် ဘောပင်နှင့်မှတ်စုကို ယူပြီး အိတ်ကပ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်သည်။ မုန့်အစအန များကို အမှိုက်ပုံးထဲသို့ ရှင်းထည့်လိုက်ပြီး ကြွေပန်းကန်ပြားကို ရေပူထည့်ထားသည့် ဇလုံထဲသို့ ပစ် ထည့်လိုက်သည်။ ကဗျာဆရာသောက်၍ ကုန်ပြီဖြစ်သော လက်ဖက်ရည်ခွက်ကိုသိမ်းရန် စားပွဲဆီ ပြန်လာသည်။ ‘အဲဒီမိသားစုရော ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ’။

တရားရုံးတွင် မိမိကိုယ်တိုင် သက်သေထွက်ဆိုခဲ့ရသည်ကို ကဗျာဆရာ ပြန်တွေးမိလိုက်ချိန်တွင် ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်းသော သောကဝေဒနာကို ခံစားရပြန်သည်။ ထောင်ဒဏ်တစ်သက်တစ်ကျွန်းကျ သွားသော မိဘများ၊ ထို့နောက် ခရစ်ကဒ်ကစားရာမှ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သော ချစ်ခင်ရသည့် ညီမ။ သူ ရေးသားခဲ့သည့်စာအုပ်မှာ မောင်နှမချင်းကိုယ်ချင်းစာမူကို ဖော်ညွှန်းထား သလို (ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် အသက်စတေးရသည့် အမျိုးသမီးများအတွက်) အမျိုးသားများအနေဖြင့် အချိန်အခါမရွေး၊ နေရာမရွေး ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြဖို့၊ အပြောင်းအလဲကို တောင်းဆိုကြဖို့ တိုက်တွန်းရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘သူတို့ဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲဆိုတာ အခုထိတော့ မသိရသေးဘူး’။

အပြင်ဘက်တွင်ထွန်းထားသည့် ပြာလဲ့လဲ့မီးရောင်သည် ပြတင်းပေါက်မှန်ပေါ်တွင် တင်နေသည့် မိုးရေစက်များကြားတွင် မှုန်ဝါးနေသည်။ မီးဖိုချောင်ထဲမှ သီချင်းသံမှာလည်း မည်သူမျှသတိမထား မိလိုက်ခင် ပြီးဆုံးသွားလေပြီ။

‘ကျွန်မ အစ်မ တော်တော်လေး ခံစားခဲ့ရသလား’ သူမ၏အသံမှာ အက်ကွဲနေသည်။ သူမ၏ မျက်လုံး များထဲတွင် ဘယ်သောအခါမှ ကျလာမည် မဟုတ်သော မျက်ရည်များဝဲနေသည်။

‘စိတ်မကူးဝံ့လောက်အောင်ပါပဲ’ ကဗျာဆရာသည် ပြောရင်းဆိုရင်းနှင့် ဖမ်းဝရမ်းကတ်ကို ထုတ် လိုက်ပြီး သူမ ရယူနိုင်သည့် အခွင့်အရေးများ ဖြစ်သော ထုချေလွှာနှင့် ရှေ့နေငှားရမ်းလျှောက်လဲ ခွင့်များကို ဖတ်ပြလေတော့၏။

စာကြွင်း - ဤဝတ္ထုတိုမှာ မူရင်းရေးသားသူ၏ ရှင်းပြချက်အရ “Honour Killing” ဟု ဆိုအပ်သော “ဂုဏ်သိက္ခာအရ အသက်စတေးခြင်း” ကိုအခြေခံကာ ရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကဗျာဆရာဆိုသူ မှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးစုံထောက်ဖြစ်ပြီး စားပွဲထိုးမလေးမှာ သေဆုံးသွားသော မိန်းမငယ်၏ ညီမတော် သူဖြစ်လေသည်။ မိမိတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာအရ မိမိတို့၏ သမီးကို ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ကာ အလောင်း ဖျောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုကဲ့သို့သော အဖြစ်များစွာရှိကြောင်း သိရသည်။ ဇာတ်လမ်းကို မြှုပ်ကွက် များဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသည်။ စားပွဲထိုးမလေးသည် မိမိ၏ အစ်မကို သစ္စာဖောက်ခဲ့ခြင်းအတွက် နောင်တရသော်လည်း “အဲဒီမိသားစုရောဘယ်လို ဖြစ်သွားလဲ”ဟူသော အမေးသည် မိမိ၏အစ်မနှင့် အမိအဖတို့အား ယှဉ်လာလျှင် အမိအဖတို့ဘက်၌သာ အခါခပ်သိမ်း ရပ်တည်မည်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြလျက်ရှိသည်။ ကဗျာဆရာမှာမူ သူငယ်မကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ အစ်မအား “ဂုဏ်သိက္ခာ အရ စတေးခဲ့သော” (မိမိ၏) အမိအဖတို့ကို ရုံးတော်တွင် တရားစွဲခဲ့ပြီး မိမိကိုယ်တိုင်မှာလည်း ထို ကဲ့သို့သော အမှုများကိုလိုက်သော စုံထောက်တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းတည်း။ ညဘက်တွင် အ မှောင်ထဲ၌မီးထွန်း၍ အိပ်ခြင်း၊ ဓားတစ်ချောင်းငှက်ထားရခြင်းမှာ မိမိ၏လုပ်ရပ်အတွက် မိမိ အသိုင်းအဝိုင်းက မနှစ်မြို့သဖြင့် မိမိအနေဖြင့် (အသက် ရန်ရှာမည်ကို စိုးရိမ်) မလုံခြုံတော့သည့် သဘောကိုဖော်ပြလျက်ရှိလေသည်။ ကဗျာဆရာအနေဖြင့် မိမိ၏အစ်မအတွက်ရေးခဲ့သော ထို စာအုပ်မှတစ်ပါး အခြားထပ်ရေးရန် မရှိတော့ခြင်းကို နားလည်ရန် မူရင်းခေါင်းစဉ် “Writers Block”ကို “ရေးဖွယ်နထွ် အလျင်းမရှိ” ဟုပြန်ဆိုလိုက်ရပါကြောင်း၊ တစ်စုံတရာလိုအပ်ချက်များ ရှိပါက ဘာသာပြန်သူ၏ ချို့ယွင်းချက်ဟု ယူဆစေလိုကြောင်း။ ။

လေးစားမှုဖြင့်
ဘာသာပြန်သူ

The Kitchen

Table

By Jessica Wright

I.

The table was walnut, of Amish construction, unusual in this part of Texas. The salesman said he'd knock off fifty bucks for the black, circular scars that Jo found, stroking its varnished glow; but when Maggie crawled underneath and spotted the name *Charlotte* scratched in permanent marker, he remarked merely that he had smaller tables of lesser quality if this piece was too much for them. But a big table was necessary to their vision; and besides, Maggie could see that Jo was already in love.

II.

Just past Austin, a swarm of butterflies died against the hot glass.

'It is fitting,' Maggie said at last. 'Another woman's name tucked away underneath.'

Jo pulled off the highway into a gas station. 'It would have been better if Vi had come with us.' When Maggie sighed, she added, 'The burn marks ruin it.'

'I just mean it's perfect.'

Jo got out the car and slammed the door. She set about cleaning the windshield.

Back on the road, she leaned across to kiss Maggie. 'Come with us tonight.'

'I don't dance.'

'Perhaps you'll meet a Charlotte of your own.'

'It's *our* table,' Maggie said.

III.

Maggie, chopping mangoes in the kitchen, heard the tires first. The knife in her hand trembled.

She went to the door and opened it. The evening heat rolled in, wet and heavy and sweet with jasmine. Cicadas were everywhere, singing for mates. Viola crossed the lawn to where the table lay on its back beneath the mesquite trees. She knelt down, her legs bare on the chopped grass. 'It's beautiful.'

Maggie swayed in the doorway. 'Jo's almost ready.'

You are beautiful.' Jo was close enough for the thrum of her voice to dampen Maggie's neck. She squeezed past and stepped onto the porch.

Maggie waited for Viola to notice *Charlotte*, but instead she rose and kissed Jo full on the mouth.

'It won't fit into the house,' Jo said. She zipped up her jacket.

Maggie leaned against the doorframe. 'I'll take it apart while you're out.'

'Dude.' Jo smiled across the lawn. 'It's not going anywhere.'

After they left, Maggie went into the bedroom and dug through Jo's toolkit. She returned to the table with three screwdrivers of different diameters. Grass stubble furrowed her knees. Her fingers ached. The cry of cicadas gritted the night.

Translated by Shwe Eain San

ချစ်ခြင်းကို ဝေမျှမခံစားလို

၁။

ဒီသစ်ကျားသားနဲ့လုပ်ထားတဲ့စားပွဲက တက္ကဆက်ပြည်နယ်တစ်ခုမှာ ရတောင်ရခဲ စားပွဲမျိုး။ အားမစ်လူမျိုးတွေ သုံးလေ့ရှိတဲ့ ရှေးဆန်တဲ့ စားပွဲမျိုး။ အမည်းရောင် စက်ဝိုင်းပုံစံအနာအဆာလေးတွေကို ဂျီက တွေ့သွားတဲ့အခါ အရောင်းစာရေးက ပေါလစ်ရောင်ပြောင်လက်နေတဲ့ စားပွဲကို အသာအယာပုတ်ရင်း ဒေါ်လာ ၅၀ လျှော့ပေးမယ်လို့ ပြောလာတယ်။ မက်ဂီက စားပွဲအောက်ကို ကုန်းဝင်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ဖျက်လို့မပျက်တော့မယ့်မင်နဲ့ “ရှားလော့” ဆိုတဲ့ နာမည်ကို ခြစ်ထားတာ တွေ့လိုက်တယ်။ အရောင်းစာရေးက အခုပြတဲ့စားပွဲက ကြီးလွန်းရင် အရည်အသွေးညံ့ပြီး ပိုသေးတဲ့စားပွဲလေးတွေလည်းရှိတယ်လို့ စကားခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့စိတ်ကူးထားတဲ့အတိုင်း စားပွဲကြီးကြီးတစ်လုံး လိုအပ်နေတာအမှန်ပဲ။ ဒီစားပွဲကို ဂျီတစ်ယောက် အကြိုက်ကြီးကြိုက်နေတာကို မက်ဂီရိပ်မိနေပြီလေ။

၂။

အော်စတင်မြို့ကို ကျော်လာတာနဲ့ လိပ်ပြာအုပ်တစ်အုပ်က အပူဟပ်နေတဲ့ ကားရှေ့မှန်ကိုတိုက်မိပြီး သေကုန်တယ်။

နောက်ဆုံးတော့ မက်ဂီက မနေနိုင်တော့ဘဲ “ဘယ်လောက်တိုက်ဆိုင်လိုက်လဲ” လို့ စကားစပြောလိုက်တယ်။ “စားပွဲအောက်မှာ တခြားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်နာမည်ကို ဖွက်ရေးထားတယ်လေ”။

ဂျီက အဝေးပြေးလမ်းမကြီးပေါ်ကနေဆင်းပြီး ဓာတ်ဆီဆိုင်မှာ ထိုးရပ်လိုက်တယ်။ “ဗီသာ ငါတို့နဲ့အတူလိုက်လာရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ”။ မက်ဂီ သက်ပြင်းချသံအဆုံးမှာ ဂျီက “မီးကျွမ်းထားတဲ့ အမာရွတ်တွေက စားပွဲကို အလှဖျက်နေတာပဲ”။

“စားပွဲက ငါတို့လိုချင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ”။

ဂျီက ကားထဲကနေထွက်ပြီး ကားတံခါးကို ဆောင့်ပိတ်လိုက်တယ်။ မက်ဂီက ကားရှေ့လေကာမှန်ကို သန့်ရှင်းရေးလုပ်ဖို့ပြင်နေပြီ။ အဝေးပြေးလမ်းမပေါ်ပြန်ရောက်လာတော့ ဂျီက မက်ဂီဘက် တိုးလိုက်ပြီး အကြင်နာပေးဖို့ပြင်ရင်း “ဒီည ငါတို့နဲ့ အတူလိုက်ခဲ့လေ” လို့ပြောတယ်။

“ငါမှ မကတတ်တာ”။

“ပြောမရဘူးလေ... နင်လည်း နင့် ရှားလော့ကို ရှာတွေ့ချင်တွေ့မှာပေါ့”။

“ဒီစားပွဲက ငါတို့အတူပိုင်တာနော်” လို့ မက်ဂီ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

၃။

မီးဖိုချောင်ထဲမှာ သရက်သီးစိတ်နေတုန်း မက်ဂီ အရင်ဆုံးကြားလိုက်တာက ကားဘီးသံပါပဲ။ စား ကိုင်ထားတဲ့ သူ့လက်က ဆတ်ခနဲ တုန်သွားတယ်။

အိမ်ရှေ့တံခါးကို သူ့သွားဖွင့်ပေးလိုက်တော့ အိမ်ထဲကို ဝေါခနဲ ဝင်လာတဲ့ ညနေခင်းအပူငွေ့ က စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်းနေပြီး စံပယ်ပန်းရနံ့ မွှေးကြိုင်နေတယ်။ ဗီအိုလာက မြက်ခင်းပြင်ပေါ် ဖြတ်ပြီး ကန္တာရပင်တွေအောက်မှာ ပက်လက်ချထားတဲ့ စားပွဲဆီကို လျှောက်သွားတယ်။ ရိတ်ထားပြီးစ ကြမ်းရှုမြက်ခင်းကို မမူဘဲ စားပွဲနားမှာ ဒူးထောက်ထိုင်ချလိုက်ရင်း “စားပွဲက လှလိုက်တာ” လို့ ပြောတယ်။

မက်ဂီက တံခါးကိုမှိတ်လိုက်ရင်း “ဂျီအသင့်ပြင်နေတာ ပြီးတော့မယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ဂျီက မက်ဂီရဲ့ လည်တိုင်ကို အာငွေ့ဟပ်သွားတဲ့ထိ အနားတိုးကပ်ပြီး “နင်လှနေတယ်နော်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ မထိတထိရှောင်သွားပြီး ဆင်ဝင်ပေါ်တက်သွားတယ်လေ။

စားပွဲအောက်ဖက်မှာ ရေးထားတဲ့ ရှားလော့နာမည်ကို ဗီအိုလာသတိထားမိမလားလို့ မက်ဂီ စောင့်နေချိန် ဗီအိုလာကတော့ စားပွဲနားကထလိုက်ပြီး ဂျီရဲ့ နှုတ်ခမ်းကို အနမ်းပန်းခြေလိုက်ပါ တော့တယ်။

နောက် ဂျီက ဂျက်ကတ်အင်္ကျီကို ရင်အစေ့ဖစ်ဆွဲတပ်ရင်း “စားပွဲက အိမ်ထဲ မဆံ့လောက် ဘူးနော်” လို့စကားစတယ်။

အဝင်တံခါးဝမှာ မှိတ်နေတဲ့ မက်ဂီက “နင်တို့အပြင်သွားတုန်း ငါက တစ်စစီဖြုတ်ထားလိုက် မယ်လေ။”

မြက်ခင်းရဲ့ ပုခိုးကိုရောက်နေတဲ့ ဂျီက ပြုံးပြီး “ကိုယ့်လူ၊ စားပွဲက ခြေထောက်ပါလည်း ဘယ်မှထွက်မပြေးပါဘူး။”

ဂျီနဲ့ ဗီအိုလာတို့နှစ်ယောက် ထွက်သွားတာနဲ့ မက်ဂီက အိပ်ခန်းထဲဝင်ပြီး ဂျီရဲ့ ကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေ ထည့်ထားတဲ့ဘူးကို မွှေနှောရာမှာ ပါတော့တယ်။ အရွယ်အစားမတူတဲ့ ဝက်အူလှည့် ၃ ချောင်းကိုယူပြီး စားပွဲဆီ ပြန်လာတယ်။ ရိတ်ထားခါစ မြက်ပင်တိုလေးတွေကြောင့် သူ့ဒူးနှစ်ဖက်မှာ အချိုင့်အရာလေးတွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။ စားပွဲကို ဝက်အူလှည့်နဲ့ လှည့်ဖြုတ်ရင်း သူ့ လက်ချောင်းတွေလည်း ကိုက်ခဲလာတယ်။ ညဟာ ပုစဉ်းရင်ကွဲတွေရဲ့ အော်ညည်းသံတို့နဲ့ ပဲ့တင်ထပ် လို့နေပါတော့တယ်။

By Gus Mitchell

A man, clearly of no fixed abode, started talking to the birch tree on a Tuesday morning. It was, or is, somewhere in one of the larger public parks. Maybe it was something in a particular arrangement of trees that called out, found its voice somewhere in this man's mind, got him to sit down and start talking. In any case, this is what he did. As of this moment, he still is.

Some people have lingered longer than others, fascinated, even entranced by the sight, others have only passed by, glancing, having somewhere else to be. His age is hard to determine. His lifestyle appears to have kept him lean – in some respects. He has a long beard, which fits his profile well. No one can remember his face – from before, that is, before this incident, this defining moment in the life of this man.

He has managed to touch a great many people. But something about him seems forbidding. It's not anything he says, for he talks only to the tree, always, never even glances up at people who might be on a lunchtime or evening stroll, or who hover and watch him with curiosity, amusement, a certain intensity. It's more that it seems indecent to get close enough to take a clear picture. He is so clearly rapt and in such personal communication with the tree. Doubtless the police will get involved, but no-one has wanted to tell them yet.

What they have done is turn him into a social star – content is circulating widely. They didn't ask permission to film him, back turned, or facing them from a distance away, because they assumed, correctly, that he wouldn't respond if they were to. So, they filmed him from a distance, variously enhancing or editing the photos to make them more interesting or amusing. One of the better-known memes has text imposed over both man and tree, text explicating, apparently, traits peculiar to two very specific types of young people one might encounter in this neighbourhood.

It was Tuesday morning when he sat down in front of the tree. He has not moved since, only shifting his position a little when getting stiff. He has not been seen to touch it. He keeps what onlookers call 'a respectful distance.' What is he saying? What is the substance of their conversation? It is impossible for anyone to discern, due again to the distance people seem impelled to maintain. Moreover, he talks in fairly low tones, and the tree of course says nothing. All the same, certain things, certain words, phrases, certain rhythms, tones, themes, even, have been mentioned enough that they might be judged significant. A minor discourse is emerging on the internet exchanging ideas over these interpretations. (If sufficient interest is shown from readers, more details will be shared.)

Bewilderment

And the tree? The tree, as we have said, is a birch. It is not large. Nobody has paid it much attention before. It is hard to say much more about the tree, since the continuing proximity of the man has prevented anyone wanting to approach since Tuesday. It's a nice tree, as far as it goes, people agree, but nothing special.

As time passes, more and more speculate about the trajectory of this meeting of minds. Nobody has seen this man sleep; he shows no fatigue. If anything, his stature, and energy, have grown, the longer he has conversed, which accounts perhaps for the growing throngs that now choke the converging routes in the park in which this strange site is found. Word is starting to spread abroad; so considerable is the pull for interviews that some more inconsiderate journalists can now be heard, timidly, yelling requests and questions at him most days. He ignores them; his silence (aside from what is reserved for the tree) remains total.

People now report a peculiar rapture at being in the presence of this conversation. It is something which the pre-circulated images seem unable to dim. When actually in the presence of the gaunt figure by the tree, which is by all appearances an equal interlocutor, they are compelled by the luminosity of focus, the humour and directness emanating from their communion. To everyone present, it belies the otherwise likely conclusion that this man is purely mentally unwell. They stress the humility that is to be gained from this witnessing, one difficult to explain. What will become of this man, of his situation, is still uncertain.

Translated by Thu Ta

ဥဒ္ဓစ္စအလွန်

အင်္ဂါနေ့ နံနက်ခင်းတစ်ခုမှာ အိမ်ယာအတည်တကျရှိပုံမရတဲ့ အမျိုးသားတစ်ဦးက ဘုဇပတ်ပင်တစ်ပင်ကို စကားပြောနေခဲ့တယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်က ပြည်သူ့ပန်းခြံကြီးတွေထဲက ပန်းခြံတစ်ခုရဲ့ နေရာတစ်နေရာမှာ စတင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ တည်ရှိနေတဲ့ သစ်ပင်တွေထဲက အသံတစ်သံက သူ့အနားလာထိုင်ပြီး စကားပြောဖို့ ဒီလူရဲ့စိတ်ကို ညှို့ငင်လိုက်တဲ့ပုံပါပဲ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလူက သစ်ပင်ကို စကားပြောနေခဲ့တယ်။ အခုလက်ရှိအချိန်ထိလည်း သစ်ပင်ကို စကားပြောနေတုန်းပါပဲလျှ။

ဒီမြင်ကွင်းကြောင့် အံ့အားသင့်သူ၊ စိတ်ဝင်စားသူ တချို့ကသာ ခပ်ကြာကြာ စောင့်ကြည့်ကြပါတယ်။ တချို့ ဖြတ်သွားဖြတ်လာတွေကတော့ ဖျတ်ခနဲ လှမ်းကြည့်ပြီး တခြားနေရာကို ဆက်ထွက်သွားကြတာပါပဲ။ အဲဒီလူရဲ့အသက်ကိုတော့ ခန့်မှန်းဖို့ ခက်တယ်လျှ။ သူ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ နေထိုင်မှုပုံစံကြောင့် သူ့ခန္ဓာကိုယ်က ဒီလိုပိုန်ပိုန်သွယ်သွယ်လေး ဖြစ်နေပုံရပါတယ်။ ခပ်ရှည်ရှည်မှတ်ဆိတ်မွေးတွေက ဒီလူရဲ့ကိုယ်ပိုင်ဟန်နဲ့ တော်တော်လေးကို လိုက်ဖက်နေပြန်ပါတယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်မဖြစ်ခင်၊ ဒီလူရဲ့ဘဝမှာ ဒီလိုအမှတ်ရစရာအခိုက်အတန့် မဖြစ်ခင် အရင်က သူ့မျက်နှာကို ဘယ်သူကမှ မမှတ်မိကြဘူး။

လူအတော်များများရဲ့စိတ်ကို သူ ဖမ်းစားနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီလူနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တစ်ခုခုက လူအများအမြင်မှာ သူ့ကို လန့်စရာကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ပုံ ပေါက်နေစေတယ်။ ဒီလူက တစ်ယောက်ယောက်ကို တစ်ခုခုပြောလိုက်တာကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ သူက တချိန်လုံး သစ်ပင်နဲ့ပဲ စကားပြောနေတာပါ။ နေ့လည်စာ စားဖို့ထွက်လာတဲ့သူတွေ၊ ညနေခင်းလမ်းလျှောက်ထွက်လာတဲ့ သူတွေ၊ သူ့ကို စိတ်ဝင်စား ဝိုင်းအုံကြည့်နေတဲ့သူတွေ၊ ဟာသတစ်ခုလို ကြည့်သွားကြတဲ့ သူတွေ၊ လေးလေးနက်နက် စောင့်ကြည့်နေတဲ့သူတွေကို ဒီလူက မျက်လုံးတောင် ပြန်ဝင့်မကြည့်ဘူး။ သူ့အနီးအနားကို ကပ်သွားပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ကလည်း သိပ်မသင့်တော်ဘူး။

သူက သစ်ပင်နဲ့ သီးသန့်စကားပြောရင်း လောကကြီးကိုမေ့လျော့နေတယ်ဆိုတာ သိသာတယ်။ ဒီ အခြေအနေမှာ ရဲတွေ ပါလာနိုင်တာတော့ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဘယ်သူကမှ ရဲကို အကြောင်းကြားမယ့်ပုံမပေါ်ဘူး။

လူတွေက ဒီလူအကြောင်းကို လူမှုကွန်ယက်စာမျက်နှာတွေမှာ ဖြန့်ပြီး သူ့ကို နာမည်ကြီးတစ် ယောက် ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးလိုက်ကြတယ်။ ဒီလူ ကျောပေးထားတဲ့ပုံတွေ၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းကနေ သူ မျက်နှာကို လှမ်းရိုက်ထားတဲ့ ဗီဒီယိုတွေကို သူ့ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်မတောင်းဘဲ ရိုက်ကြတယ်။ သွားပြီးခွင့် တောင်းလဲ သူက တုံ့ပြန်မှာမဟုတ်ဘူးလို့ပဲ သူတို့ ယူဆလိုက်ကြတယ်။ သူတို့ထင်တာ မှန်တော့မှန် ပါတယ်။ သူ့ကို အဝေးကနေ ဗီဒီယိုရိုက်၊ ပုံကောင်းအောင် တည်းဖြတ်ပြီး သူ့ဓာတ်ပုံတွေကိုလည်း ပုံ ပြီးဟာသမြောက်အောင်၊ စိတ်ဝင်စားကောင်းအောင် ပြန်ပြင်ကြတယ်။ အချင်းချင်းအပြန်အလှန် စကားပြောနေတဲ့ပုံပေါ်လွင်အောင် အဲဒီလူပေါ်မှာရော သစ်ပင်ပေါ်မှာပါ စာသားထည့်ထားတဲ့ မီးခဲ တစ်ခုကတော့ ပိုပြီးလူသိများတယ်။ အဲဒီစာသားတွေကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင် ဒီရပ်ကွက်မှာ တွေ့ ရတတ်တဲ့ သီးခြားလူငယ်အုပ်စုနှစ်စုရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေကို သိရမယ်။

အင်္ဂါနေ့မနက်ကတည်းက အပင်ရှေ့မှာ ဒီလူ မလှုပ်မယှက် ထိုင်နေတာ။ ညောင်းတဲ့အခါမှသာ အနည်းငယ် ပုံစံပြောင်းထိုင်တာကလွဲလို့။ အပင်ကို ထိတာ ကိုင်တာတော့ မတွေ့ရဘူး။ စောင့် ကြည့်ကြတဲ့သူတွေ ပြောသလို 'အပင်တွေကို လေးစားမှုအရ အကွာအဝေးတစ်ခု' မှာ သူ နေနေ တာ။ ရပ်ကြည့်နေတဲ့သူတွေကလည်း အကွာအဝေးတစ်ခုကနေ ကြည့်နေကြတဲ့အတွက်ကြောင့် သူ ဘာတွေပြောနေလဲ၊ သူ ပြောတဲ့ထဲမှာ ဘာအကြောင်းအရာတွေပါလဲ ဆိုတာ သူတို့ အနေနဲ့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရဖို့ မလွယ်ဘူး။ ဒါ့ပြင် အဲဒီလူရဲ့အသံက တော်တော်လေး တိုးနေပြီး သစ်ပင် က ဘာမှ ပြန်မပြောတာတော့ သေချာတယ်။ တချို့အရာတွေ၊ တချို့စကားလုံးတွေ၊ စကားစုတွေ၊ စကားလုံးတွေရဲ့ စည်းချက်ကျမှုတွေ၊ အသံနေအသံထားတွေ၊ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ တသမတ် တည်း သုံးနေတာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အဲဒီစကားလုံးတွေက အရေးပါတယ်ဆိုတာ ကောက်ချက်ချလိုရတယ်။ ဒီစကားလုံးတွေကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပြီး အတွေးချင်းဖလှယ်ကြတဲ့ အွန်လိုင်း စကားဝိုင်းတစ်ခုလည်း ပေါ်လာတယ်။ (စာဖတ်သူတွေထဲက စိတ်ဝင်စားတဲ့သူတွေ များမယ်ဆိုရင် ဒီ အကြောင်းကို အသေးစိတ် ဝေမျှပေးသွားပါမယ်ဗျ။)

သစ်ပင်လား။ သစ်ပင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြောခဲ့သလိုပဲ ဘုဇပတ်ပင်ပါ။ အရမ်းမကြီးဘူး။ ဒီ အပင်ကို အရင်က ဘယ်သူကမှ အာရုံမစိုက်မိကြဘူး။ အပင်အကြောင်း ဒီထက် ပိုပြီးတိတိကျကျ သိရဖို့ကလဲ ခက်တယ်။ အင်္ဂါနေ့ကတည်းက သစ်ပင်နားမှာ သူ တောက်လျှောက်ရှိနေတာမို့ လူတွေ အဲဒီအပင်နားသွားဖို့ တားဆီးထားသလိုဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီအပင်က လူတွေပြောသလိုပဲ အပင် ကောင်းတစ်ပင်ပါ။ ဘာမှမထူးခြားတဲ့ ပုံမှန် အပင်တစ်ပင်ပါပဲဗျ။

အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဒီလူနဲ့သစ်ပင်ရဲ့ စိတ်စွမ်းအင်နှစ်ခုဆက်သွယ်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထင်ကြေးပေးမှုတွေလည်း များပြားလာတယ်။ ဒီလူ အိပ်တာကို ဘယ်သူကမှ မတွေ့ဖူးဘူး။ သူ့ကြည့် ရတာ နွမ်းလျနေတဲ့ပုံလည်း မပေါ်ဘူး။ သစ်ပင်နဲ့ စကားပြောတာ ကြာလာလေလေ သူ့ပုံစံနဲ့ သူ အားအင်တွေက ပိုပြီး တိုးလာလေလေပဲ။ ဒီလူထူးဆန်းနဲ့သစ်ပင်ရှိနေတဲ့ ပန်းခြံကြီးထဲက လမ်းဆုံ လမ်းခွဲတွေမှာ လူအုပ်ကြီးက တဖြည်းဖြည်း များလာပြီး တိုးလို့မပေါက်အောင်ကို ပြည့်သွားတယ် ဗျ။ ဒီသတင်းက ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်သွားပြီး တခြားနိုင်ငံတွေအထိပါ ပျံ့နှံ့သွားတယ်။ တဖက်သား အတွက် မတွေ့ပေးတတ်တဲ့ သတင်းသမားတချို့က အင်တာဗျူးဖို့ ဒီလူကြားအောင် ခပ်ရှုံ့ရှုံ့ လှမ်း အော်ခွင့်တောင်းတာတွေ၊ မေးခွန်းတွေ အော်ဟစ်မေးမြန်းတာတွေ နေ့စဉ်ရက်ဆက် လုပ်လာကြ တယ်။ သူကတော့ အဲဒီလူတွေကို လျစ်လျူရှုထားတဲ့ပုံပဲ။ (အပင်နဲ့စကားပြောနေတာက လွဲလို့) သူ ရဲ့တည်ငြိမ်မှုကတော့ တစက်ကလေးမှ လျော့မသွားဘူး။

လူတွေကတော့ သူတို့စကားအပြန်အလှန်ပြောနေတာကို မျက်မြင်တွေ့ရတဲ့အတွက် သဘောကျ နှစ်ခြိုက်တဲ့ အကြောင်းတွေ ရေးကြတယ်။ ဒီစကားဝိုင်းအစက ပျံ့နှံ့ခဲ့တဲ့ အစောပိုင်းဓာတ်ပုံတွေရှိခဲ့ ပေမဲ့လည်း အဲဒီဓာတ်ပုံတွေကြောင့် ဒီလိုလူအများရဲ့အားပေးမှုက လျော့သွားမဲ့ပုံမပေါ်ဘူး။ သစ်ပင် အနီးက အဲဒီလူရဲ့ပိန်သွယ်သွယ်ပုံသဏ္ဍာန်က သစ်ပင်ရဲ့ ပိန်ရှည်ရှည်ပုံစံနဲ့တူနေတယ်။ သူတို့ကို ယှဉ်တွဲပြီး တွေ့လိုက်ရတဲ့အခါ ဒီလူရဲ့ ပျံ့လွင့်မှုမရှိတဲ့အာရုံစူးစိုက်မှု၊ ဟာသအမြင်ဖြစ်စေမှု၊ သူတို့ ကြားက တိုက်ရိုက်ဖြစ်နေတဲ့ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုတွေကြောင့် လူတွေက ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာ ကြတာဖြစ်မယ်။ သစ်ပင်တစ်ပင်နဲ့ အပြန်အလှန် စကားပြောနေတဲ့ အဲဒီလူရဲ့အမူအယာတွေကို မြင် ပြီးတော့ ပန်းခြံမှာ စောင့်ကြည့်နေတဲ့သူတိုင်းက ဒီလူဟာ စိတ်ရောဂါခံစားနေရတာပါလို့ တထစ်ချ ကောက်ချက်ချဖို့ အခက်တွေ့ကုန်ကြတယ်။ ဒီလူရဲ့ ပြုမူပြောဆိုဟန်ကို မြင်ပြီး လူတိုင်းမှာ နှိမ့်ချလို စိတ် ဖြစ်လာကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာတော့ စကားလုံးနဲ့ ရှင်းပြဖို့ မလွယ်ဘူးဗျ။

ဒီလူ့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားမှာလဲ၊ သူ့ အခြေအနေကရော ဘာဆက်ဖြစ်မလဲဆိုတာတော့ အခုချိန်ထိ တော့ ဘယ်သူမှ သေချာမပြောနိုင်ပါဘူးဗျ။

About the contributors

Hsu Mon Thein is a researcher in humanitarian and development fields, for over three years in Post-conflict Areas Education and for six years in medical humanitarian aid. She has expertise in non-experimental research, program management and teaching to young learners. Together with writing formal reports and paper, she is also learning to write short stories and novels while sharing non-fiction related to skin care, research and short stories. This short story is her very first short story published after formal learning about creative writing. With passion to support social justice, Hsu is excited to extend her skills and networks to share untold stories to build a just society together, where every child would reach full potential without poverty and conflict-induced barriers.

Po Po Phoenix is a writer from Myanmar.

Thu Ta co-founded the Lashio University English Club and Book Clubs, and received an MA in English from Lashio University in 2018. During the COVID-19 pandemic, he initiated literature discussion shows at his alma mater, in the Lashio community, and on social media. Recently, he published his first e-book, 'Little Grains of Soul Rice,' on his Soul Rice Facebook page. In 2023, he earned an MA In Education Methodology, Policy and Leadership from the University of Oregon. He currently resides in Eugene, Oregon, and works as an Education Assistant for students with special needs in Bethel School District.

Aung Naing Htoo (his pen name being Nyein Hlaing) was born in Ponnakyun, Rakhine State in August 1997. He contributed a few poems to the Annual Magazine of Sittwe University, local magazines and magazines issued in mainland Myanmar. He has written modern poems in collective poetry books written in Rakhine language. In 2019, he published his poetry in Rakhine language, entitled Wut-Sone. He has been engaged in the art movements, Kan Yoe Tan Art Platform, based in the Rakhine State, and took the lead in poetry recitation and paper readings. He was already writing poems when, in 2023, he started writing short stories in Sharing Stories, Connecting Lives in the NCW project supported by PEN Myanmar.

Aye Aye Moe (her nickname, Aye Moe, her pen name **Thanda Tun**) was born in a village by the Lay Myo River in Mrauk Oo, Rakhine State on October 1, 1995. She has been interested in poetry since she was a Grade 9 student. Her first poem, 'Amin' appeared in print in the Annual Magazine of Sittwe University. Some poems and an essay of hers also appeared in local magazines and the annual university magazines. Rakine Thu Myat Readers Club works with budding writers and publishes poetry books. In October 2018, six Rakhine women writers published a poetry book, 'Akyun Swa Ma Mar Tayauk' in Rakhine language. In the story collection 'Yat Kyaw Ywa Kyaw Stories', published under Third Story Project, she wrote a short story, 'Byein Saung'. In the present, she volunteers at the Sarpi Garu Mobile Library of Marauk Oo. She works for a nongovernment organization in Sittwe.

Shwe Eain San is a writer and translator. Her passion for writing ignited at a young age, though she initially lacked the confidence to share her work. Encouragement from professors led her to contribute articles to the University Annual Magazine, exploring themes of womanhood. Recognition followed, inspiring her to pursue writing further. In 2022, her short story, 'It's okay, you know,' was published in an online magazine. The Link the Wor(l)ds literary translation workshop was a pivotal moment, motivating her to amplify her roles as a writer and translator. She hopes to provide readers with a window into the unknown worlds of diverse lives through her writing.

Thinn Thiri Tun was born in 1993 and her parents are Government employees. She graduated as a Bachelor in Civil Engineering from Taungoo Technological University in 2015. Since University student life, she has been passionate about creative writing and translating. After graduating, she worked as a senior assistant engineer in Department of Basic Education from January 2015 to February 2021. Then, she started to work as a translator. She has been translating English novels and Chinese novels as a freelancer. She participated in Link the Wor(l)d's Literary Translation Festival held in July – October (2022) as a translator. In this workshop, she translated 'State of Emergency' by Jeremy Tiang and 'LIFEPLAN' by Jeremy Tiang. Then, she also participated in Link the Wor(l)d's Sharing Stories, Connecting Lives held in February – July (2023) as a creative writer and translator. She works as an English teacher in an international school.

Olivia Ma is a writer and literary translator, based in Myanmar. In 2019, she enrolled as a trainee lawyer at the Supreme Court of the Union of Myanmar. Following the Myanmar military coup in February 2021, she left her courtroom apprenticeship, and began to chase her dream to become a writer and literary translator. In 2022, she completed an online course in literary translation studies at the National Centre for Writing, UK. She also gives free legal advice to people with social care needs.

Nhkum Lu belongs to the Nhkum clan in Myitkyina in Kachin State in northern Myanmar. She is a Kachin peace educator and writer. Her essays and stories have appeared in Women's Libber, and Portside Review magazines. She is currently working on a project called 'Kachin: Stories from an Uncivil War' which reimagines the impact of the Myanmar civil war on the Kachin people through writings by Kachin writers.

Nu Htet Htet Lwin took her first step into the literary world by participating in the Link the Wor(l)ds Literary Translation Workshop in 2022. As someone who loves to live in her own literary cocoon and would rather express her thoughts in writing, an essential medium for her. She is navigating her way in pursuit of storytelling expertise.

Hsu Lei Nwe read English literature at Mandalay University. She currently wears the hat of an English language teacher. In her leisure time, she finds joy in translating books and poems from English to Burmese or vice versa, and is immersed in imaginations for her own stories.

Mika Royd is a writer and editor. Their fiction was recently commended for the University of East Anglia's New Forms Award and longlisted for the Desperate Literature Prize. Mika is represented by David Higham and lives in Manchester, England.

Mariyam Karolia is an emerging writer and poet of Indian heritage. She believes in the power of storytelling to form human connections and as a catalyst for social change and is very proud of being part of Sharing Stories, Connecting Lives.

Jessica Wright is a historian and writer based in West Yorkshire. Her recent work has appeared or is forthcoming in Queerlings Magazine, Mslexia, Whiptail Journal, and streetcake magazine. She also writes about the history of the brain and mental disorder, and her first book, *The Care of the Brain in Early Christian* (2022), has been described as 'surpassingly researched and beautifully written'. She teaches in the Lifelong Learning Centre at the University of Leeds.

Gus Mitchell is a writer in London. He graduated with a BA in English at Trinity College, Cambridge. He writes about the performing arts, books, music, culture in general, and environmental issues. He also works on film and theatre projects, which are shown in London and elsewhere.

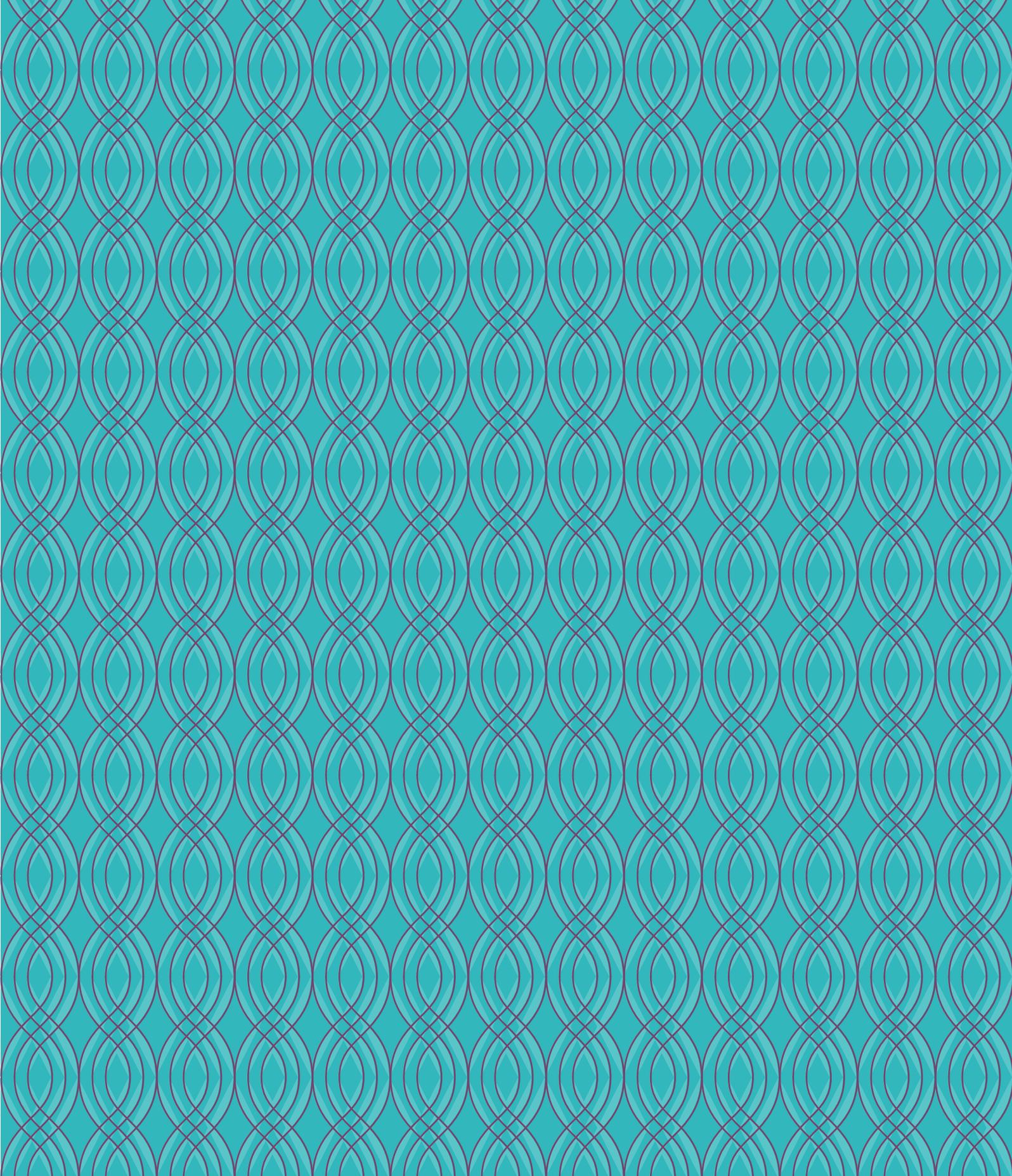
Zar Myo Thandar was born in Twinma Village, Myaing Township, in rural Magway region in the heartland of Myanmar. She earned an MA in English from Yadanabon University in Mandalay in 2007. She was a lecturer in English at Mandalay University of Foreign Languages, with over twelve years of professional expertise, when she resigned from her job in protest against the 2021 military coup. She continues to work as a private educator and literary translator in Mandalay. In Myanmar she publishes under the pen name Hsue Yanant.

Mozart Brang is a writer and translator from one of the marginalised ethnic communities in Myanmar, left his studies in political science at Yangon University, in protest following the 2021 military coup. He is currently pursuing an undergraduate degree at Parami University, Yangon.

This project is supported by the British Council Connections Through Culture Programme

We would like to thank all the contributors from the UK and Myanmar; tutors San Tun Thaug, Dr Zaw Tun, ko ko thett and Thett Su San; editors Myo Myint Nyein and Nathan Hamilton; and everyone at PEN Myanmar.

Supported in part by
**ARTS COUNCIL
ENGLAND**

North

UNESCO City of Literature